

مجموعه سوالات درس به درس

زبان و ادبیات فارسی عمومی

پیش دانشگاهی

از سال ۸۳ تا شهریور ۹۶ بایانح نامه وزارت آموزش و پرورش

تهیه و تنظیم : مسعود سخندان

شهریور ۱۳۹۶

بارم بندی درس زبان و ادبیات فارسی عمومی پیش دانشگاهی مشترک کلیه رشته ها

معنی شعر و نثر : ۶ نمره

معنی لغت : ۱,۵۰ نمره

خودآزمایی : ۳ نمره

درک مطلب : ۴ نمره

آرایه های ادبی و نکات بلاغی : ۲ نمره

تاریخ ادبیات و درآمدها : ۱,۵۰ نمره

حفظ شعر : ۲ نمره

نوبت اول : از درس یک تا پایان درس چهاردهم

نوبت دوم : از قسمت اول (نوبت اول) ۵ نمره و از درس پانزده تا پایان کتاب ۱۵ نمره

سؤالات درس اول زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات درس اول : نی نامه	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق . ۹۳۰۶۰۵ = پاره پاره (شرحه = پاره گوشتی که از درازا بریده باشند) ۰,۲۵	۰,۲۵
۲	کز نیستان تا مرا ببریده اند از نفیرم مرد و زن نالیده اند . ۹۲۰۶۰۶ = فریاد و زاری به آواز بلند	۰,۲۵
۳		

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) سر من از ناله من دور نیست . ۹۱۰۶۱۶ = اسرار من در ناله های من نهفته است . ۰,۲۵	۰,۲۵
۲	هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد . ۹۲۱۰۰۹ و ۸۸۱۲۰۱ تنهاماهی دریای حق (عاشق) از غوطه خوردن در آب عشق و معرفت سیر نمی شود ۰,۲۵ . هر کس از عشق بی بهره باشد ، روزگارش تباہ و بیهوده می شود . ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من ۹۱۰۴۰۴ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۳۰۳۰۱ = هر کس در حد فهم و گمان خود ، با من یار و همراه شد ۰,۲۵ اما حقیقت حال مرا درنیافت . ۰,۲۵	۰,۲۵
۴	در غم ما روزها بیگانه شد روزها با سوزها همراه شد . ۹۰۰۶۱۷ و ۹۳۱۰۱۰ و ۹۵۰۶۰۸ = عاشق ، عمری غمگین است ۰,۲۵ و روزها را با سوز دل به پایان می برد . ۰,۲۵ = عاشق ، عمرش را با غم و درد عشق سپری می کند . ۰,۵۰ و روزها را با سوز دل به پایان می برد . ۰,۲۵	۰,۵۰
۵	تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست . ۸۹۱۰۰۹ و ۹۶۰۳۰۸ گرچه جان ، تن را ادراک می کند و تن از جان آگاهی دارد و هیچ یک بر دیگری پوشیده نیست اما توانایی دیدن جان به هیچ چشمی داده نشده است .	۰,۵۰
۶	محرم این هوش جز بی هوش نیست ۹۵۱۰۰۸ مر زبان را مشتری جز گوش نیست ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ حقیقت عشق را هر کسی درک نمی کند ۰,۲۵ تنها ، عاشق (بی هوش) محرم است . ۰,۲۵ همان طور که « گوش » برای ادراک سخنان « زبان » ابزاری مناسب است . ۰,۲۵	۰,۷۵
۷	آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد . ۸۴۱۰۱۲ این بانگ و صدای نی مانند آتش است و باد نیست و هر کسی که این آتش عشق را نداشته باشد ، نیست و نابود شود .	۱
۸	نی حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند . ۸۴۱۰۱۳ و ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ و ۹۱۰۶۰۱ و ۹۶۰۶۰۶ = نی ، داستان راه خونین عشق را بیان می کند ۰,۲۵ و از قصه عشق عاشقانی چون مجنون - که سراسر درد و رنج است - سخن به میان می آورد . ۰,۵۰	۰,۷۵
۹	در نیابد حال پخته هیچ خام ۹۵۰۳۰۶ = آن که راه عشق نسپرده (از عشق بی بهره است) ۰,۲۵ از حال عارف واصل بی خبر است . ۰,۲۵	۰,۵۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	با توجه به ابیات « کز نیستان تا مرا ببریده اند از نفیرم مرد و زن نالیده اند باز جوید روزگار وصل خویش هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش جفت بدحالان و خوش حالان شدم » ۹۰۰۴۰۵ من به هر جمعیتی نالان شدم الف) « نیستان » نماد چیست ؟ ب) در بیت دوم منظور از « اصل خویش » چیست ؟ پ) منظور از « خوش حالان » چه کسانی است ؟ عالم معنا بازگشت به سوی حق رهروان راه حق اند که از سیر به سوی حق شادمان اند .	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰
۲	در بیت « محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست » ؛ « بی هوش » به چه کسی اطلاق می شود ؟ ۹۴۰۳۰۷ = عاشق	۰,۲۵
۳	در بیت « کز نیستان تا مرا ببریده اند / از نفیرم مرد و زن نالیده اند » ، منظور از « نیستان » چیست ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ و ۹۴۰۶۰۵ و ۹۰۰۶۱۷ = عالم معنا و ملکوت	۰,۲۵

۴	با توجه به ابیات « بشنو از نی چون حکایت می کند کز نیستان تا مرا بیریده اند الف (مقصود از « نی » و « نیستان » چیست ؟ نی = مولانا (انسان آگاه و آشنا با حقایق عالم معنا) ۰,۲۵ - نیستان = عالم معنا ۰,۲۵ ب) چرا همه آفریدگان (مرد و زن) می نالند ؟ به خاطر دوری از اصل خویش (جدایی از عالم معنا)	از جدایی ها شکایت می کند از نفیرم مرد و زن نالیده اند « : ۸۴۱۰۱۱ ۰,۵۰ ۰,۵۰	
۵	بیت « ما ز دریایم و دریا می رویم / ما ز بالایم و بالا می رویم » با کدام بیت زیر ارتباط معنایی دارد ؟ ۹۲۰۲۳۰ = پ الف (کز نیستان تا مرا بیریده اند / از نفیرم مرد و زن نالیده اند ب) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من پ) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش ت) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد .	۰,۲۵	
۶	در بیت « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد » چه کسانی از نظر مولانا ملول و خسته اند ؟ ۸۴۱۰۱۲ = هر کسی که از عشق بی بهره باشد .	۰,۵۰	
۷	در بیت « من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش حالان شدم ؛ « خوش حالان » چه کسانی هستند ؟ رهروان راه حق که از سیر به سوی حق شادمان اند .	۰,۵۰	
۸	با توجه به ابیات « هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش من به هر جمعیتی نالان شدم هر کسی از ظن خود شد یار من الف (در مصراع اول بیت اول ، منظور از « اصل خویش » چیست ؟ ب) در کدام یک از ابیات بالا ، مولانا ناله عشق را برای همه سر می دهد ؟ پ) در بیت دوم ، منظور از « خوش حالان » چیست ؟ ۸۱۰۱۴۱۰۳۰ سوی حق شادمان اند .	بازجوید روزگار وصل خویش جفت بدحالان و خوش حالان شدم از درون من نجست اسرار من « ۹۱۰۶۱۶ بازگشت به سوی خدا بیت دوم خوش حالان رهروان راه حق اند که از سیر به	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۹	با توجه به ابیات « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد در نیاید حال پخته هیچ خام الف (منظور از « ماهی » چیست ؟ ب) مصراع اول بیت دوم به چه معناست ؟	هر که بی روزی است روزش دیر شد پس سخن کوتاه باید ، والسلام « ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ عاشق واقعی آن که راه عشق نسپرده است ۰,۲۵ از حال عارف واصل بی خبر است . ۰,۲۵	۰,۲۵ ۰,۵۰
۱۰	با توجه به بیت « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد » منظور از « بی روزی » و « دیر شدن روز » به چه معناست ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = به ترتیب : بی بهره از عشق ۰,۲۵ - ملول و خسته شدن ۰,۲۵	۰,۵۰	
۱۱	تفاوت معنایی واژه « پرده » را در بیت « نی حریف هر که از یاری برید / پرده هایش پرده های ما درید » بیان کنید. ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۶۰۶۰۶ = اولی به معنی نغمه های نی ۰,۲۵ دومی به معنی حجاب یا راز ۰,۲۵	۰,۵۰	
۱۲	با توجه به ابیات « آتش است این بانگ نای و نیست باد نی حریف هر که از یاری برید الف (معنای « نیست باد » در مصراع اول و دوم را بنویسید . اولی : تنها نفس و دمیدن نیست . ۰,۲۵ دومی : نیست و نابود شود. ۰,۲۵ ب) واژه « حریف » در بیت دوم به چه معنی به کار رفته است ؟ همدم	هر که این آتش ندارد نیست باد ۸۸۱۲۱۸ پرده هایش پرده های ما درید « ۰,۵۰ ۰,۵۰	
۱۳	با توجه به ابیات « روزها گر رفت گو رو باک نیست هر که جز ماهی ز آبش سیر شد الف (در مصراع اول خطاب شاعر به کیست ؟ ب) منظور از « ماهی » چیست ؟ پ) با در نظر گرفتن معنی بیت دوم ، مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید . ملول و خسته می شود .	تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست هر که بی روزی است روزش دیر شد « ۸۹۱۲۰۹ حق / عشق الهی / خدا عاشق یا عارف ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰	
۱۴	با توجه به ابیات « کز نیستان تا مرا بیریده اند هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش محرم این هوش جز بی هوش نیست الف (مقصود از « نیستان » چیست ؟ عالم معنا ب) مفهوم مصراع دوم بیت دوم را بنویسید . بازگشت به سوی حق پ) در بیت سوم ، منظور از « هوش » و « بی هوش » چیست ؟ هوش : عشق ۰,۲۵ بی هوش : عاشق ۰,۲۵	از نفیرم مرد و زن نالیده اند باز جوید روزگار وصل خویش مر زبان را مشتری جز گوش نیست « ۹۰۱۰۱۴ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰	
۱۵	در بیت « در نیاید حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام « منظور از « پخته » و « خام » چه کسانی است ؟ ۹۱۰۴۰۴ پخته : عاشق / عارف ۰,۲۵ خام : غیر عاشق / غیر عارف ۰,۲۵	۰,۵۰	

۱۶	با توجه به ابیات « من به هر جمعیت نالان شدم نی حریف هر که از یاری برید روزها گر رفت گو رو باک نیست الف (منظور شاعر از « خوش حالان » چیست ؟ ب (تفاوت معنایی « پرده » را بنویسد . پ (در مصراع « تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست » منظور از « تو » کیست ؟ خداوند (معشوق) یا عشق و محبت	جفت بدحالان و خوش حالان شدم پرده هایش پرده های ما درید تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست « ۹۰۱۲۰۳ » رهروان راه حق اند (که از سیر به سوی حق شادمان اند) اولی : نغمه و آهنگ ۰,۲۵ دومی : حجاب ۰,۲۵	۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۲۵
۱۷	با توجه به بیت « هر که جز ماهی ز آیش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد » : ۹۴۱۰۰۹ الف (مقصود از « ماهی » کیست ؟ ب (ترکیب « روزش دیر شد » کنایه از چیست ؟ پ منظور از مصراع دوم چیست ؟ ۹۶۰۳۰۸	عاشق روزگارش تباہ و بیهوده می شود . هرکسی از عشق بی بهره باشد ۰,۲۵ روزگارش تباہ و بیهوده می شود . ۰,۲۵	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰
۱۸	منظور از مصراع « محرم این هوش جز بی هوش نیست » چیست ؟ ۹۶۰۶۰۶ = حقیقت عشق را هر کسی درک نمی کند ۰,۲۵ تنها عاشق محرم عشق است . ۰,۲۵		۰,۵۰

• سوالات درس دوم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سوالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره)	
۱	پروردگارا ، مگذار نسبت به ملاهی و مناهی بی پروا باشم . ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۸۹۱۰۰۹ و ۹۵۱۰۰۸ = آلات لهو - جمع مله‌ی	۰,۲۵
۲	از خصلت طمع که دنائت آورد ، به تو پناه می برم . ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ = پستی - خواری	۰,۲۵

*

ردیف	متن سوالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	همه پیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فزایی . ۸۹۱۲۰۹ و ۹۰۱۲۰۳ = همه کم و زیاد شدن ها به دست توست .	۰,۵۰
۲	الهی ، روا مدار در ورای صورت آراسته ما سیرتی زشت و ناهموار نهفته باشد . ۹۳۱۰۱۰ خدایا مپسند (نخواه) ۰,۲۵ در پشت ظاهر زینت شده ما ۰,۲۵ باطنی زشت و ناپسند پنهان باشد . ۰,۲۵	۰,۷۵
۳	پروردگارا ، مگذار نسبت به ملاهی و مناهی بی پروا باشم . ۹۴۰۳۰۷ و ۹۱۰۴۰۴ و ۹۶۰۶۰۶ = خدایا ، نگذار (اجازه نده) ۰,۲۵ نسبت به سرگرمی ها (آلات لهو - فساد) ۰,۲۵ و منکرات (کارهای نهی شده) ۰,۲۵ نترس و بی باک و بی توجه باشم . ۰,۲۵	۱
۴	پروردگارا ، مگذار (روا مدار) که صولت خشم ، حصار بردباری مرا در هم بشکنند . ۸۸۱۰۱۴۱۳۰ و ۸۴۱۰۱۲ پروردگارا ؛ اجازه نده که شدت خشم ، دیوار صبر و بردباری مرا بشکنند .	۰,۵۰
۵	روا مدار که به خاطر هوس خویش ، پای بطلان بر عنوان حق گذارم و باطل را بر حق برگزینم . ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ خداوندا ، نپسند که به خاطر هوا و هوس و خواسته های خودم ، حق را باطل بدانم و باطل را بر حق ترجیح بدهم .	۰,۷۵
۶	نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی / نتوان شبهه تو گفتن که تو در وهم نیایی . ۸۴۱۰۱۱ = نمی توان تو را وصف کرد زیرا تو در فهم ما نمی گنجی (جا نمی گیری) ۰,۵۰ و نمی توان شبیه تو گفت و توصیف کرد زیرا تو در گمان و خیال ما نمی آیی . ۰,۵۰	۱
۷	الهی از حمیت های جاهلانه و عصبیت های ناهنجار به تو پناه می برم . ۸۴۱۰۱۱ خداوندا ، از غیرت های ناآگاهانه و تعصب های ناهنجار به تو پناه می آورم .	۰,۵۰
۸	پروردگارا ! مگذار به خویشتن ببالم . ۹۲۱۰۰۹ = خدایا ، اجازه نده به خودم افتخار کنم (بنازم) .	۰,۵۰
۹	همه درگاه تو جویم ، همه از فضل تو پویم . ۹۰۱۰۱۴ = تنها به سوی تو رو می کنم ۰,۲۵ و به سبب لطف و کرم تو ، در پویه و تلاش هستم . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۰	به درگاه تو پناه می آورم تا موجودی آزمند نباشم . ۸۹۱۰۰۹ = خدایا به تو پناه می آورم تا انسانی حریص نباشم .	۰,۲۵
۱۱	پروردگارا ، از خصلت طمع که دنائت آورد و آبرو ببرد ، به تو پناه می آورم . ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ خداوندا ، از ویژگی حرص و زیاده خواهی که موجب پستی می شود و آبروی آدم را می برد ، به تو پناه می آورم .	۰,۵۰
۱۲	روا مدار از ادراک فضایل و مکارم فرومانم . ۹۰۱۲۰۳ = (پروردگارا) مپسند ۰,۲۵ از ادراک و فهم ارزش ها و بزرگواری ها ۰,۲۵ ناتوان و محروم بمانم . ۰,۲۵	۰,۷۵
۱۳	پروردگارا ، به ذات اقدس تو پناه می برم . ۹۵۰۳۰۶ = خدایا به وجود پاک تو پناه می برم .	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	مفهوم مصراع « همه بیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فزایی » چیست ؟ ۸۸۱۲۱۸ = همه کم و زیاد شدن ها به دست توست .	۰,۵۰
۲	مفهوم آیه شریفه « تعرّ من تشاء و تذلل من تشاء » در کدام بیت آمده است ؟ ۸۹۱۰۰۹ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۲۱۰۰۶ و ۹۱۰۶۱۶ = (ت) الف) همه درگاه تو جویم ، همه از فضل تو پویم / همه توحید تو گویم که به توحید سزایی ب) تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی / تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی پ) همه عزّی و جلالی همه علمی و یقینی / همه نوری و سُوروی همه جودی و جزایی ت) همه غیبی تو بدانی ، همه عیبی تو بپوشی / همه بیشی تو بکاهی ، همه کمی تو فزایی ث) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگجی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی	۰,۲۵
۳	در عبارت « روا مدار که به خاطر هوس خویش ، پای بطلان بر عنوان حق گذارم و باطل را بر حق برگزینم . » چگونه انسان می تواند باطل را بر حق برگزیند (ترجیح دهد) ؟ ۹۴۰۶۰۵ = به خاطر هوس خویش	۰,۵۰
۴	در عبارت زیر منظور از « مlahی و مناهی » چیست ؟ ۹۳۰۳۰۱ = سرگرمی ها (آلات لهو) ۰,۲۵ - کارهای نهی شده و زشت ۰,۲۵ الهی ، مگذار دامان وجودم به پلیدی های گناه بیالاید و مگذار که معصیت ها را - هر چه هم کوچک باشد - کوچک بشمارم و نسبت به مlahی و مناهی بی پروا باشم .	۰,۵۰
۵	با توجه به عبارت « به تو پناه می برم که به حق خویش اکتفا نکنم و از حد خویش پای در برم . » ، امام سجاد (ع) از کدام صفت ناپسند به خداوند پناه می برد ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = زیاده خواهی - حرص و افزون طلبی ۰,۵۰	۰,۵۰
۶	در عبارت « الهی ، روا مدار پنهان ما از پیدای ما ناستوده تر باشد . » ، امام سجاد (ع) از خدا چه می خواهد ؟ ۸۸۱۲۱۸ باطن و سیرت ما از ظاهر ما بدتر نباشد .	۰,۵۰
۷	با توجه به عبارت « پروردگارا ، مگذار که صولت خشم ، مناعت طبع مرا به خفت و مذلت کشاند » ، امام سجاد (ع) از خداوند چه درخواستی دارد ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = که نگذارد تندی خشم ، بلندی سرشت و طبع او را به پستی و خواری بکشاند .	۰,۵۰
۸	با توجه به نیایش زیر ، سفارش امام سجاد (ع) بر چه امری است ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ = کوتاهی نکردن از حمایت مظلومان « به تو پناه می برم از این که مظلومی را در چنگال ستم کاران وابگذارم و تا آن جا که قدرت و قوت دارم ، از حمایتش مضایقت کنم . »	۰,۵۰
۹	در مصراع « همه در گاه تو جویم ، همه از فضل تو پویم » ، « همه از فضل تو پویم » به چه معناست ؟ ۸۴۱۰۱۳ به سبب لطف و کرم تو در پویه و تلاش هستم .	۰,۵۰
۱۰	با توجه به متن « پروردگارا ، از خصلت طمع که دنائت آورد و آبرو ببرد ؛ از بدخویی که دل دوستان بشکند و به دشمنان نشاط و نیرو بخشد ؛ از لجاج شهوت که همت های بلند را پست سازد و پرده عفاف و عصمت چاک زند ، به درگاه تو پناه می آورم . » : ۹۲۰۲۳۰ الف) کدام خصوصیت در انسان موجب رنجش خاطر دوستان و شادمانی دشمنان می شود ؟ بدخویی ب) حرص و آز در وجود انسان چه عواقبی در پی خواهد داشت ؟ دنائت (پستی) می آورد ۰,۲۵ آبرو می برد ۰,۲۵ پ) نوع ترکیب « پرده عفاف » را بنویسید . ۹۰۱۰۱۴ ترکیب اضافی (مضاف و مضاف الیه) ت) یک آرایه تشخیص بیابید . ۹۰۱۰۱۴ لجاج شهوت (شهوت لجاج می کند .)	۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۱	در بیت « من خفته بدم به ناز در کتم عدم / حسن تو به دست خویش بیدارم کرد » ترکیب « کتم عدم » چه مفهومی دارد ؟ ۸۴۱۰۱۲ = دنیای نیستی ، قبل از خلقت	۰,۵۰
۱۲	با توجه به عبارت « پروردگارا ، از حمیت های جاهلانه و عصبیت های ناهنجار که حرمت انسانیت پاس ندارد و به حریم اجتماع پای تعدی و تجاوز بگذارد ، به ذات اقدس تو پناه می برم . » چه چیزهایی حرمت انسانیت را حفظ نمی کند ؟ ۹۱۱۰۰۶ = حمیت های جاهلانه ۰,۲۵ و عصبیت های ناهنجار ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۳	درست / نادرست : در عبارت « پروردگارا ، مگذار (روا مدار) که صولت خشم حصار بردباری مرا در هم بشکند . » ، « حصار بردباری را در هم شکستن » کنایه از ناشکیبایی و به پایان رسیدن صبر و تحمل است . ۹۱۰۶۱۶ = درست	۰,۲۵
۱۴	در عبارت زیر ، امام سجاد (ع) کیفر خودبینی را چه می داند ؟ ۹۴۱۰۰۹ = از ادراک فضایل و مکارم فرو ماندن . « الهی ، روا مدار که طاعت اندک خویش را بسیار بینم و به خویشان بالم و گردن استکبار و افتخار برافرازم و به کیفر این خودبینی و خود پرستی از ادراک فضایل و مکارم فرومانم . »	۰,۵۰
۱۵	با توجه به متن « پروردگارا ، روا مدار که سر به دنبال هوس بگذارم و در ظلمات جهل و ضلال ، از چراغ هدایت به دور افتم و بیغوله را از شاهراه باز نشناسم . » ۸۹۱۲۰۹ : الف) « چراغ » کدام پایه از تشبیه است ؟ ب) در بین « بیغوله » و « شاهراه » چه رابطه ای وجود دارد ؟ تضاد مشبه به	۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۶	در متن « پروردگارا ، روا مدار که سر به دنبال هوس بگذارم » یک مجاز بیابید . ۹۰۰۶۱۷ = سر (مجاز از قصد و اندیشه)	۰,۲۵
۱۷	عبارت « الهی ، روا مدار که پنهان ما از پیدای ما ناستوده تر باشد . » در نکوهش چیست ؟ ۹۵۰۶۰۸ = ریاکاری	۰,۲۵

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	نیایش های امام سجاد (ع) حاوی چه مضامینی است ؟ ۹۱۰۶۰۱ = معارف ، آموزش های اخلاقی و اجتماعی	۰,۵۰
۲	معرفی (: « صحیفه سجاده » را با زیبایی و رسایی و به شیوه آزاد ترجمه کرده است . ۹۰۰۴۰۵ = جواد فاضل	۰,۲۵
۳	در جمله « پروردگارا ، روا مدار که سر به دنبال هوس بگذارم . » ، یک مجاز بیابید . ۹۰۰۶۱۷ = سر مجاز از اندیشه	۰,۵۰
۴	با توجه به متن « پروردگارا ، از لجاج شهوت که همت های بلند را پست سازد و پرده های عفاف و عصمت را چاک زند ، به درگاه تو پناه می آورم . « ۹۰۱۰۱۴ : الف) نوع ترکیب « پرده عفاف » را از نظر دستوری بنویسید . ترکیب اضافی (مضاف و مضاف الیه) ب) یک آرایه تشخیص بیابید . لجاج شهوت	۰,۲۵ ۰,۲۵
۵		

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	شعر حفظی : (بیت ها و مصراع های ناتمام زیر را کامل کنید .)	
۱	همه عزّی و ، همه علمی و یقینی همه نوری و ، همه جودی و جزایی . ۸۱۰۱۲۱۰۳۰	۰,۵۰
۲	لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید ۸۴۱۰۱۱ و ۸۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۸۱۱۲۱۸	۰,۵۰
۳	نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگجی / نتوان تو گفتن که تو در نیایی . ۸۴۱۰۱۳	۰,۵۰
۴	همه درگاه تو جویم ، همه از فضل تو پویم / همه توحید تو گویم که ۸۹۱۰۰۹ و ۸۱۱۲۰۱	۰,۵۰
۵	نتوان وصف تو گفتن که / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی ۹۰۰۴۰۵ و ۹۰۱۲۰۳	۰,۵۰
۶	همه ببشی تو بکاهی ، ۸۱۰۱۳۱۰۳۰	۰,۵۰
۷	نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگجی ۹۰۰۶۱۷ و ۸۱۰۱۳۱۴۳۰	۰,۵۰
۸	تو حکیمی تو عظیمی ، تو کریمی تو رحیمی تو نماینده فضل تو سزوار ۹۱۰۴۰۴	۰,۲۵
۹	همه غیبی تو بدانی ، همه عیبی تو بپوشی ۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۹۰۱۰۱۴	۰,۵۰
۱۰	ملکا ذکر تو گویم که تو پاکّی و خدایی ۸۱۰۱۴۱۴۳۰	۰,۵۰
۱۱	همه عزّی و جلالی ، همه همه نوری و سروری ، همه جودی و جزایی . ۸۹۱۲۰۹	۰,۵۰

سؤالات درس سوم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره)	
۱	ببویید کاین مهتر آهرمن است جهان آفرین را به دل دشمن است . = شاه ، بزرگتر	۰,۲۵
۲	روزی که ضحاک با موبدان به رای زدن سرگرم بود . ۹۳۱۰۱۰ = مشورت کردن	۰,۲۵
۳	ضحاک بارها فریب ابلیس را می خورد . ۹۲۰۲۳۰ = شیطان ، اهریمن	۰,۲۵
۴	همان گه یکایک ز درگاه شاه / برآمد خروشیدن دادخواه ۹۰۰۶۱۷ = ناگهان	۰,۲۵
۵	بدو گفت مهتر به روی دژم ۹۱۰۶۱۶ = خشمگین	۰,۲۵
۶	سپس در لباس خوالیگری چلاک ، خورش هایی حیوانی بدو می خوراند . ۹۵۰۳۰۶ = آشپز ، طبّاخ	۰,۲۵

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	شماریت با من بیاید گرفت ۸۴۱۰۱۲ و ۹۶۰۶۰۶ بدان تا جهان ماند اندر شگفت . ۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۰۱۲۰۳ لازم است (و باید) ۰,۲۵ برای این اقدام ظالمانه به من حساب پس بدهی ۰,۲۵ تا مردم جهان شگفت زده شوند . ۰,۲۵	۰,۷۵
۲	خروشید و برجست لرزان ز جای بدرید و بسپرد محضر به پای . ۸۱۱۲۰۱ فریاد زد و بالرزش ناشی از عصبانیت بلند شد و استشهاده نامه را پاره کرد و زیر پا انداخت .	۰,۵۰

۰,۵۰	۳	نباشم بدین محضر اندر گوا به این محضر و استشهدنامه ، گواهی نمی دهم و هرگز از پادشاه نمی هراسم .	نه هرگز براندیشم از پادشا ۸۸۱۲۱۸
۰,۵۰	۴	مگر کز شمار تو آید پدید شاید از حساب دادن تو معلوم شود که چرا و چگونه باز نوبت قربانی شدن فرزند من رسید .	که نوبت به فرزندان من چون رسید . ۸۹۱۲۰۹
۰,۵۰	۵	بدو گفت مهتر به روی دُژم شاه (ضحاک) با چهرهٔ خشمگین (عصبانیت) به او (کاوه) گفت : « که بگو چه کسی به تو ستم کرده است ؟ ۰,۲۵ »	که برگوی تا از که دیدی ستم . ۹۰۰۴۰۵ و ۹۳۰۶۰۵ و ۹۶۰۳۰۸ =
۰,۲۵	۶	ز شاه آتش آید همی بر سرم ۹۳۰۳۰۱ و ۹۵۱۰۰۸ = شاه به من ستم می کند .	
۰,۵۰	۷	بدان بی بها ناسزاوار پوست با همان تکه چرم کم ارزش ۰,۲۵ دوست از دشمن شناخته شد . ۰,۲۵	پدید آمد آوای دشمن ز دوست . ۹۰۰۶۱۷ (مصراع دوم ۹۵۰۶۰۸)
۰,۵۰	۸	به یزدان هر آن کس شد ناسپاس هرکسی که نسبت به خداوند قدرناشناسی کند ۰,۲۵ از همه طرف ، ترس به وجودش راه می یابد . ۰,۲۵	به دلش اندر آید ز هر سو هراس ۹۱۰۴۰۴
۰,۵۰	۹	همی رفت پیش اندرون مرد گرد مرد پهلوان (کاوه) به قیام برخاست و راه افتاد و سپاهی بزرگ دور او جمع شد .	سپاهی بر او انجمن شد نه خرد ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰
۰,۲۵	۱۰	نه هرگز براندیشم از پادشا ۹۴۰۶۰۵ = هرگز از پادشاه نمی هراسم .	
۰,۲۵	۱۱	ز نیکی نبودی سخن جز به راز . ۹۴۱۰۰۹ = از خوبی و نیکی جز در پنهانی (مخفیانه) سخن به میان نمی آمد .	
۰,۵۰	۱۲	چه گفت آن سخن گوی با فرّ و هوش آن سخن گوی باشکوه و دانا حرف خوبی گفت که وقتی شاه شدی (به قدرت رسیدی) برای بندگی و خدمت به مردم تلاش کن .	چو خسرو شدی ، بندگی را بکوش ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰

*

نمره	متن سؤالات	ردیف
۰,۲۵	درک مطلب و خود آزمایی : با توجه به بیت « همه سوی دوزخ نهادید روی / سپردید سرها به گفتار آوی » ، مرجع ضمیر « او » کیست ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ = ضحاک	الف ۱
۰,۵۰	در بیت « خروشید و برجست لرزان ز جای / بدرید و بسپرد محضر به پای » مفهوم کنایی « بسپرد محضر به پای » را بیان کنید . ۸۴۱۰۱۲ = استشهدنامه را زیر پا انداخت .	۲
۰,۵۰	مقصود کلی مصراع دوم بیت « چه گفت آن سخن گوی با فرّ و هوش / چو خسرو شدی ، بندگی را بکوش » چیست ؟ ۸۴۱۰۱۱ وقتی شاه شدی و به قدرت رسیدی ، در بندگی و خدمت به مردم تلاش کن .	۳
۰,۵۰	با توجه به بیت های زیر به پرسش های داده شده پاسخ دهید . ۸۴۱۰۱۳ چو کاوه برون آمد از پیش شاه از آن چرم کاهنگران پشت پای همان کاوه آن بر سر نیزه کرد خروشان همی رفت نیزه به دست کسی کاو هوای فریدون کند بپوید کاین مهتر آهرمن است بدان بی بها ناسزاوار پوست پدید آمد آوای دشمن ز دوست	۴
۰,۵۰	۱ - در بیت های فوق یک مجاز بیابید و معنی آن را ذکر کنید . = بازارگاه ۰,۲۵ مجاز از مردم و اهل بازار ۰,۲۵	
۰,۵۰	۲ - معنای « پشت پای » و « زخم درای » را بنویسید . = اولی : روی پا ، سینۀ پا ۰,۲۵ - دومی : ضربهٔ پتک ۰,۲۵	
۰,۵۰	۳ - معنای کنایی « سر از بند کسی بیرون کردن » چیست ؟ = از زیر ظلم و ستم او آزاد شدن	
۰,۵۰	۴ - « بپوید » به چه معناست و منظور از « مهتر » در این شعر کیست ؟ بپوید : حرکت کنید ، برخیزید ۰,۲۵ - مهتر : ضحاک ۰,۲۵	
۰,۵۰	۵ - معنای مصراع آخر چیست ؟ = دوست از دشمن تشخیص داده شد . (شناخته شد)	
۰,۵۰	تفاوت معنایی « مگر » را در دو بیت زیر بنویسید . ۸۴۱۰۱۲ الف (فراوان سخن باشد آکنده گوش ب (مگر کز شمار تو آید پدید نصیحت نگیرد مگر در خموش : غیر از ، به جز ۰,۲۵ که نوبت به فرزندان من چون رسید : شاید که ۰,۲۵	۵
۰,۵۰	در بیت « خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو » ، منظور از « پایمردان دیو » چیست ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ دست یاران حکومت ۰,۵۰ یا توجیه کنندگان حکومت بیداد یا حامیان ضحاک دیو صفت	۶

۰,۲۵	۷	با توجه به بیت « بدو گفت مهتر به روی دژم / که بر گوی تا از که دیدی ستم » ، حالت چهره « ضحاک » چگونه توصیف شده است ؟ ۹۴۰۳۰۷ = خشمگین - عصبانی - دژم
۰,۵۰	۸	در بیت « چو کاوه برون آمد از پیش شاه / بر او انجمن گشت بازارگاه » ، منظور از « بازارگاه » چیست ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ = اهل بازار
۰,۵۰	۹	با توجه به بیت های « بیوید کاین مهتر آهنمن است / جهان آفرین را به دل دشمن است بدان بی بها ناسزوار پوست / پدید آمد آوای دشمن ز دوست همی رفت پیش اندرون مرد گرد / سپاهی بر او انجمن شد نه خرد » ۸۸۱۲۰۱ الف (در مصراع اول واژه « بیوید » به چه معناست ؟ ۹۱۰۶۱۶ ب (منظور از « بی بها ناسزوار پوست » چیست ؟ ۹۱۰۶۱۶ و ۹۲۱۰۰۹ پ (ترکیب « مرد گرد » به کدام شخصیت داستان اشاره دارد ؟ کاوه ت (به چه دلایلی ، کاوه ، مردم را به قیام و حرکت فرامی خواند ؟ ۹۲۱۰۰۹ = زیرا این شاه (ضحاک) مانند اهریمن است ۰,۲۵ و در دل با خداوند دشمن است . ۰,۲۵
۰,۵۰	۱۰	منظور شاعر از مصراع اول بیت « شماریت با من بیاید گرفت / بدان تا جهان ماند اندر شگفت » چیست ؟ ۸۸۱۲۱۸ لازم است برای این اقدام ظالمانه به من حساب پس بدهی .
۰,۲۵	۱۱	با توجه به بیت های « بیوید کاین مهتر آهنمن است / جهان آفرین را به دل دشمن است بدان بی بها ناسزوار پوست / پدید آمد آوای دشمن ز دوست » ۸۹۱۰۰۹ الف (« بیوید » به چه معناست ؟ حرکت کنید - برخیزید ب (منظور از « مهتر » کیست ؟ ضحاک پ (منظور از « ناسزوار پوست » کدام گزینه است ؟ (۳ - چرم کم ارزش - پیش بند چرمین کاوه) ۱ - چرمی که در صنعت کیف و کفش سازی به کار می رود . ۲ - پوستی که شایسته مهتر نیست و به قیمت کمی فروخته می شود . ۳ - پیش بند چرمین کاوه که از نظر مادی ارزش زیادی ندارد . ۴ - پیش بند چرمین که جلادان ، سر بی گناهان را روی آن می اندازند . ت (منظور از « جهان آفرین » کیست ؟ ۹۱۰۶۱۶ = خداوند جهان
۰,۵۰	۱۲	در بیت « خروشید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو » ، منظور از « گیهان خدیو » چیست ؟ ۸۹۱۲۰۹ = خدای جهان منظور از « دیو » چیست ؟ ۹۱۰۴۰۴ = ضحاک
۰,۵۰	۱۳	مصراع دوم بیت « ببارید چون ژاله ز ابر سیاه / کسی را بُد بر زمین جایگاه » ، کدام ضرب المثل را به یاد می آورد ؟ ۹۱۱۰۰۶ جای سوزن انداختن نبود .
۰,۵۰	۱۴	با توجه به معنی بیت « منی چون بیبوست با کردگار / شکست اندر آورد و برگشت کار » ، علت نگون بختی جمشید چیست ؟ ۹۰۰۴۰۵ و ۹۶۰۳۰۸ = خودبینی و ناسپاسی نسبت به یزدان
۰,۵۰	۱۵	در بیت « هنر خوار شد ، جاودیی ارجمند / نهان راستی ، آشکارا گزند » ، منظور از « هنر » چیست ؟ ۹۰۰۴۰۵ = مجموعه فضایل انسانی
۰,۵۰	۱۶	مارانی که بر دوش ضحاک رویدند ، مظهر چه خصلتی بودند ؟ ۹۰۱۰۱۴ و ۹۱۰۶۱۶ = تجسمی از خوهای اهریمنی و بیداد و منش خبیث است .
۰,۲۵	۱۷	با توجه به بیت « شماریت با من بیاید گرفت / بدان تا جهان ماند اندر شگفت » ۹۱۰۶۰۱ : الف (منظور از « جهان » چیست ؟ مردم جهان ب (مفهوم مصراع اول را بیان کنید . لازم است برای این اقدام ظالمانه به من حساب پس بدهی .
۰,۲۵	۱۸	کدام یک از مصراع های زیر یادآور ضرب المثلی فارسی است ؟ ۹۵۰۶۰۸ = الف الف (کسی را بُد بر زمین جایگاه ب (ستم دیده را پیش او خواندند
۰,۵۰	۱۹	با توجه به بیت « بدان بی بها ناسزوار پوست / پدید آمد آوای دشمن ز دوست » چه عاملی سبب شناخت دوست از دشمن است ؟ ۹۶۰۶۰۶ پوست بی ارزش (پیش بند چرمین کاوه)

*

ردیف	متن سوالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	« جریان یافتن حوادثی که با منطق و تجربه علمی سازگاری ندارد . » بیانگر کدام زمینه حماسه است ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ و ۹۱۰۴۰۴ = خرق عادت	۰,۲۵
۲	در بیت « تهمتن گز اندر کمان راند زود / بر آن سان که سیمرغ فرموده بود . » ، فردوسی با اشاره به نام « سیمرغ » ، کدام زمینه اصلی	۰,۲۵

	حماسه را به کار گرفته است ؟ ۸۴۱۰۱۱ = خرق عادت
۰,۲۵	۳ عقاید ماوراء طبیعی با کدام یک از زمینه های حماسه قابل مقایسه است ؟ ۸۴۱۰۱۳ = خرق عادت
۰,۲۵	۴ درست / نادرست : بیشترین بخش حماسه را زمینه ملی آن تشکیل می دهد . ۹۰۰۶۱۷ = نادرست (درست : زمینه قهرمانی)
۰,۵۰	۵ شاعر در زمینه قهرمانی حماسه ، تصویرساز چگونه انسان هایی است ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = انسان هایی که هم از نظر نیروی مادی ممتازند و هم از لحاظ نیروی معنوی ۰,۵۰
۰,۵۰	۶ بارزترین آرایه مصرع دوم بیت « شماریت با من نباید گرفت / بدان تا جهان ماند اندر شگفت » را بیابید و مفهوم آن را بنویسید . ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = جهان مجاز از مردم جهان
۰,۲۵	۷ وجود آفریده های غیر طبیعی مانند سیمرغ ، کدام یک از ویژگی های حماسه را بیان می کند ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = خرق عادت
۰,۲۵	۸ کتاب « چشمه روشن » اثر کیست ؟ ۸۴۱۰۱۱ و ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۹۱۰۶۱۶ = غلام حسین یوسفی
۰,۲۵	۹ درست / نادرست : « حوادث قهرمانی » که به منزله تاریخ خیالی یک ملت است ، در بستری از تخیلات جریان دارد . ۹۱۰۴۰۴ و ۹۰۱۲۰۳ = نادرست (درست : بستری از واقعیات)
۰,۲۵	۱۰ عبارت « بیشترین بخش حماسه را اشخاص و حوادث تشکیل می دهند و وظیفه شاعر حماسی ، تصویر سازی انسان های ممتاز است . » بیانگر کدام زمینه حماسه است ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ = زمینه قهرمانی حماسه
۰,۵۰	۱۱ رویین تن بودن اسفندیار بیانگر کدام یک از ویژگی های چهارگانه حماسه است ؟ ۸۸۱۲۰۱ = خرق عادت
۰,۲۵	۱۲ شاعر در کدام نوع ادبی زیر ، هیچ گاه عواطف شخصی خود را در اصل داستان وارد نمی کند و آن را به پیروی از امیال خویش تغییر نمی دهد ؟ ۸۹۱۰۰۹ الف (حماسی ب) غنایی پ (تعلیمی ت) نمایشی (الف)
۰,۲۵	۱۳ درست یا نادرست : در ادبیات فارسی ، اصطلاح حماسه بیشتر برای شعر به کار گرفته می شود ؛ زیرا دو عامل وزن و آهنگ اجزای جدایی ناپذیر منظومه های حماسی هستند . ۸۹۱۰۰۹ = درست
۰,۲۵	۱۴ کدام مورد جزء حماسه های منشور نیست ؟ ۸۹۱۰۰۹ = (پ : ظفر نامه) الف (حمزه نامه ب) شاهنامه ابومنصوری (پ) ظفرنامه ت (ابومسلم نامه
۰,۲۵	۱۵ بیت « همی رفت پیش اندرون مرد گرد / سپاهی بر او انجمن شد نه خرد » به کدام زمینه حماسه اشاره دارد ؟ ۸۹۱۲۰۹ = قهرمانی
۰,۵۰	۱۶ قهرمانان حماسه دارای چه ویژگی هایی هستند ؟ ۹۰۰۴۰۵ = انسان هایی هستند که هم از نظر نیروی مادی ممتازند و هم از لحاظ نیروی معنوی .
۰,۲۵	۱۷ با توجه به زمینه ، بیشترین بخش حماسه را اشخاص و حوادث تشکیل می دهند . ۹۰۱۰۱۴ = قهرمانی
۰,۲۵	۱۸ یک کتاب منظومه حماسی طبیعی در ایران نام ببرید . ۹۱۰۴۰۴ = شاهنامه
۰,۲۵	۱۹ انتخاب درست : در ادبیات فارسی ، اصطلاح حماسه بیشتر برای شعر به کار گرفته می شود ؛ زیرا دو عامل (وزن و آهنگ - قافیه و ردیف) که اجزای جدایی ناپذیر منظومه های حماسی هستند ، تنها در شعر یافت می شوند . ۹۱۰۶۱۶ = وزن و آهنگ
۰,۲۵	۲۰ حماسه در لغت به معنی است . ۹۱۰۶۱۶ = شجاعت - دلآوری
۰,۲۵	۲۱ هر حماسه باید دارای چهار زمینه « داستانی » ، « قهرمانی » ، « ملی » و « » باشد . ۹۱۰۶۱۶ = خرق عادت

*

سؤالات درس چهارم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره)	
۱	چون بیاورد ، <u>دوزه</u> هایی بیرون گرفت و پیش وی افکند . ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۲۱۰۰۹ و ۹۰۰۶۱۷ = بسته	۰,۲۵
۲	آن مرید ، از غیرت ارادت خود ، قصد <u>رحم</u> آن مرد کرد . ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۵۰۶۰۸ و ۹۶۰۳۰۸ = سنگ زدن	۰,۲۵
۳	<u>توسنی</u> کردم ندانستم همی ۹۶۰۶۰۶ = سرکشی ، عصبان	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصرع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	اگر خاموش باشی ، من تو را چیزی آموزم که از این <u>میخن</u> بازهری . ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = اگر ساکت و خاموش باشی ، من چیزی به تو یاد می دهم که از این رنج رها و خلاص شوی .	۰,۵۰

۰,۲۵	عشق او باز اندر آوردم به بند ۹۴۰۳۰۷ = عشق او دوباره مرا اسیر (گرفتار) کرد .	۲
۰,۲۵	قصه رجم آن مرد کرد . ۹۲۰۲۳۰ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۰۱۰۱۴ = خواست آن مرد را با سنگ بزند. (آن مرید می خواست به آن مرد ناسزا گو سنگ بزند) .	۳
۰,۵۰	چون بیاورد ، درزه هایی بیرون گرفت . ۹۴۰۶۰۵ = وقتی آورد ، بسته هایی بیرون آورد .	۴
۰,۵۰	شیخ ، درزه هایی بیرون گرفت و پیش وی افکند . ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۸۸۱۲۱۸ = شیخ ، بسته هایی را بیرون آورد و پیش او انداخت .	۵
۰,۵۰	توسنی کردم ندانستم همی / کز کشیدن تنگ تر گردد کمند . ۸۸۱۲۰۱ سرکشی و لجاجت کردم و نمی دانستم که کمند با کشیدن تنگ تر و سفت تر می شود .	۶
۰,۵۰	یکی آواز داد که « این پیر زندیق آمد » . ۸۹۱۲۰۹ و ۹۱۰۴۰۴ و ۹۱۰۶۱۶ و ۹۵۱۰۰۸ = یکی صدا زد (فریاد زد) که این پیر بی دین (مُلحد - دهری) آمد .	۷
۰,۵۰	مریدی از آن وی ، عنان خر گرفته بود . ۹۳۰۶۰۵ = شاگردی از شاگردانش (پیروانش) ۰,۲۵ افسار خر او را گرفته بود . ۰,۲۵	۸
۰,۲۵	زشت باید دید و انگارید خوب ۹۰۱۲۰۳ = (در راه عشق) رنج ها و سختی ها را باید خوب و دلپذیر تصور کرد .	۹
۰,۵۰	عشق دریایی کرانه ناپدید ۹۲۰۲۳۰ / کی توان کردن شنا ای هوشمند . ۹۰۰۴۰۵ عشق مثل دریایی است که ساحل آن پیدا نیست (عشق مثل دریایی بی کران است) . عشق مانند دریای گسترده و بی ساحلی است ۰,۲۵ که نمی توان به راحتی در آن شنا کرد . ۰,۲۵	۱۰
۰,۲۵	گفتند : « این سرای باز کنیم » . ۹۶۰۳۰۸ = گفتند این خانه را خراب کنیم .	۱۱

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	کدام یک از شعرهای زیر ، ضرب المثل شده است ؟ ۹۴۰۶۰۵ = الف) عشق ، دریایی کرانه ناپدید / ب) کی توان کردن شنا ای هوشمند پ) زشت باید دید و انگارید خوب / ت) کز کشیدن تنگ تر گردد کمند	۰,۲۵
۲	بیت « توسنی کردم ندانستم همی / کز کشیدن ، تنگ تر گردد کمند » ، کدام خصوصیت عشق را نشان می دهد ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ و ۹۰۰۶۱۷ و ۸۴۱۰۱۱ = گریزناپذیری از عشق ۰,۵۰ یا دشواری رهایی از عشق یا هر جواب مشابه دیگر (۹۴۱۰۰۹) رهایی از عشق دشوار است . (و ۹۳۱۰۱۰ و ۹۲۰۶۰۶ = جاذبه ، قدرت ، تسلط ، ماندگاری) ۹۶۰۳۰۸	۰,۵۰
۳	در بیت « عشق او باز اندر آوردم به بند / کوشش بسیار نامد سودمند » ، کدام خصوصیت عشق را می توان دید ؟ ۸۴۱۰۱۲ گریزناپذیری از عشق - دشواری رهایی از عشق	۰,۵۰
۴	مفهوم کلی بیت « عشق را خواهی که تا پایان بری / بس که بپسندید باید ناپسند » چیست ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ تحمل سختی ها برای به کمال رساندن عشق	۰,۵۰
۵	با توجه به عبارت « اهل بازار نیز جمله بشوریدند . چون به خانقاه باز رفتند ، این مرید را گفت : آن صندوق بیار . » ، معادل امروزی اصطلاحات مشخص شده را بنویسید . ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ و ۹۶۰۳۰۸ = شورش کردند . ۰,۲۵ برگشتند . ۰,۲۵	۰,۵۰
۶	با توجه به بیت « عشق ، دریایی کرانه ناپدید / کی توان کردن شنا ای هوشمند ؟ » ، شاعر عشق را چگونه توصیف می کند ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ = عشق همچون دریایی نامحدود است .	۰,۵۰
۷	مفهوم مصراع اول « عشق او باز اندر آوردم به بند / کوشش بسیار نامد سودمند » را بنویسید . ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ = گرفتار کردن - عاشق کردن - اسیر کردن	۰,۵۰
۸	مفهوم عبارت « از غیرت ارادت خود ، قصد رجم آن مرد کرد . » را بنویسید . ۸۸۱۲۰۱ = از شدت علاقه خود تصمیم گرفت آن مرد را سنگسار کند .	۰,۵۰
۹	مضمون مشترک به کار رفته در دو بیت زیر را بنویسید . ۸۹۱۰۰۹ و ۹۵۰۶۰۸ = پذیرفتن دشواری های عشق الف) عشق را خواهی که تا پایان بری / بس که بپسندید باید ناپسند ب) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سرزنش ها گر کند خار مغیلان غم مخور = عاشق برای رسیدن به کمال عشق باید سختی ها (ناملايمات) را تحمل کند .	۰,۵۰
۱۰	معادل امروزی « بیرون گرفت » در عبارت « درزه هایی بیرون گرفت . » را بنویسید . ۸۹۱۰۰۹ و ۹۱۰۶۰۱ و ۹۵۰۳۰۶ = بیرون آورد	۰,۲۵
۱۱	بیت « عشق را خواهی که تا پایان بری / بس که بپسندید باید ناپسند » کدام ویژگی عشق را نشان می دهد ؟ ۸۹۱۲۰۹ ناملايمات و دشواری های عشق	۰,۵۰

۰,۵۰	۱۲	امروزه به جای فعل های « بیرون گرفت » و « آواز داد » ، چه معادل هایی به کار می رود ؟ ۹۳۰۳۰۱ و ۹۰۱۲۰۳ و ۹۱۰۶۱۶ بیرون آورد ۰,۲۵ صدا زد ۰,۲۵
۰,۲۵	۱۳	درست / نادرست : بیت « عشق ، دریایی کرانه ناپدید / کی توان کردن شنا ای هوشمند » ؛ به مفهوم محدود نبودن و با عظمت بودن عشق اشاره می کند . ۹۱۰۶۱۶ = درست
۰,۲۵ ۰,۵۰	۱۴	با توجه به عبارت « شیخ گفت مر مرید را : اگر خاموش باشی من تو را چیزی آموزم که <u>از این سخن بازرهی</u> . » ۹۳۱۰۱۰ الف (شیخ چه شرطی را برای آموزش مرید خود می گذارد ؟ خاموشی (سکوت) ب (منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟ از این رنج ، رها شوی (آسوده گردی) .
۰,۲۵	۱۵	معادل امروزی « بازرفتند » چیست ؟ ۹۱۰۴۰۴ = برگشتند - بازگشتند .
۰,۲۵	۱۶	بیت « در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم سرزنش ها گر کند خار مغیلان غم مخور » از « حافظ » با کدام بیت زیر ارتباط معنایی نزدیک تری دارد ؟ ۹۳۰۶۰۵ و ۹۰۱۰۱۴ = (پ) الف (عشق او باز اندر آوردم به بند کوشش بسیار نامد سودمند ب (عشق ، دریایی کرانه ناپدید کی توان کردن شنا ای هوشمند ؟ پ (عشق را خواهی که تا پایان بری بس که بیسندید باید ناپسند ت (توسنی کردم ندانستم همی کز کشیدن تنگ تر گردد کمند
۰,۵	۱۷	منظور شیخ ابوطاهر حرمی از عبارت « من این همه نیستم » چیست ؟ ۹۶۰۶۰۶ = من شایستگی این القاب را ندارم - من این همه ارزش ندارم . من هیچ کدام از این لقب ها نیستم .

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	نثر کتاب « کشف المحجوب » ، روان ، سلیس و پخته و از جمله نثرهای دوره است . ۸۴۱۰۱۱ = سامانی	۰,۲۵
۲	شروع شعر عاشقانه را در تغزلات کدام شاعران قرن چهارم می توان یافت ؟ (دو مورد) ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = رودکی - شهید بلخی - رابعه بنت کعب و ...	۰,۵۰
۳	در شعر غنایی ، شاعر « » را موضوع شعر قرار می دهد . ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = خویشتن خویش	۰,۲۵
۴	جان مایه شعر و ادب فارسی چیست ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = عشق	۰,۲۵
۵	عرفان و اصطلاحات صوفیه در چه قرنی و با پیش گامی کدام شاعر وارد شعر فارسی شد ؟ ۸۴۱۰۱۳ و ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۰۰۴۰۵ = ششم ۰,۲۵ - سنایی ۰,۲۵	۰,۵۰
۶	شعر نمایشی را در ادب اروپا با کدام نوع در ادب فارسی برابر دانسته اند ؟ ۸۴۱۰۱۳ = داستان های عاشقانه در ادب فارسی	۰,۵۰
۷	داستان های عاشقانه در ادب فارسی را می توان با کدام نوع شعر در اروپا برابر دانست ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ و ۹۱۰۴۰۴ = شعر نمایشی	۰,۲۵
۸	در بیت « زشت باید دید و انگارید خوب / زهر باید خورد و انگارید قند » ، کدام آرایه ادبی وجود دارد ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = تضاد	۰,۲۵
۹	کتاب « کشف المحجوب » اثر کیست ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ = ابوالحسن علی بن عثمان جلابی هجویری غزنوی	۰,۲۵
۱۰	معادل اروپایی « غنا » چیست ؟ ۸۸۱۲۰۱ = لیریک	۰,۲۵
۱۱	قدیمی ترین و معتبرترین کتاب فارسی در تصوف چیست ؟ ۸۸۱۲۱۸ = کشف المحجوب	۰,۲۵
۱۲	« رابعه بنت کعب » در چه قرنی می زیست ؟ ۸۸۱۲۱۸ و ۸۹۱۲۰۹ = قرن چهارم	۰,۲۵
۱۳	کتاب اثر ابوالحسن علی هجویری از جمله قدیم ترین و معتبرترین کتاب های فارسی در زمینه است . ۸۹۱۰۰۹ و ۹۰۱۰۱۴ = کشف المحجوب ۰,۲۵ - تصوف ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۴	کدام گزینه ردیف سمت راست با گزینه ردیف سمت چپ ارتباط دارد ؟ (یک مورد در سمت چپ اضافه است) . ۸۹۱۲۰۹ ۱ - تغزل در شعر او کمال می یابد . ۲ - اصطلاحات صوفیه با پیشگامی وی به حوزه غزل راه می یابد . ۳ - کمال منظومه سرایی عاشقانه را باید در آثار این شاعر جست و جو کرد . جواب ها : ۱ - پ ۰,۲۵ ، ۲ - ت ۰,۲۵ ، ۳ - الف ۰,۲۵	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۵	کتاب « سمک عیار » در حوزه نوع ادبی است . ۸۹۱۲۰۹ = غنایی	۰,۲۵
۱۶	انتخاب درست : داستان های عاشقانه را در ادب فارسی می توان با (نثر درام - شعر نمایشی) در ادب اروپا برابر دانست . ۹۱۰۶۱۶ = شعر نمایشی	۰,۲۵
۱۷	شعری که گزارشگر عواطف و احساسات شخصی شاعر باشد ، شعر نامیده می شود . ۹۱۰۶۱۶ = غنایی	۰,۲۵

۰,۲۵	در کدام یک از بیت های زیر ، صنعت تضاد دیده می شود؟ ۹۱۱۰۰۶ (پ) الف (عشق دریایی کرانه ناپدید ب (عشق را خواهی که تا پایان بری پ (زشت باید دید و انگارید خوب ت (توسنی کردم ندانستم همی کی توان کردن شنا ای هوشمند بس که بیسندید باید ناپسند زهر باید خورد و انگارید قند کز کشیدن تنگ تر گردد کمند	۱۸
۰,۵۰	کامل کنید : « غنا » در اصطلاح به شعری گفته می شود که ۹۰۰۴۰۵ = گزارشگر عواطف و احساسات شخصی شاعر باشد .	۱۹
۰,۲۵	درست / نادرست : در شعر غنایی ، شاعر خویشتن خویش را موضوع قرار می دهد و از احساسات شخصی سخن به میان می آورد . ۹۰۰۶۱۷ = درست	۲۰
۰,۲۵	کتاب « هزار و یک شب » در حوزه کدام نوع ادبی قرار می گیرد؟ ۹۰۰۴۰۵ = ادب غنایی	۲۱
۰,۲۵	درست / نادرست : « کشف المحجوب » از جمله قدیم ترین و معتبرترین کتاب های فارسی در تصوف است . ۹۱۰۶۱۶ = درست	۲۲
۰,۲۵	داستان های عاشقانه در ادب فارسی را می توان با شعر نمایشی در برابر دانست . ۹۰۱۰۱۴ = اروپا	۲۳
۰,۲۵	کمال شعر غنایی را باید در آثار شاعر قرن ششم ، جست و جو کرد . ۹۰۱۲۰۳ = نظامی گنجه ای	۲۴
۰,۲۵	درست / نادرست : « غنا » در اصطلاح به شعری گفته می شود که گزارشگر عواطف و احساسات شخصی شاعر باشد . ۹۰۱۲۰۳ = درست	۲۵
۰,۲۵	در قرن پنجم شاعرانی چون « عنصری ، فخرالدین اسعد گرگانی و عیوقی » به سرودن این نوع شعر پرداختند . ۹۰۱۲۰۳ (الف) الف (منظومه های عاشقانه ب (اشعار تعلیمی	۲۶
۰,۲۵	در بیت « عشق ، دریایی کرانه ناپدید / کی توان کردن شنا ای هوشمند » ؛ « مشبه » را مشخص کنید . ۹۱۰۴۰۴ = عشق	۲۷
۰,۲۵	درست / نادرست : شروع شعر عاشقانه را باید قرن چهارم دانست و رشد و باروری آن را در تغزلات زیبای رودکی و نظامی جست و جو کرد . ۹۱۰۴۰۴ = نادرست	۲۸

*

سؤالات درس پنجم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) ۱ بگفتا جان مده بس دل که با اوست خسرو گفت که به او (شیرین) جان نده زیرا دل های بسیاری با او هست (عاشقان زیادی دارد) . فرهاد گفت که هر دوی این ها (جان و دل) بدون او دشمن هستند .	۰,۵۰
۲	بگفتا دوری از مه نیست در خور . ۹۴۰۶۰۵ = گفت دوری از ماه (معشوق) ۰,۲۵ شایسته (سزاوار) نیست . ۰,۲۵ بگفت آشفته از مه دور بهتر ۹۰۰۶۱۷ (کل بیت) = گفت : دیوانه از ماه دوری کند ، بهتر است . ۰,۲۵	۰,۷۵
۳	بگفت : « آسوده شو کاین کار خام است . » ۹۴۱۰۰۹ = (خسرو) گفت : آسوده خاطر باش (عشق شیرین را فراموش کن) ۰,۲۵ زیرا کار (عاشقی) تو بیهوده (نسنجیده) است . ۰,۲۵	۰,۵۰
۴	چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش پرسیدن صوابش ۸۴۱۰۱۳ وقتی خسرو در جواب های او درمانده و عاجز شد ، بیشتر پرسیدن را درست ندانست .	۰,۵۰
۵	بگفت از دور شاید دید در ماه ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = فرهاد گفت که شایسته است که ماه را از دور ببیند .	۰,۵۰
۶	بگفتا رو صبوری کن در این درد بگفت از جان صبوری چون توان کرد . ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۰۰۴۰۵ = خسرو گفت : برو در غم عشق بردباری پیشه کن ۰,۲۵ فرهاد گفت : بدون جان (معشوق) چگونه می توانم شکیبیا باشم ؟ ۰,۲۵	۰,۵۰
۷	بگفت آن جا به صنعت در چه کوشند بگفت انده خرد و جان فروشند ۸۸۱۲۰۱ و ۹۰۱۲۰۳ در آن جا (سرزمین عشق که وطن توس است) مردم به چه کاری مشغول هستند ؟ (چه حرفه و شغلی دارند ؟) ۰,۲۵ فرهاد گفت که غم و اندوه را می خرد و جان خود را می فروشد (عاشق می شوند) . ۰,۲۵	۰,۵۰
۸	به یاران گفت کز خاکی و آبی ندیدم کس بدین حاضر جوابی ۸۹۱۲۰۹ = (خسرو) به دوستان گفت : از موجودات خشکی و دریا (در هیچ جای دنیا) کسی را به این حاضر جوابی ندیدم .	۰,۵۰
۹	بگفتا گر کند چشم تو را ریش بگفت این چشم دیگر دارمش پیش ۸۹۱۰۰۹ (خسرو) گفت : اگر شیرین ، چشم تو را زخمی کند چه می کنی ؟ (فرهاد) گفت : چشم دیگرم را تقدیمش می کنم .	۰,۵۰
۱۰	بگفتا گر به سر یابیش خشنود؟ ۹۳۰۳۰۱ و ۹۲۱۰۰۹ و ۹۱۱۰۰۶ بگفت از گردن این وام افکنم زود ۹۱۰۴۰۴ = خسرو گفت : اگر او با هدیه گرفتن سر تو خشنود شود ؟ ۰,۲۵ چه کار می کنی ؟ ۰,۲۵ (فرهاد گفت) این سر را فوراً تقدیمش می کنم (جانم را می دهم) . ۰,۲۵	۰,۷۵

۰,۵۰	بگفت از دوستان ناید چنین کار ۹۰۱۰۱۴ گفت : عشق شیرین را از خودت دور کن ۰,۲۵ گفت : عاشقان توانایی انجام چنین کاری را ندارند . ۰,۲۵	بگفتا دوستیش از طبع بگزار	۱۱
------	---	---------------------------	----

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	در بیت « بگفت از صبر کردن کس خجل نیست / بگفت این ، دل تواند کرد ، دل نیست » ۹۱۰۴۰۴ و ۹۵۱۰۰۸ :	۰,۲۵
	الف) مرجع ضمیر « این » در مصراع دوم چیست؟ ۸۴۱۰۱۲ = صبر کردن ب) « دل نیست » چه معنایی دارد؟ دل خود را از دست داده ام .	۰,۲۵
۲	در مصراع « بگفت از گردن این وام افکنم زود » ، مقصود فرهاد از « وام » چیست؟ ۸۴۱۰۱۳ و ۹۲۰۲۳۰ و ۹۰۰۶۱۷ = سر فرهاد	۰,۲۵
۳	در « مناظره خسرو با فرهاد » هدف خسرو از طرح پرسش های پی در پی چه بوده است؟ (ذکر دو مورد) ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ سنجش میزان عشق فرهاد ، شکست دادن فرهاد ، منصرف کردن فرهاد ، شناخت دقیق فرهاد (دو مورد ، هر مورد ۰,۲۵)	۰,۵۰
۴	مفهوم مصراع دوم بیت « بگفتا گر کسبش آرد فراچنگ / بگفت آهن خورد و خود بُود سنگ » را بنویسید . ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ مقابله با حریف و از بین بردن او	۰,۵۰
۵	کدام یک از بیت های زیر به باورهای عامیانه اشاره دارد؟ ۹۴۰۳۰۷ و ۹۵۱۰۰۸ = ت الف) بگفتا گر کسبش آرد فراچنگ؟ بگفت آهن خورد و خود بُود سنگ . ب) بگفتا گر نیابی سوی او راه؟ بگفت از دور شاید دید در ماه پ) بگفتا هر شبش بینی چو مهتاب؟ بگفت آری ، چو خواب آید ، کجا خواب؟ ت) بگفتا دوری از مه نیست در خور بگفت آشفته از مه دور بهتر	۰,۲۵
۶	نقش دستوری ضمیر « ش » در مصراع « بگفتا گر کسبش آرد فراچنگ » را بنویسید . ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ و ۸۹۱۲۰۹ = مفعول	۰,۲۵
۷	در بیت « بگفت او آن من شد زو مکن یاد / بگفت این ، کی کند بیچاره فرهاد » ، مرجع ضمیر « این » چیست؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۸۹۱۰۰۹ و ۹۳۰۶۰۵ و ۹۰۱۰۱۴ و ۹۱۰۶۱۶ = یاد نکردن از شیرین (زو مکن یاد)	۰,۵۰
۸	مفهوم کنایی مصراع اول بیت « بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟ / بگفت آن گه که باشم خفته در خاک » را بنویسید . ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ کنایه از فراموش کردن	۰,۵۰
۹	با توجه به بیت « بگفت ار من کنم در وی نگاهی؟ / بگفت آفاق را سوزم به آهی » مفهوم کنایی مصراع دوم را بنویسید . ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ کنایه از نفرین کردن	۰,۵۰
۱۰	در بیت « به یاران گفت کز خاکی و آبی / ندیدم کس بدین حاضر جوابی » منظور از « خاکی و آبی » چیست؟ ۸۸۱۲۰۱ = کل موجودات	۰,۵۰
۱۱	با توجه به ابیات « بگفتا گر به سر یابیش خشنود بگفت از صبر کردن کس خجل نیست بگفت این ، دل تواند کرد ، دل نیست » ۸۸۱۲۱۸ الف) در بیت اول مقصود فرهاد از « وام » چیست؟ فدا کردن سر یا جان ب) مفهوم مصراع مشخص شده را بنویسید . دل می تواند صبور باشد اما عاشق دل باخته دلی صبر کردن ندارد .	۰,۵۰ ۰,۵۰
۱۲	در بیت « بگفتا رو صبوری کن در این درد / بگفت از جان صبوری چون توان کرد » منظور از « جان » چیست؟ ۹۲۰۶۰۶ = معشوق (شیرین)	۰,۲۵
۱۳	با توجه به مصراع « بگفتا گر خرامی در سرایش؟ » ، نقش دستوری « ش » در واژه « سرایش » را بنویسید . ۹۰۰۴۰۵ = مضاف الیه	۰,۲۵
۱۴	در بیت « بگفتا گر کسبش آرد فراچنگ / بگفت آهن خورد و خود بُود سنگ » با توجه به تندیسگر بودن فرهاد ، واژه « آهن » مجازاً در کدام یک از معانی زیر به کار رفته است؟ ۹۰۱۲۰۳ = (ب : تیشه) الف) تیر (ب : تیشه) پ) شمشیر (ت : دشنه)	۰,۲۵
۱۵	در بیت « بگفتا هر شبش بینی چو مهتاب / بگفت آری چو خواب آید کجا خواب؟ » تفاوت معنایی « چو » را بنویسید . ۹۱۰۶۰۱ = چو در مصراع اول : مانند - مثل - ادات تشبیه ۰,۲۵ چو در مصراع دوم : اگر - وقتی که ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۶	بیت « بگفتا دوری از مه نیست درخور / بگفت آشفته از مه دور بهتر » به کدام باور عامیانه قدیمی اشاره دارد؟ ۹۱۰۶۱۶ و ۹۵۰۳۰۶ گذشتگان بر این باور بوده اند که دیوانه چون در ماه بنگرد ، دیوانه تر شود .	۰,۵۰
۱۷	در بیت « بگفتا گر کند چشم تو را ریش؟ / بگفت این چشم دیگر دارمش پیش » چه جمله ای حذف شده است؟ ۹۵۰۶۰۸ چه خواهی کرد - چه کار می کنی	۰,۵۰
۱۸	در بیت « بگفتا گر خرامی در سرایش / بگفت اندازم این سر زیر پایش » کدام بخش حذف شده است؟ ۹۶۰۳۰۸ = چه می کنی؟	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی : استادانه ترین نمونه های معاصر مناظره در شعر کدام سراینده یافت می شود ؟ ۸۴۱۰۱۱ و ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = پروین اعتصامی	۰,۲۵
۲	عبارت زیر درباره کیست ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ = نظامی « زیباترین منظومه عاشقانه در ادب فارسی متعلق به اوست ؛ شیوه او در منظومه سرایی عاشقانه مورد تقلید شاعرانی چون امیر خسرو دهلوی و وحشی بافقی بوده است . »	۰,۲۵
۳	آثار برجسته نویسندگان معاصر به خصوص داستان ها و شرح رویدادها ، سفرنامه ها از نوع نثر به شمار می آیند . ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ = غنایی	۰,۲۵
۴	مبتکر فن مناظره در شعر فارسی کیست ؟ ۸۴۱۰۱۳ و ۹۰۰۴۰۵ = اسدی توسی	۰,۲۵
۵	مشهورترین مقلدان نظامی چه کسانی هستند ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = امیرخسرو دهلوی ۰,۲۵ - وحشی بافقی ۰,۲۵	۰,۵۰
۶	در قرن پنجم شاعرانی چون عنصری و به سرودن منظومه های عاشقانه پرداختند ، ولی کمال این نوع شعر را باید در آثار جست و جو کرد . ۸۸۱۲۰۱ = فخرالدین اسعد گرگانی / عیوقی ۰,۲۵ - نظامی ۰,۲۵	۰,۵۰
۷	مبتکر فن مناظره در ادب فارسی است و استادانه ترین مناظرات معاصر از است . ۸۸۱۲۱۸ و ۹۱۰۴۰۴ = اسدی توسی ۰,۲۵ پروین اعتصامی ۰,۲۵	۰,۵۰
۸	با توجه به آرایه داخل کمانک ، درست یا نادرست بودن هر کدام از گزینه های زیر را مشخص کنید . الف) بگفتا عشق شیرین بر تو چون است / بگفت از جان شیرینم فزون است . (حس آمیزی) = درست ب) بگفتا دوری از مه نیست در خور / بگفت آشفته از مه دور بهتر (تلمیح) = درست پ) او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشتن اسیر کمند نظر شدم (استعاره) = نادرست	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۹	درست / نادرست : در شعر فارسی « اسدی توسی » را مبتکر فن مناظره می دانند . ۹۱۰۶۱۶ = درست	۰,۲۵
۱۰	در شعر فارسی « اسدی توسی » را مبتکر فن می دانند . ۹۰۱۰۱۴ = مناظره	۰,۲۵

*

سؤالات درس ششم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات درس ششم : اکسیر عشق	نمره
الف ۱	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره)	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) او را خود التفات نبودی به صید من من خویشتن اسیر کمند نظر شدم ۸۴۱۰۱۳ یار به من توجهی نداشت ، ۰,۲۵ من خودم اسیر دام نگاه او شدم . ۰,۲۵	۰,۵۰
۲	من چشم از او چگونه توانم نگاه داشت کاؤل نظر به دیدن او دیده ور شدم . ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۹۰۱۰۱۴ من چگونه می توانم به معشوقم توجهی نکنم ۰,۲۵ در حالی که با نگاه اول به او چشمم بینا شده است . ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم . ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۹۰۱۲۰۳ و ۹۱۱۰۰۶ رفتن نزد یار (محبوب) ۰,۲۵ برایم ممکن نشد ۰,۲۵ (امکان رفتن به نزد معشوق برایم ممکن نشد ۰,۵۰) مدتی با پای پیاده و مدتی از روی شوق و اشتیاق ۰,۲۵ راه را پیمودم . ۰,۲۵	۱
۴	چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم . ۸۸۱۲۱۸ و ۹۰۰۶۱۷ و ۹۱۰۶۱۶ من مثل شبنمی ناچیز در مقابل خورشید بودم ۰,۲۵ و به مدد گرمای عشق و محبت تو ۰,۲۵ به تعالی (والاترین مرتبه) رسیدم . ۰,۲۵	۰,۷۵
۵	از در درآمدی و من از خود به در شدم . ۹۳۰۶۰۵ = تو از در وارد شدی و من بیهوش (از خود بی خود) شدم .	۰,۵۰
۶	گوشم به راه ، تا که خبر می دهد ز دوست . ۸۹۱۲۰۹ صاحب خبر بیامد و من بی خبر شدم ۹۳۱۰۱۰ و ۹۲۰۶۰۶ = منتظر بودم تا کسی از یار خبری بیاورد . (چه کسی از یارم خبر می آورد) ۰,۲۵ معشوق (یارم) آمد ۰,۲۵ و من بی خبر ماندم . (بی هوش شدم) ۰,۲۵	۰,۷۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	در بیت « از در درآمدی و من از خود به در شدم / گویی کز این جهان به جهان دگر شدم » ، مقصود از عبارت « از خود به در شدم » چیست ؟ ۸۴۱۰۱۱ و ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۹۲۰۲۳۰ و ۹۵۰۶۰۸ = از خود بی خود شدم . مدهوش گشتم . بی قرار شدم .	۰,۵۰
۲	در بیت « من چشم از او چگونه توانم نگاه داشت / کاول نظر به دیدن او دیده ور شدم » ، شاعر ، عشق را موجب خود می داند . ۸۴۱۰۱۲ = دیده وری - بینایی ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	در بیت « بیزارم از وفای تو ، یک روز و یک زمان / مجموع اگر نشستم و خرسند اگر شدم » ، شاعر معتقد است : « اگر یک روز آسوده و آرام زندگی کرده باشم نسبت به تو » . ۹۴۰۳۰۷ = وفادار نبوده ام .	۰,۲۵
۴	در بیت « گویند روی سرخ تو ، سعدی ، که زرد کرد ؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم » ، به نظر سعدی ، کدام عامل موجب می شود که انسان شایستگی حضور در بارگاه محبوب را داشته باشد؟ ۹۴۰۶۰۵ = عشق	۰,۲۵
۵	مقصود از مصراع دوم بیت « دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست / چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم » ، چیست ؟ ۹۴۱۰۰۹	۰,۵۰
۶	در بیت « من چشم از او چگونه توانم نگاه داشت / کاول نظر به دیدن او دیده ور شدم » ، شاعر چه امری را سبب صرف نظر نکردن از دوست می داند ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = زیرا دوست است که اولین بار چشم دل او را به دیدن حقیقت باز کرده است .	۰,۵۰
۷	در بیت « چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم . » ، کدام عبارت کنایی در معنای « رسیدن به والاترین مرتبه عشق » به کار رفته است ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = به عیوق بر شدن	۰,۵۰
۸	با توجه به بیت « گویند روی سرخ تو ، سعدی ، که زرد کرد ؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم » ، ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ الف) شاعر علت زرد شدن خود را چه عاملی می داند ؟ ب) یک استعاره در مصراع دوم بیابید و معنای استعاری آن را بنویسید . مس ۰,۲۵ ، استعاره از وجود بی ارزش یا وجود ناقابل ۰,۲۵	۰,۵۰ ۰,۵۰
۹	با توجه به بیت های « گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق / چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم » ۸۸۱۲۰۱ الف) نقش دستوری ضمیر « ش » در واژه « ببینمش » را بنویسید . ب) عبارت « ساکن شود » به چه معناست ؟ پ) عبارت های « دستم نداد » و « به سر شدم » به ترتیب کنایه از چیست ؟ ت) امروزه به جای واژه « ساکن » چه کلمه ای به کار می رود ؟ ۹۰۱۲۰۳ = ساکت / آرام	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۲۵
۱۰	مفهوم بیت « با صد هزار جلوه برون آمدی که من / با صد هزار دیده تماشا کنم تو را » ، با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد ؟ الف) گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق / ساکن شود ، بدیدم و مشتاق تر شدم ب) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم / از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم پ) بیزارم از وفای تو ، یک روز و یک زمان / مجموع اگر نشستم و خرسند اگر شدم ت) دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست / چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم	۰,۲۵
۱۱	با توجه به ابیات « او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشتن اسیر کمند نظر شدم گویند روی سرخ تو ، سعدی ، که زرد کرد ؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم » ۹۳۰۳۰۱ الف) شاعر ، نگاه معشوق خود را چگونه توصیف کرده است ؟ ب) « روی زرد کردن » کنایه از چیست ؟ پ) شاعر با چه وسیله ای توانسته است شایستگی حضور در بارگاه محبوب را کسب کند ؟ با اکسیر عشق (عشق)	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۲	با توجه به مفهوم بیت « گفتم ببینمش مگرم درد اشتیاق / ساکن شود ، بدیدم و مشتاق تر شدم » ، امروزه به جای واژه « ساکن » چه کلمه ای به کار می رود ؟ ۹۲۱۰۰۹ = آرام - ساکت ۰,۲۵	۰,۲۵
۱۳	با توجه به بیت « دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست / چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم » ۹۱۰۶۱۶ و ۹۰۰۴۰۵ الف) « دستم نداد » به چه معنی است ؟ ب) « به سر شدن » کنایه از چیست ؟	۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۴	در بیت « من چشم از او چگونه توانم نگاه داشت / کاول نظر به دیدن او دیده ور شدم » ، یک کنایه بیابید و معنی آن را بنویسید . ۹۰۰۶۱۷ = چشم از کسی نگاه داشتن ۰,۲۵ ، کنایه از توجه نکردن ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۵	مفهوم بیت « تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم / از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم » با کدام یک از گزینه های زیر ارتباط دارد ؟ الف) گویند روی سرخ تو ، سعدی ، که زرد کرد ب) با صد هزار جلوه برون آمدی که من با صد هزار دیده تماشا کنم تو را ۹۰۱۰۱۴ = (ب)	۰,۲۵

۰,۲۵	در بیت « گوشم به راه ، تا که خبر می دهد ز دوست / صاحب خبر بیامد و من بی خبر شدم » ۹۰۱۲۰۳	۱۶
۰,۲۵	الف (منظور از « گوش به راه بودن » چیست ؟ در انتظار بودن (منتظر بودن)	
۰,۲۵	ب (« صاحب خبر » چه کسی است ؟ معشوق	
۰,۲۵	پ (منظور از « بی خبر شدم » چیست ؟ ۹۱۰۴۰۴ = بی خبر ماندم - بی هوش شدم	
۰,۲۵	مفهوم بیت « با صد هزار جلوه برون آمدی که من / با صد هزار دیده تماشا کنم تو را » ، با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد ؟	۱۷
	الف (گوشم به راه ، تا که خبر می دهد ز دوست	
	ب (تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم	
	پ (من چشم از او چگونه توانم نگاه داشت	
	ت (دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست	
۰,۵۰	مصرع دوم بیت « گویند روی سرخ تو سعدی ، سعدی ، که زرد کرد / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم » بیانگر چه مفهومی است ؟ ۹۵۱۰۰۸ = عشق در وجود تأثیر کرد و ارزشمند شدم .	۱۸

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	در مصرع دوم بیت « او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشان اسیر کمند نظر شدم » ، یک آرایه ادبی بیابید . ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰	۰,۵۰
۲	کمند نظر = تشبیه بلیغ اضافی (اضافه تشبیهی) ، اسیر کمند نظر شدن = کنایه از عاشق شدن (یک مورد) ۰,۵۰	
۲	درست / نادرست : بیت « او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشان اسیر کمند نظر شدم » ، « تشبیه » دارد . ۹۰۰۶۲۳ = درست	۰,۲۵
۳		

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	شعر حفظی : (بیت ها و مصرع های ناتمام زیر را کامل کنید .)	
۱	دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست ۸۴۱۰۱۲ و ۹۰۰۶۱۷	۰,۵۰
۲	تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم ۸۸۱۲۰۱	۰,۵۰
۳	دستم نداد قوت رفتن به پیش چندی به پای رفته و چندی به سر شدم . ۸۹۱۰۰۹	۰,۲۵
۴	او را خود نبودی به صید من / من خویشان اسیر کمند شدم . ۸۹۱۲۰۹	۰,۲۵
۵	چون شبم اوفتاده بدم پیش مهرم به جان رسید و به بر شدم . ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۹۰۰۴۰۵ و ۹۱۰۴۰۴	۰,۵۰
۶	من چگونه توانم نگاه داشت / کاول نظر به دیدن او دیده ور شدم . ۹۰۱۲۰۳	۰,۲۵
۷	گوشم به راه ، تا که خبر می دهد ز دوست ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰	۰,۵۰
۸	گویند روی سرخ تو ، سعدی ، که زرد کرد ؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و ۹۱۰۶۱۶	۰,۲۵
۹	او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشان نظر شدم . ۹۰۱۰۱۴	۰,۵۰

*

سؤالات درس هفتم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصرع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	بی عمر زنده ام من و این بس عجب مدار / روز فراق را که نهد در شمار عمر ؟ ۹۴۱۰۰۹ و ۹۶۰۳۰۸	۰,۷۵
	من بدون عمر (زندگی) زنده ام ۰,۲۵ و از این موضوع تعجب نکن ۰,۲۵ زیرا روزهای جدایی از معشوق ، جزء روزهای عمر (زندگی) به حساب نمی آید . ۰,۲۵	
۲	روز فراق را که نهد در شمار عمر . ۹۴۰۳۰۷ = / روز جدایی (فراق) ۰,۲۵ را چه کسی در شمار عمر به حساب می آورد ؟ (در شمار عمر نمی توان به حساب آورد .) ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	این یک دو دم که مهلت دیدار ممکن است / دریاب کار ما ، که نه پیداست کار عمر ۹۲۰۲۳۰	۰,۵۰
	این مدتی که فرصت دیدار میسر است به ما توجه کن ۰,۲۵ زیرا پایان عمر و زندگی معلوم نیست . ۰,۲۵	

۰,۵۰	از دیده گر سرشک چو باران چکد ، رواست ۹۲۰۶۰۶ و ۹۲۱۰۰۹ = اگر از چشمم ، اشک مانند باران (اشک فراوان) جاری شود ، سزاوار است .	۴
۰,۵۰	تا کی می صبح و شکرخواب بامداد ؟ ۹۵۱۰۰۸ = تا کی می خواهی خوش گذرانی کنی ۰,۲۵ و در خواب غفلت باشی . ۰,۲۵	۵
۰,۷۵	در هر طرف ز خیل حوادث کمین گهی است زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر ۹۶۰۶۰۶ گروه حوادث ۰,۲۵ از هر طرف کمین کرده است ۰,۲۵ و به همین خاطر عمر مانند سوارکاری با شتاب حرکت می کند . ۰,۲۵	۶

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	پیام بیت « تا کی می صبح و شکر خواب بامداد ؟ / هشیار گرد ، هان ! که گذشت اختیار عمر » را بنویسید . ۹۴۰۶۰۵ = دوری از غفلت و غنیمت دانستن عمر	۰,۵۰
۲	در بیت « تا کی می صبح و شکر خواب بامداد ؟ / هشیار گرد ، هان ! که گذشت اختیار عمر » چه پیام هایی نهفته است ؟ ۹۳۰۳۰۱ کوتاهی عمر ۰,۲۵ غنیمت دانستن فرصت ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	در بیت « حافظ سخن بگوی که بر صفحه جهان / این نقش ماند از قلمت یادگار عمر » ، منظور از قسمت مشخص شده را بنویسید . ۹۱۱۰۰۶ = شعر حافظ	۰,۲۵
۴	کدام قسمت بیت « در هر طرف ز خیل حوادث کین گهی است / زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر » بیانگر مفهوم « گذر سریع عمر است ؟ ۹۵۰۳۰۶ = مصراع دوم (زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر) ۰,۲۵	۰,۲۵
۵	مفهوم مصراع دوم بیت « حافظ سخن بگوی که بر صفحه جهان / این نقش ماند از قلمت یادگار عمر » را بنویسید . ۹۵۰۶۰۸ ماندگاری (پایداری) سخن یا پایداری شعر حافظ	۰,۲۵

*

سؤالات درس هشتم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره)	
۱	دل مجنون ز شکر خنده خون است . ۹۴۰۳۰۷ و ۹۶۰۶۰۶ = خنده شیرین - خنده دل نواز	۰,۲۵
۲	تو چشم و او نگاه ناوک انداز ۸۱۲۰۱ و ۹۲۱۰۰۹ = نوعی تیر کوچک که آن را در غلاف آهنین گذارند و از کمان سر دهند تا دورتر رود.	۰,۲۵
۳	به هر جزئی ز حُسن او قصوری است . ۸۱۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۹۱۰۶۱۶ = نقص و کاستی - عیب ۰,۲۵	۰,۲۵
۴	درست / نادرست : که لیلی گر چه در چشم تو حوری است / به هر جزئی ز حُسن او قصوری است (قصور : عیب)	۰,۲۵
۵	درست / نادرست : دل مجنون ز شکر خنده خون است . (شکر خنده : خنده شیرین ، خنده دل نواز) ۹۰۱۰۱۴ = درست	۰,۲۵
۶		

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	دل مجنون ز شکر خنده خون است . ۸۹۱۲۰۹ = دل مجنون از خنده های شیرین لیلی پر از غم و اندوه است .	۰,۵۰
۲	تو کی دانی که لیلی چون نکویی است کزو چشمت همین بر زلف و رویی است . ۸۱۱۰۱۳۱۰۳۰ تو که فقط به زلف و روی (ظاهر) لیلی نگاه می کنی و ظاهر بین هستی ، کیفیت حُسن و خوبی لیلی را درک نخواهی کرد .	۰,۵۰
۳	که لیلی گر چه در چشم تو حوری است به هر جزئی ز حُسن او قصوری است ۹۳۰۳۰۱ و ۹۰۱۰۱۴ اگرچه لیلی در نظر تو مثل حوریان (زیبارویان) بهشتی زیباست ۰,۲۵ اما همه اجزای او عیب و نقصی دارد . (ولی در هر عضوی از اعضای او عیب و نقص مشاهده می شود .) ۰,۵۰	۰,۷۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	درک مطلب و خود آزمایی : با توجه به بیت « تو کی دانی که لیلی چون نکویی است / کزو چشمت همین بر زلف و رویی است » ، به چه دلیل عیب جو ، حُسن و زیبایی لیلی را درک نمی کند ؟ ۸۱۲۱۸ = چون ظاهر بین است .	۰,۵۰
۲	بیت « اگر در دیدهٔ مجنون نشینی / به غیر از خوبی لیلی نبینی » چه مفهومی را در بردارد ؟ ۸۴۱۰۱۱ و ۸۱۱۰۱۲۱۰۳۰ و ۸۹۱۰۰۹ و ۹۳۰۶۰۵ و ۹۰۱۲۰۳ = یکسان شدن نگرش ها ۰,۲۵ و به دنبال آن از بین رفتن اختلافات ۰,۲۵ - ظاهر بینی و درک نکردن کیفیت حُسن لیلی (معشوق) - اگر با نگاه عاشقانه (باطن) او را ببینی ، به جز زیبایی و خوبی چیزی نمی بینی . - توجه به باطن پدیده ها و پرهیز از ظاهر بینی .	۰,۵۰
۳	با توجه به بیت « تو قد بینی و مجنون جلوهٔ ناز / تو چشم و او نگاه ناوک انداز » تفاوت دید انسان عیب جو و مجنون را بنویسید . ۸۴۱۰۱۲ و ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = مجنون حقیقت بین است در حالی که انسان عیب جو فقط ظاهر را می بیند .	۰,۵۰
۴	در بیت « اگر در دیدهٔ مجنون نشینی / به غیر از خوبی لیلی نبینی » معنای کنایهٔ مصراع اول چیست ؟ ۸۴۱۰۱۳ = هم نظر شدن - از نگاه او نگاه کردن	۰,۵۰
۵	بیت « تو مو بینی و مجنون پیشش مو / تو ابرو ، او اشارت های ابرو » چه مفهومی دارد ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = عیب جو فقط ظاهر را می بیند ، اما مجنون حقیقت را در می یابد .	۰,۵۰
۶	در بیت « تو قد بینی و مجنون جلوهٔ ناز / تو چشم و او نگاه ناوک انداز » ، منظور از « او » در مصراع دوم چیست ؟ ۹۱۱۰۰۶ = مجنون	۰,۲۵
۷	با توجه به مصراع « دل مجنون ز شکر خنده خون است » ، در ترکیب « شکر خنده » چه آرایه ای نهفته است ؟ ۹۰۰۴۰۵ = حس آمیزی - تشبیه (یک مورد)	۰,۲۵
۸	مفهوم کلی بیت « اگر در دیدهٔ مجنون نشینی / به غیر از خوبی لیلی نبینی » را بنویسید . ۹۱۰۴۰۴ = پرهیز از سطحی نگری - توجه به باطن	۰,۵۰
۹	درست / نادرست : بیت « تو مو بینی و مجنون پیشش مو / تو ابرو ، او اشارت های ابرو » ، بر سطحی نگری و ساده اندیشی عاشق تأکید دارد . ۹۱۰۶۱۶ = نادرست	۰,۲۵
۱۰	بیت « دل مجنون ز شکر خنده ، خون است / تو لب می بینی و دندان که چون است » در نکوهش چیست ؟ ۹۵۰۳۰۶ = ظاهر بینی	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی : نام آرایهٔ ادبی مصراع دوم بیت « ز حرف عیب جو ، مجنون برآشفتم / در آن آشفگی خندان شد و گفت » را بنویسید . ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ متناقض نما یا پارادوکس	۰,۲۵
۲		

*

سؤالات درس نهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دورهٔ پیش دانشگاهی درس مشترک کلیهٔ رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره) روزگار به استحکام کاخ پوشالی جباران به <u>سُخره</u> نمی نگرد ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۹۲۰۲۳۰ و ۹۰۰۴۰۵ و ۹۰۱۲۰۳ و ۹۵۱۰۰۸ = تمسخر - ریشخند	۰,۲۵
۲	میان خیمه ها به <u>تهجد</u> فرورفتند . ۸۸۱۲۰۱ و ۹۳۰۶۰۵ و ۹۱۰۶۱۶ = شب زنده داری - شب بیداری	۰,۲۵
۳	ستارگان می خواستند <u>حُضیضی</u> بیابند و خود را در آن افکنند . ۸۸۱۲۱۸ و ۸۹۱۰۰۹ و ۹۱۰۴۰۴ و ۹۵۰۶۰۸ = نشیب یا پستی	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) ستارگان ، فجایع بشریت را می نگریستند و می خواستند حُضیضی بیابند و خود را در آن افکنند . ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ ستارگان ، ظلم و ستم انسان ها را نگاه می کردند و می خواستند جای پستی بیابند و خودشان را به آن بیندازند .	۰,۵۰
۲	سکوتی رُعب آور همه جا را فراگرفته بود . ۹۴۰۳۰۷ و ۹۲۱۰۰۹ و ۹۱۱۰۰۶ = سکوتی ترسناک (وحشتناک) همه جا را فراگرفته بود .	۰,۲۵

۰,۲۵	می خواستند حضيضی بیابند . ۹۴۰۶۰۵ = می خواستند نشیبی (پستی) پیدا کنند . ۰,۲۵	۳
۰,۲۵	میان خیمه ها در تهجد و نیایش فرورفتند . ۹۴۱۰۰۹ = میان چادرها به شب زنده داری و عبادت مشغول شدند .	۴
۰,۵۰	مگر اشک سیه روزان به استحکام کاخ پوشالی جباران به سُخره نمی نگرند ؟ ۸۴۱۰۱۱ مگر اشک انسان های بدبخت و ستم دیده به استحکام کاخ های پوشالی ستمگران به تمسخر نگاه نمی کند ؟	۵
۰,۲۵	سیاهی شب سنگین شده . ۹۰۰۶۱۷ = همه جا تاریک شده است .	۶

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	مفهوم عبارت « همه تالیان قرآن و سحر کوشان در عبادت بودند . » را بنویسید . ۸۱۰۱۳۱۴۳۰ همه تلاوت کنندگان (پیروان) قرآن و عبادت کنندگان واقعی بودند .	۰,۵۰
۲	مفهوم کنایی عبارت مشخص شده در متن زیر چیست ؟ ۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۸۹۱۲۰۹ = کنایه از خجالت کشیدن . « ماه ، این مشعل آسمانی دائم به سان دختران پاک و معصومی که از مستمندی <u>آستین بر چهره می گیرند</u> ، روی در لکه ابرهای تیره می کشید . »	۰,۵۰
۳	منظور از واژه های مشخص شده در عبارت زیر چیست ؟ ۸۱۰۱۴۱۴۳۰ امشب کهن ترین <u>رشته کوه هایی</u> که حافظ مرز انسانیت اند ، در این <u>تاریک زار</u> صف کشیده اند . شهدای کربلا دشت کربلا	۰,۵۰
۴	در عبارت « همه تالیان قرآن و سحر کوشان در عبادت بودند . » معنای ایهامی « تالیان قرآن » را بنویسید . ۸۴۱۰۱۳ معنی اول = پیروان ۰,۲۵ معنی دوم = تلاوت کنندگان ۰,۲۵	۰,۵۰
۵	مقصود « محمدرضا حکیمی » از « دیشب » و « امشب » در عبارت زیر چیست ؟ ۸۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۹۱۰۴۰۴ دیشب تاریخ بشریت چنین شهدایی نداشت و امشب آنان در گذرگاهش خفته اند . = دیشب = شب عاشورا ۰,۲۵ - امشب = شام غریبان ۰,۲۵	۰,۵۰
۶	در عبارت « فرات هم چنان می گذشت اما دانسته نمی شد . شاید از این سیاه دشتِ غمناک به آن سوی بیابان های وسیعی که دست ستم آلود ، فضایشان را نفشرده بود پیامی می برد . » ، منظور از « سیاه دشتِ غمناک » چیست ؟ ۸۹۱۰۰۹ و ۹۰۱۰۱۴ = دشت کربلا	۰,۲۵
۷	درست / نادرست : در عبارت « خورشید از کرانه های افق شرقی ، همراه پیام مرگی خونین سربر آورد » ؛ مقصود صبح روز عاشورا است . درست = ۹۳۰۳۰۱	۰,۲۵
۸	مفهوم « سحر کوشان » در جمله « همه تالیان قرآن و سحر کوشان در عبادت بودند . » را بنویسید . ۹۰۰۶۱۷ = شب زنده داران	۰,۵۰
۹	در عبارت « فرات هم چنان می گذشت اما دانسته نمی شد . شاید از این سیاه دشتِ غمناک به آن سوی بیابان های وسیعی که دست ستم آلود ، فضایشان را نفشرده بود پیامی می برد . » یک ترکیب وصفی مقلوب بیابید . ۹۰۱۲۰۳ = سیاه دشت غمناک	۰,۲۵
۱۰	در عبارت « ماه ، این مشعل آسمانی که هر شب از فراز اقیانوس ها و دشت ها می گذرد . » ۹۱۰۶۱۶ : الف) یک تشبیه بیابید . ماه ، این مشعل آسمانی ب) « مشبه به » آن را بنویسید . مشعل	۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۱	در عبارت « در برابر آفریدگار هستی و عظمت آفرینش ، برای آخرین بار چهره به خام ساییدند و در ذکر خدا غرق شدند . » مقصود از « چهره به خاک ساییدند » چیست ؟ ۹۵۰۳۰۶ = سجده کردند ۰,۲۵	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	عمده نوشته های « محمدرضا حکیمی » در چه زمینه ای است ؟ ۸۱۰۱۲۱۰۳۰ = مسائل دینی ۰,۲۵ و اعتقادی ۰,۲۵	۰,۵۰
۲	کتاب « ادبیات و تعهد در اسلام » نوشته کیست ؟ ۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۸۹۱۲۰۹ = محمدرضا حکیمی	۰,۲۵
۳	کتاب « الحیات » نوشته کیست ؟ ۸۱۲۰۱ = محمدرضا حکیمی	۰,۲۵
۴	این نوشته ها درباره کیست ؟ ۸۱۲۱۸ = محمدرضا حکیمی « نوشته های او در زمینه مسائل دینی و اعتقادی است . کاربرد ترکیبات زیبا ، تشبیهات گسترده و استفاده از جلوه های طبیعی از ویژگی های نثر اوست . »	۰,۲۵
۵	نویسنده ای که عمده نوشته هایش در زمینه مسائل دینی و اعتقادی است . ۹۰۰۴۰۵ = محمد رضا حکیمی	۰,۲۵
۶	« محمدرضا حکیمی » از نویسندگان خوش قلم و متعهد معاصر ، در این زمینه قلم فرسایی کرده است . ۹۰۱۲۰۳ = مسائل دینی و اعتقادی	۰,۵۰

۰,۲۵	درست / نادرست : در عبارت « سیاهی شب سنگین شده » ، سکوتی رعب آور همه جا را فراگرفته بود . « قسمت مشخص شده ، دارای دو آرایهٔ « حس آمیزی » و « کنایه » است . ۹۰۱۲۰۳ = درست
۰,۲۵	« کتاب الحیات » از ، نویسندهٔ خوش قلم و متعهد معاصر ایرانی است . ۹۱۰۴۰۴ = محمدرضا حکیمی
۰,۲۵	نوع توصیف در عبارت « نهر فرات در دل سیاهی ، از میان نخلستان های انبوه می گذشت ، صدای غمگینش در میان نخل ها می پیچید . « چگونه است ؟ ۹۶۰۳۰۸ = توصیف تخیلی
	۱۰

*

سؤالات درس دهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دورهٔ پیش دانشگاهی درس مشترک کلیهٔ رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره)	
۱	شاهد در کام من و توست شرنگ ۸۸۱۲۱۸ و ۸۹۱۰۰۹ و ۹۱۰۴۰۴ و ۹۵۰۳۰۶ = زهر یا سم یا هر چیز تلخ	۰,۲۵
۲	دل مادر به کفش چون نارنگ ۹۳۱۰۱۰ = مطلق مرکبات و میوه های آن ها ، نارنج	۰,۲۵
۳	و اندکی رنجه شد او را آرنگ ۹۱۱۰۰۶ = آرنج	۰,۲۵
۴	هر کجا بیندم از دور ، کند / چهره پر چین و جبین پر آژنگ . ۹۰۰۴۰۵ = چین و شکنی که به واسطهٔ خشم به چهره و ابرو و پیشانی افتد.	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	از قضا خورد دم در به زمین و اندکی رنجه شد او را آرنگ ۹۲۰۶۰۶ = اتفاقاً دم در به زمین خورد و کمی آرنجش زخمی شد .	۰,۵۰
۲	نشوم یک دل و یک رنگ تو را ۹۱۰۶۱۶ = با تو یک دل و صمیمی نخواهم شد .	۰,۵۰
۳		

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	با توجه به بیت « مادر سنگ دلت تا زنده است / شاهد در کام من و توست شرنگ » مفهوم مصراع دوم را بنویسید . ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰	۰,۵۰
۲	مفهوم کنایی مصراع دوم بیت « گرم و خونین به منش باز آری / تا برد ز آینهٔ قلبم زنگ » را بنویسید . ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰	۰,۵۰
۳	با توجه به بیت زیر ، در چه صورت معشوق با عاشق سازگار می گردد ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ = کشتن و از بین بردن مادر « نشوم یک دل و یک رنگ تو را تا نسازی دل او از خون رنگ »	۰,۵۰
۴	در بیت بالا معشوق شرط یک دل شدن با عاشق را در چه می داند ؟ ۹۵۱۰۰۸ = کشتن مادر	۰,۵۰
۴	در بیت « هر کجا بیندم از دور کند / چهره پر چین و جبین پر آژنگ » ، « جبین پر آژنگ » کنایه از چیست ؟ ۸۸۱۲۱۸ = اخم کردن و عصبانی شدن	۰,۵۰
۵	واژهٔ « آهنگ » در هر یک از ابیات زیر به چه معناست ؟ ۸۹۱۲۰۹	
۰,۲۵	الف) از زمین باز چو برخاست ، نمود پی برداشتن دل ، آهنگ = قصد	۰,۲۵
۰,۲۵	ب) دید کز آن دل آغشته به خون آید آهسته برون این آهنگ = صدا	۰,۲۵
۶	در بیت « گرم و خونین به منش باز آری / تا برد ز آینهٔ قلبم زنگ » ، منظور از « زنگ بردن » چیست ؟ ۹۳۰۶۰۵	۰,۵۰
۷	رفع (از بین بردن) کدورت ها	
۷	در بیت « از قضا خورد دم در به زمین / و اندکی رنجه شد او را آرنگ » ، مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید . ۹۲۰۲۳۰ = زخمی (مجروح) شد .	۰,۲۵

۸	با توجه به ابیات « از در خانه مرا طرد کند مادر سنگ دلت تا زنده است نشوم یک دل و یک رنگ تو را گر تو خواهی به وصالم برسی روی و سینه تنگش بدری الف) در کدام بیت ها آرایه تشبیه به کار رفته است ؟ ب) بیت آخر ، چند جمله است ؟ پ) نقش « م » در « وصالم » از لحاظ دستوری چیست ؟ ت) مفهوم مصراع اول بیت سوم را توضیح دهید .	همچو سنگ از دهن قلماسنگ شهد در کام من و توست شرنگ تا نسازی دل او از خون رنگ باید این ساعت بی خوف و درنگ دل برون آری از آن سینه تنگ « ۹۰۰۶۱۷ » بیت اول ۰,۲۵ و بیت دوم ۰,۲۵ سه جمله ۰,۲۵ (روی - سینه تنگش بدری - دل برون آری) مضاف الیه ۰,۲۵ صمیمی نشدن ۰,۲۵
۹	در دو بیت زیر ، تفاوت معنایی واژه « آهنگ » را بنویسید . ۹۰۱۲۰۳ = اولی : قصد و نیت و اراده ۰,۲۵ - دومی : صدا ۰,۲۵ الف) از زمین باز چو برخاست ، نمود ب) دید کز آن دل آغشته به خون	پی برداشتن دل ، آهنگ آید آهسته برون این آهنگ
۱۰	چرا سراینده شعر « قلب مادر » در بیت « آن دل گرم که جان داشت هنوز / اوفتاد از کف آن بی فرهنگ » ، جوان عاشق را بی فرهنگ می داند ؟ ۹۰۱۰۱۴ و ۹۱۰۶۱۶ = زیرا رفتار ناپسند و بسیار زشتی با مادر خود داشت .	
۱۱	در کدام یک از موارد زیر مفهوم کنایی به کار نرفته است ؟ ۹۵۰۶۰۸ = (د) الف) نشوم یک دل و یک رنگ تو را ب) چهره پر چین و جبین پر آژنگ ج) تا برد ز آینه قلبم زنگ د) داد معشوقه به عاشق پیغام	

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	عبارت زیر معرف کدام شاعر معاصر است ؟ ۸۸۱۲۰۱ و ۸۹۱۰۰۹ و ۹۰۰۶۱۷ = ایرج میرزا شاعری با زبانی چالاک و بیانی گرم و زنده که از گفتار ساده روزانه مردم و تعبیرات آن ها به شیوه ای هنرمندانه بهره جسته است .	۰,۲۵

*

سؤالات درس یازدهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره)	
۱	مهین مهرورزان که آزاده اند . ۹۴۰۶۰۵ = بزرگ ترین - بزرگ	۰,۲۵
۲	پیایی بکش جام و سرگرم باش بهل گر بگیرند بیکارها . ۹۴۱۰۰۹ و ۹۶۰۳۰۸ = بگذار - رها کن	۰,۲۵
۳	دزد پرده غنچه را باد بام . ۹۳۰۳۰۱ و ۹۱۱۰۰۶ = بامداد - صبحگاه	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	فریب جهان را مخور زینهار که در پای این گل بود خارها ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۹۱۰۶۱۶ و ۹۵۰۳۰۶ (ای انسان) آگاه (هوشیار) باش و فریب این دنیای مادی و زودگذر را نخور ۰,۲۵ چرا که لذت ها و خوشی های زودگذر و موقت دنیا ۰,۲۵ رنج و سختی های زیادی به دنبال خواهد داشت . ۰,۲۵ (زیرا در کنار خوشی ها و لذات دنیوی سختی ها و مشکلات وجود دارد)	۰,۷۵
۲	مهین مهرورزان که آزاده اند عاشقان بزرگ ، انسان های آزاده هستند ۰,۲۵ و از تعلقات دنیایی دل می کنند . ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	دزد پرده غنچه را باد بام باد بامدادی غنچه را شکوفا می کند و بلبل به نغمه خوانی می پردازد . هزار آورد نغز گفتارها ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۸۸۱۲۰۱	۰,۵۰
۴	کشیدند در کوی دلدادگان در کوی عاشقان و دلدادگان میان دل و آرزوهایشان دیوار کشیده اند . (برای عاشقان اینگونه معین کرده اند که به آرزوها و خواسته هایشان نرسند .) میان دل و کام ، دیوارها ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰	۰,۵۰

۰,۵۰	۵	به یاد خم ابروی گل رخان بکش جام در بزم می خوارها ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ به یاد محبوب زیبارو در مجلس عاشقان و عارفان سرمست ، شراب عشق الهی را بنوش .
۰,۵۰	۶	بهار آمد و گلزار نور باران شد . ۹۴۰۳۰۷ = بهار فرارسید و گلستان به شوق دیدن معشوق ۰,۲۵ ، زینت گرفت ۰,۲۵
۰,۵۰	۷	ز حال قلب جفا دیده ام مپرس ، مپرس چو ابر از غم دلدار اشک ریزان شد . ۹۲۰۲۳۰ از حال دل ستم دیده (رنجور) از هجران یارم مپرس ۰,۲۵ ، که بسیار غمگینم و مانند ابر در اندوه یار می گریم . ۰,۲۵
۰,۵۰	۸	سرود عشق ز مرغان بوستان بشنو جمال یار ز گل برگ سبز ، تابان شد ۹۳۰۳۰۱ از پرندگان باغ ، نغمه عاشقی را گوش کن ، زیبایی معشوق در گل ها و سبزه ها (پدیده های طبیعت) متجلی است .

*

نمره	متن سؤالات	ردیف
۰,۵۰	۱	الف) درک مطلب و خود آزمایی : با توجه به بیت « پرستش به مستی است در کیش مهر / برون اند زین جرگه هشیارها » ، کمال پرستش در چیست ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۹۵۱۰۰۸ = در مستی - در عشق ورزیدن
۰,۵۰	۲	در بیت « پیایی بکش جام و سرگرم باش / بهل گر بگیرند بیکارها » ، واژه « بگیرند » به چه معناست ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۹۰۱۰۱۴ = ایراد بگیرند - خرده بگیرند .
۰,۵۰	۳	منظور از « شاباش بهاری » در بیت « بهاران که شاباش ریزد سپهر / به دامن گلشن ز رگبارها » چیست ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۲۱۰۰۹ و ۹۰۶۱۷ و ۹۱۰۶۰۱ = باران / باران بهاری / قطرات باران
۰,۵۰	۴	ایهام موجود در قسمت مشخص شده بیت زیر را توضیح دهید . ۸۴۱۰۱۲ = ۱ - مشغول باش ۲ - گرم و پرنشاط باش . « پیایی بکش جام و سرگرم باش / بهل گر بگیرند بیکارها »
۰,۵۰	۵	در بیت « ولی راد مردان و وارستگان / نیازند هرگز به مُردارها » ، « نیازند » به چه معناست و « مُردار » استعاره از چیست ؟ ۸۴۱۰۱۳ و ۸۹۱۲۰۹ و ۹۲۰۶۰۶ = نمی پردازند - توجهی نمی کنند ۰,۲۵ . *تعلقات مادی (دنیا) ۰,۲۵
۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰	۶	با توجه به بیت « به یاد خم ابروی گل رخان / بکش جام در بزم می خوارها » : ۹۴۰۳۰۷ الف) « گل رخان » چه کسانی هستند ؟ زیبارویان (معشوق زیبارو) ب) « می خوارها » کدام جام را می نوشند ؟ شراب عشق الهی پ) به ترتیب ، مقصود از « جام » و « می خوارها » چیست ؟ ۹۲۰۲۳۰ = (به ترتیب : شراب عشق الهی ۰,۲۵ - عاشقان و عارفان سرمست ۰,۲۵)
۰,۵۰ ۰,۲۵	۷	با توجه به شعر : « ندا به ساقی سرمست گل عذار رسید که طرف دشت چو رخسار سرخ مستان شد به غنچه گوی که از روی خویش پرده فکن که مرغ دل ز فراق رخت پریشان شد » ۹۴۰۶۰۵ الف) چه ندایی به معشوق زیبارو رسیده است ؟ که طرف چمن چو رخسار سرخ مستان شد . ب) دل معشوق از دوری چه چیزی آشفته شده است ؟ فراق رخ معشوق
۰,۵۰ ۰,۲۵	۸	در مصراع « پیایی بکش جام و سرگرم باش » ۸۸۱۲۱۸ الف) « سرگرم باش » به چه معنایی به کار رفته است ؟ مشغول باش ۰,۲۵ ، از این مستی ، گرم و پر نشاط باش . ۰,۲۵ ب) این کاربرد ، سبب ایجاد چه آرایه ای شده است ؟ ایهام ۰,۲۵
۰,۲۵ ۰,۲۵	۹	در بیت « پیایی بکش جام و سرگرم باش / بهل گر بگیرند بیکارها » ۸۹۱۰۰۹ الف) در مصراع اول کدام واژه مجاز است ؟ جام ب) « بگیرند » به چه معنی به کار رفته است ؟ خرده بگیرند - ایراد بگیرند
۰,۲۵ ۰,۲۵	۱۰	با توجه به شعر : « به خون خود آغشته و رفته اند بهاران که شاباش ریزد سپهر الف) منظور از « گل های رنگین » چیست ؟ شهدا ب) در بیت دوم ، مقصود از « شاباش بهاری » را بنویسید . باران
۰,۵۰	۱۱	در بیت « کشد رخت ، سبزه به هامون و دشت / زند بارگه ، گل به گلزارها » ، منظور از « بارگه زدن گل » چیست ؟ ۹۳۱۰۱۰ شکوفا شدن گل
۰,۵۰	۱۲	در بیت « به غنچه گوی که از روی خویش پرده فکن / مرغ دل ز فراق رخت پریشان شد » ، منظور از قسمت مشخص شده را بنویسید . ۹۲۱۰۰۹ = به غنچه (معشوق) بگو که حجاب را از روی خود بردار .

۰,۲۵	در بیت « ز حال قلب جفا دیده ام میرس / چو ابر از غم دلدار اشک ریزان شد . » ؛ علت « گریان بودن قلب » چیست ؟ ۹۱۱۰۰۶	۱۴
۰,۲۵	با توجه به بیت « نگارش دهد گلبن جویبار / در آینه آب ، رخسارها » ۹۰۰۴۰۵	۱۵
۰,۲۵	الف) « آینه » کدام پایه از تشبیه است ؟ ب) نقش دستوری « رخسارها » چیست ؟ پ) یک تشخیص در بیت بیابید .	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۰,۲۵	در بیت « پیاپی بکش جام و سرگرم باش / بهل گر بگیرند بیکارها » ، ۹۱۰۴۰۴	۱۶
۰,۲۵	الف) « بیکارها » چه کسانی هستند ؟ ب) ایهام موجود در بیت را مشخص کنید . پ) واژه « بهل » چه معنایی دارد ؟	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۰,۵۰	در بیت « به شادی و آسایش و خواب و خور / ندارند کاری دل افکارها » ؛ « دل افکارها » چه کسانی هستند ؟ ۹۱۰۶۱۶	۱۷
۰,۲۵	مفهوم عبارت مشخص شده در بیت « بهار آمد و گلزار نور باران شد / چمن ز عشق رخ یار ، لاله گردان شد » را بنویسید . ۹۵۰۳۰۶	۱۸
۰,۲۵	بیت « ناز پرورد تنعم نبرد راه به دوست / عاشقی شیوه رندان بلاکش باشد » با کدام بیت زیر قرابت معنایی دارد ؟ ۹۵۰۶۰۸ = الف ندارند کاری دل افکارها بکش جام در بزم می خوارها	۱۹
۰,۵۰	مفهوم کلی بیت « مهین مهرورزان که آزاده اند / بریزند از دام جان ، تارها » چیست ؟ ۹۶۰۳۰۸ = عاشقان تعلقات و وابستگی های مادی را از خود دور می کنند .	۲۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	کتاب « چهل حدیث » از کیست ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = امام خمینی (ره)	۰,۲۵
۲	« المیزان » اثر کیست ؟ ۸۴۱۰۱۱ و ۸۹۱۲۰۹ = علامه سید محمد حسین طباطبایی	۰,۲۵
۳	نویسنده کتاب « اصول فلسفه و روش رئالیسم » کیست ؟ ۹۰۱۰۱۴ و ۹۰۱۲۰۳ = (ب : استاد علامه سید محمد حسین طباطبایی) الف) حضرت امام خمینی (ره) ب) استاد علامه سید محمد حسین طباطبایی	۰,۲۵

*

سؤالات درس دوازدهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت / با زخم نشان سرفرازی نگرفت . ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ و ۹۰۰۴۰۵	۰,۵۰
۲	کسی مثل تو راه ایثار و شهادت را پیش نگرفت . ۰,۲۵ و با زخم های خود نشان افتخار و قهرمانی را به دست نیورد . ۰,۲۵	۰,۵۰
۲	زین پیش دلاورا کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۸۸۱۲۱۸ و ۹۰۱۰۱۴	۰,۵۰
۳	ای قهرمان ! پیش از تو هیچ کسی مانند تو این چنین عجیب ۰,۲۵ مرگ را بی ارزش ندانسته است . ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	پا بر سر سبزه تا به خواری ننهی . ۹۴۰۶۰۵ و ۹۵۰۳۰۶ = مواظب باش از روی خواری و حقارت ۰,۲۵ پا بر سر سبزه نگذاری . ۰,۲۵	۰,۵۰
۴	هر سبزه که بر کنار جویی رسته است / گویی ز لب فرشته خوبی رسته است . ۸۹۱۰۰۹	۰,۵۰
۵	هر سبزه که بر کنار جوی آب روییده است گویی از خاک زیبارویی سبز شده است .	۰,۵۰
۵	بیا گم کرده دیرین خود را / سراغ از لاله پرپر بگیریم ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۸۹۱۲۰۹ = بیا سراغ گمشده دیرین و قدیمی خود (خداوند یا معشوق ازلی) را از شهیدان بگیریم .	۰,۵۰
۶	مکن کاری که بر پا سنگت آید / جهان با این فراخی تنگت آید ۸۴۱۰۱۲ و ۹۰۰۶۱۷ و ۹۱۰۶۱۶ و ۹۵۰۶۰۸	۱
	کاری نکن که مشکلی برایت پیش آید (دچار رنج و زحمت شوی) ۰,۵۰ و دنیا با این بزرگی و وسعت برایت تنگ به نظر برسد . ۰,۵۰ (به طوری که دنیا با این عظمت و گستردگی اش ۰,۲۵ برایت کوچک و عذاب آور گردد ۰,۲۵) . (مصراع اول : در این دنیا کاری نکن - انجام نده - که دچار رنج و سختی شوی - مشکلی پیدا کنی -)	

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	درک مطلب و خود آزمایی : با توجه به رباعی زیر ، میان « غم » در مصراع اول و مصراع چهارم ، چه تفاوت معنایی وجود دارد ؟ ۹۴۰۳۰۷ و ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۹۲۰۶۰۶ « اندر دل بی وفا غم و ماتم باد آن را که وفا نیست ، ز عالم کم باد دیدم که مرا هیچ کسی یاد نکرد جز غم که هزار آفرین بر غم باد » و ۹۰۱۲۰۳ و ۹۱۰۴۰۴ غم در مصراع اول : درد و رنج و اندوه دنیای مادی ۰,۲۵ در مصراع چهارم : غم عشق - غم عارفانه که شیرین و دلپذیر است . ۰,۲۵	۰,۵۰
۲	در بیت « بیا گم کرده دیرین خود را / سراغ از لاله پریز بگیریم » ، منظور شاعر از « گم کرده دیرین » چیست ؟ ۸۸۱۲۰۱ عشق یا معشوق	۰,۵۰
۳	منظور شاعر از « غم » در بیت « دیدم که مرا هیچ کسی یاد نکرد جز غم که هزار آفرین بر غم باد » چیست ؟ ۸۴۱۰۱۲ غم عشق - غم عارفانه که شیرین و دلپذیر است .	۰,۵۰
۴	با توجه به بیت « پا بر سر سبزه تا به خواری نهدی / کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است . » ، خیام درباره چه امری هشدار می دهد ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ = مواظب باش که از روی حقارت و خواری پا بر سر سبزه نگذاری . ۰,۵۰	۰,۵۰
۵	در بیت « دیدم که مرا هیچ کسی یاد نکرد جز غم که هزار آفرین بر غم باد » : ۸۴۱۰۱۲ الف) مفهوم « غم » چیست ؟ ب) مفهوم این غم با کدام یک از ابیات زیر نزدیک تر است ؟ ۱) آن پریشانی شب های دراز و غم دل در سایه گیسو نگار آخر شد . ۲) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر غم آمد جهان را از آن کار بهر .	۰,۲۵ ۰,۲۵
۶	در بیت « بیا ای دل از این جا پُر بگیریم / ره کاشانه دیگر بگیریم . » ، کدام واژه در مفهوم « دنیا » به کار رفته است ؟ ۹۴۱۰۰۹ این جا	۰,۲۵
۷	در مصراع « پا بر سر سبزه تا به خواری نهدی » مفهوم واژه « تا » را بنویسید . ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ = مواظب باش - آگاه باش .	۰,۵۰
۸	در مصراع « چو فردا نامه خوانان نامه خوانند » ، مفهوم واژه های « فردا » و « نامه » را بنویسید . ۸۸۱۲۱۸ روز قیامت ۰,۲۵ اعمال انسان ۰,۲۵	۰,۵۰
۹	شاعر در مصراع « با زخم نشان سرفرازی نگرفت » چه ارتباطی میان « زخم » و « نشان » ایجاد کرده است ؟ ۸۹۱۰۰۹ و ۹۲۱۰۰۹ و ۹۰۰۶۱۷ و ۹۰۱۲۰۳ و ۹۵۱۰۰۸ = زخم جانباز را به مدال یا نشان افتخار تشبیه کرده است . - تشبیه - همانندی - زخم به نشان (مدال افتخار) تشبیه شده است . - ترکش ها یا آسیب های روی پیکر جانباز یا شهید مدال افتخار اوست .	۰,۵۰
۱۰	در بیت « پا بر سر سبزه تا به خواری نهدی / کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است » ؛ کدام واژه در مفهوم « مواظب باش » به کار رفته است ؟ ۹۳۱۰۱۰ = تا	۰,۲۵
۱۱	درست / نادرست : در مصراع « پا بر سر سبزه تا به خواری نهدی » واژه « تا » در معنی « مواظب باش » است . ۹۲۰۶۰۶ = درست	۰,۲۵
۱۲	درست / نادرست : در بیت « پا بر سر سبزه تا به خواری نهدی / کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است » ، « تا » در مصراع اول به معنای « مواظب باش » است . ۹۱۰۴۰۴ = درست	۰,۲۵
۱۳	درست / نادرست : بیت « مکن کاری که بر پا سنگت آید / جهان با این فراخی تنگت آید » یعنی : کاری نکن که دچار رنج و زحمت شوی ؛ به طوری که دنیا با این وسعت برایت عذاب آور گردد . ۹۱۰۴۰۴ = درست	۰,۲۵
۱۴	در رباعی « هر سبزه که بر کنار جویی رسته است گویی ز لب فرشته خوبی رسته است پا بر سر سبزه تا به خواری نهدی کان سبزه ز خاک لاله رویی رسته است » به چه مفهومی اشاره شده است ؟ ۹۱۰۶۱۶ = بی اعتباری دنیا - فناپذیر بودن دنیا - فانی بودن - گذرا بودن و ...	۰,۵۰

سؤالات درس سیزدهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی لغات مشخص شده : (هر مورد ۰,۲۵ نمره) گفت : « سهل است چغزی و صعوه ای نیز بر روی آب می رود . » ۹۴۰۶۰۵ و ۹۳۰۳۰۱ و ۹۰۰۲۲۸ = قورباغه	۰,۲۵
۲	پس شیخ با کسی <u>خُلُقِ بکرد</u> . ۸۹۰۴۰۳ = شوخی کرد / مزاح نمود	۰,۲۵
۳	گفت : « سهل است چغزی و <u>صعوه</u> ای نیز بر روی آب می رود . » ۸۹۰۶۲۳ = پرنده ای کوچک به اندازه گنجشک	۰,۲۵

۴	گفتند: « فلان کس در هوا می پرد ». گفت: « زغن و مگس نیز در هوا می پرد ». ۹۰۰۳۳۰ و ۹۰۱۰۲۱ = کلاغ
---	---

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر: (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) شیخ بو عبدالله بشکست و با خویش رسید و دانست که ترکی عظیم از وی در وجود آمد . ۸۹۰۲۳۰ و ۹۰۰۳۳۰ شیخ بو عبدالله شکسته خاطر (خفیف و خوار) شد ۰,۲۵ و به خود آمد ۰,۲۵ و دریافت که بی احترامی بزرگی از او سر زده است . ۰,۲۵	۰,۷۵
۲	شیخ بو عبدالله باکو ، یک روز در مجلس شیخ ما ابوسعید ، بی خویشتن نشسته بود، خواجه وار و پای بگرد کرده . ۸۹۱۲۱۵ و ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ شیخ بو عبدالله باکو ، یک روز در مجلس شیخ ما ابوسعید ، آزاد و گستاخ وار ۰,۲۵ با غرور ۰,۲۵ و چهار زانو نشسته بود . ۰,۲۵	۰,۷۵
۳	شیخ بو عبدالله بشکست . ۹۴۱۰۰۹ و با خویش رسید . ۹۱۰۶۲۱ و ۹۱۰۳۲۸ = شیخ ابو عبدالله شکسته خاطر شد . (خفیف و خوار شد) . ۰,۲۵ و به خود آمد . ۰,۲۵	۰,۲۵
۴	جمع در اضطراب آمدند و گفتند: « این سرای باز کنیم . » ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ و ۹۰۱۲۰۹ = مردم (یاران شیخ) ناراحت و پریشان شدند ۰,۲۵ و گفتند: « این خانه را خراب کنیم . » ۰,۲۵	۰,۵۰
۵	شیخ ما را چشم بر وی افتاد . پس شیخ با کسی خَلقی بکرد در میان مجلس . ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ چشم و نگاه شیخ به او افتاد . ۰,۲۵ شیخ در میان مجلس با کسی شوخی کرد . (مزاح کرد) . ۰,۲۵	۰,۵۰
۶	به این که مرا خلق اختیار کردند که بهترین خلقی ، غره نتوان گشت . ۸۹۱۰۲۰ به دلیل این که مردم مرا انتخاب کرده اند که بهترین انسان هستی ، مغرور نباید شد .	۰,۵۰
۷	شیخ با خویش رسید . ۹۲۰۲۳۰ و ۹۲۱۰۰۹ = شیخ به خود آمد .	۰,۲۵
۸	شیخ با کسی خَلقی بکرد در میان مجلس . ۹۲۰۶۰۶ و ۹۱۰۶۰۱ = شیخ در میان مجلس با کسی شوخی کرد . (مزاح کرد) .	۰,۲۵
۹	به قول مردمان خطی به وی فرونتوان کشید . ۹۰۰۲۲۸ = با تکیه به سخن مردم ۰,۲۵ نمی توان او را خطاکار دانست . (برچسب زد) . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۰	نبايد ، ما را بهشت نباید با مشتى لنگ و لوک و درویش . ۹۰۰۶۲۲ = سزاوار نیست ۰,۲۵ سزاوار نیست که ما با تعدادی افراد ضعیف و ناتوان در بهشت باشیم . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۱	روا بود که او را قدری و پایگاهی بود و به قول مردمان خطی به وی فرونتوان کشید . ۹۰۱۰۲۱ امکان دارد ۰,۲۵ او دارای ارزش و مقامی باشد ۰,۲۵ بر اساس حرف مردم ، نمی توان او را محکوم (یا متهم) نمود یا بر او برچسب زد . ۰,۲۵	۰,۷۵
۱۲	دانست که ترکی عظیم از وی در وجود آمد . ۹۱۰۲۲۷ = فهمید که خطای (گناه) بزرگی انجام داده است .	۰,۵۰
۱۳	غره نتوان گشت . ۹۱۰۳۲۸ = مغرور نمی توان شد .	۰,۲۵
۱۴	شیخ ، خواجه وار و پای بگرد کرده ، نشسته بود و با کسی خَلقی بکرد . ۹۵۰۶۰۸ = شیخ با غرور ۰,۲۵ و چهار زانو نشسته بود ۰,۲۵ و با فردی (کسی) شوخی (مزاح) کرد ۰,۲۵ .	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی : با توجه به جمله « پس شیخ با کسی خَلقی بکرد در میان مجلس » ، شیخ « ابوسعید ابوالخیر » چه رفتاری از خود نشان داده است ؟ ۹۴۰۳۰۷ = شوخی یا مزاح کردن	۰,۵۰
۲	در عبارت « شیخ بو عبدالله بشکست و با خویش رسید . » منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ شکسته خاطر شد - خوار و خفیف شد .	۰,۵۰
۳	« خَلق کردن » در عبارت « پس شیخ با کسی خَلقی بکرد در میان مجلس و سخن نیکو بگفت » چه مفهومی دارد ؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ و ۹۵۰۳۰۶ = شوخی کردن - مزاح کردن ۰,۲۵	۰,۲۵
۴	مفهوم نهایی عبارت زیر را بنویسید . پرهیز از غرور - عیب خویش را دیدن - پرهیز از عیب جویی ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ « به این که مرا خلق اختیار کردند که بهترین خلقی ، غره نتوان گشت ، چون هر چه کنم به گمان خواهد بود ، این گمان در حق خویش برَم ، بهتر. »	۰,۵۰
۵	مفهوم جمله « این گمان در حق خویش برَم ، بهتر. » را بنویسید. ۸۹۰۶۲۳ و ۹۵۰۶۰۸ = بهتر است خودم را گناهکار و بدترین مردم بدانم . اگر این بدگمانی را درباره خودم داشته باشم (اگر خودم را متهم بدانم) بهتر است .	۰,۵۰
۶	در عبارت « شیخ بو عبدالله بشکست و با خویش رسید و دانست که ترکی عظیم از وی در وجود آمد » ، جمله « با خویش رسید » به چه	۰,۵۰

	معناست ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ = به خود آمد .
۰,۵۰	۷ در عبارت زیر ، کدام بخش معادل « برچسب زدن به کسی » است ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ « انواع فسق و فجور در او موجود ؛ چنان که انگشت نمای گشته بود . اندیشه ای به دلش در آمد که به ظاهر حکم نباید کرد ؛ به قول مردمان خطی به وی فرونتوان کشید . » خطی به وی فرونتوان کشید .
۰,۵۰	۸ منظور « ابوسعید » از عبارت « آرام گیرید ؛ کسی که مستوجب آتش بُود به خاکستر بازو قناعت کنند ، بسیار شکر واجب آید . » چیست ؟ = ۸۹۱۰۲۰ با تواضع اظهار می دارد که با کسی که مستحق دوزخ است اگر به خاکستر ریختن بر سر او قناعت کنند ، باید بسیار شکر گزار باشد .
۰,۲۵ ۰,۵۰	۹ با توجه به عبارت « (او) مردی را دید که به فساد و ناشایستگی معروف بود و انواع فسق و فجور در او موجود ؛ چنان که انگشت نمای گشته بود . خواست که او را ببرد ، اندیشه ای به دلش در آمد که به ظاهر حکم نباید کرد . » ۹۳۰۶۰۵ الف (مفهوم کنایی « انگشت نما بودن » را بنویسید . به بدی (بدنامی) معروف و مشهور بودن ب (چرا او ، مرد فاسق را با خود نبرد ؟ چون فکر کرد که بر اساس ظاهر نمی توان قضاوت کرد .
۰,۵۰	۱۰ عبارت « این گمان در حق خویش بَرَم ، بهتر » چه مفهومی دارد ؟ ۹۱۱۰۰۶ = بهتر است نسبت به خودم شک کنم و بدبین باشم .
۰,۵۰	۱۱ عبارت « آرام گیرید ؛ کسی که مستوجب آتش بُود به خاکستر بازو قناعت کنند ، بسیار شکر واجب آید . » بیانگر وجود چه صفتی در گوینده سخن است ؟ ۹۱۰۶۲۱ = اعتراف به گناهکار بودن ، پرهیزگار بودن ، شاکر بودن ، خویشتن دار بودن و ...
۰,۵۰	۱۲ معنی قسمت مشخص شده در « انواع فسق و فجور در او موجود ؛ چنان که انگشت نمای گشته بود . » را بنویسید . ۹۰۰۲۲۸ کنایه از معروف شدن به کار زشت و ناشایست
۰,۲۵	۱۳ در کدام گزینه ، نوع « را » متفاوت است ؟ ۹۰۰۲۲۸ (ج) الف (شیخ ما را گفتند : که فلان کس بر روی آب می رود . ب (روا بود که او را قدری و پایگاهی بود . پ (خویشتن را بدترین دانست . ت (بازرگانی را هزار دینار خسارت افتاد .
۰,۵۰	۱۴ معادل امروزی عبارت « به قول مردمان خطی به وی نتوان کشید » را بنویسید . ۹۰۰۶۲۲ = نمی توان به وی برچسب زد یا متهم کرد .
۰,۵۰	۱۵ مفهوم عبارت « دانست که ترکی عظیم از وی در وجود آمد » چیست ؟ ۹۰۱۲۰۹ = متوجه شد که کار ناشایستی انجام داده است .
۰,۵۰	۱۶ در عبارت « جمع در اضطراب آمدند و گفتند : <u>این سرای باز کنیم</u> » منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟ ۹۱۰۲۲۷ این خانه را خراب کنیم .
۰,۲۵	۱۷ در عبارت زیر ، کدام جمله معادل امروزی « برچسب زدن به کسی » است ؟ ۹۱۰۲۲۷ = به قول مردمان خطی به وی فرونتوان کشید . « روا بُود که او را قدری و پایگاهی بود ، به قول مردمان خطی به وی فرونتوان کشید و به این که مرا خلق اختیار کردند که بهترین خلقی ، غِرّه نتوان گشت . »
۰,۲۵	۱۸ در کدام جمله زیر ، حرف « را » به معنای حرف اضافه « به » نیست ؟ ۹۱۰۶۰۱ = (الف) الف (جمله جمع را وقت خوش گشت . ب (شیخ ما را گفتند : « که فلان کس بر روی آب می رود . »
۰,۵۰	۱۹ عبارت « به قول مردمان خطی به وی فرونتوان کشید » معادل کدام اصطلاح امروزی است ؟ ۸۹۰۴۰۳ = برچسب زدن

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	از انواع مشهور کتاب هایی که به گزارش زندگی پیامبر می پردازد ، می توان به کتاب اشاره کرد . ۸۹۰۲۳۰	۰,۲۵
۲	دکتر عبدالحسین زرین کوب ، کدام اثر خود را درباره « نظامی » نوشته است ؟ ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ پیر گنجه در جست و جوی ناکجا آباد	۰,۵۰
۳	کتاب « فرار از مدرسه » در شرح حال کدام شخصیت علمی است ؟ ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ امام محمد غزالی	۰,۲۵
۴	« دانشگاه های من » اثر کیست ؟ ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ و ۸۹۰۶۲۳ = ماکسیم گورکی ۰,۲۵	۰,۲۵
۵	کدام اثر از « عبدالله مستوفی » نمونه برجسته « حسب حال » به شمار می رود ؟ ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ = شرح زندگانی من ۰,۲۵ و ۸۹۰۴۰۳	۰,۲۵
۶	نام یک اثر را که از نمونه های برجسته جهانی حسب حال است ، بنویسید . ۸۹۰۲۳۰ = الایام - دانشگاه های من	۰,۲۵
۷	در زبان فارسی حسب حال کم نیست و از میان آن می توان به « » اثر محمود واصفی اشاره کرد . ۸۹۰۶۲۳ = بدایع الوقایع	۰,۵۰
۸	کدام کتاب عبدالحسین زرین کوب در شرح حال امام محمد غزالی است ؟ ۸۹۰۶۲۳ = فرار از مدرسه	۰,۲۵
۹	کتاب « شرح زندگانی من » از کیست ؟ ۹۱۰۲۲۷ = عبدالله مستوفی	۰,۲۵
۱۰	در کدام کتاب ، احوال و اقوال و کرامات ابوسعید ابوالخیر به شیوه ای داستانی بیان شده است ؟ ۸۹۰۶۲۳ = اسرار التوحید	۰,۵۰
۱۱	منظور از کتاب های « سیره » و « مغازی » چیست ؟ ۸۹۱۲۱۵ = کتاب هایی که گزارش زندگی و جنگ های پیامبر اسلام (ص) است.	۰,۵۰

۰,۲۵	کدام گزینه ، از نمونه های حسب حال به زبان فارسی نیست ؟ ۸۹۱۲۱۵ ت الف) از پاریز تا پاریس ب) شرح زندگانی من پ) حیات یحیی ت) الایام
۰,۲۵	کتاب هایی که درباره زندگی مشاهیر دین و ادب و دانش است ، چه نامیده می شود ؟ ۹۱۰۶۲۱ = زندگی نامه (بیوگرافی)
۰,۵۰	محتوای کتاب های « سپهر » و « مغازی » در چه زمینه ای است ؟ ۹۱۰۶۲۱ = گزارش زندگی و جنگ های پیامبر اسلام (ص) است .
۰,۲۵	« اسرار التوحید » اثر کیست ؟ ۹۱۰۶۲۱ = محمد بن منور
۰,۲۵	از نمونه های برجسته جهانی حسب حال ، کدام گزینه است ؟ ۹۱۰۶۲۱ الف) الف) الایام ب) شرح زندگانی من پ) لباب الالباب ت) تذکره الاولیا
۰,۲۵	کدام کتاب زیر ، حسب حال اعتراف گونه ای است ؟ ۹۰۰۲۲۸ الف) الف) المنقذ من الضلال ب) بدایع الوقایع پ) حیات یحیی ت) از پاریز تا پاریس
۰,۲۵	کامل کنید : شرح و ترجمه احوال مشایخ صوفیه یا شعرا را می گویند . ۹۰۰۲۲۸ = کتب تذکره
۰,۲۵	یک اثر از « محمد بن منور » نام ببرید . ۹۰۰۶۲۲ = اسرار التوحید
۰,۲۵	کتابی از « دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن » در زمینه حسب حال بنویسید . ۹۰۱۰۲۱ = روزها
۰,۲۵	کدام اثر شرح و ترجمه احوال مشایخ صوفیه است ؟ ۹۰۱۲۰۹ = الف : لباب الالباب) الف) لباب الالباب ب) المنقذ من الضلال
۰,۲۵	همه آثار زیر به جز از نمونه های خوب و برجسته حسب حال هستند . ۹۰۱۲۰۹ = پ) الف) دانشگاه های من ب) از پاریز تا پاریس پ) سیر الملوک ت) الایام

*

سؤالات درس چهاردهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) به عالم افسانه ها که آن همه پر رنگ و نگار و آن همه پر آن و نرم است ، راه پیدا کردم . ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ به دنیای افسانه ها که آن همه زیبا و جذاب و آن همه پر از رویا و خیال و لطیف است ، راه پیدا می کردم .	۰,۵۰
۲	به حرص ار شربتی خوردم ، مگیر از من که بد کردم بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ اگر به خاطر حرص و طمع ، آبی نوشیدم مرا بازخواست نکن ، زیرا بیابان و تابستان بود و من به بیماری تشنگی دچار بودم و آب سرد هم در دسترس بود .	۰,۵۰
۳	بیشتر بر فوران تخیل راه می رفتم . ۸۹۱۲۱۵ = بیشتر در عالم خیال سیر می کردم .	۰,۵۰
۴	نمی دانست در کجا ریشه بدواند . ۹۳۰۳۰۱ و ۹۰۰۳۳۰ = نمی دانست در کجا اقامت کند . (ماندگار شود .)	۰,۲۵
۵	در نوع خود متمکن به شمار می رفت . ۹۳۰۶۰۵ = در نوع خود مالدار (ثروتمند - دارای مکتب) محسوب می شد .	۰,۲۵
۶	خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت . ۹۲۰۲۳۰ = تسلیم خواست الهی بود .	۰,۲۵
۷	سراچه ذهنم آماس می کرد . بیشتر بر فوران خیال راه می رفتم . ۹۱۰۲۲۷ و ۹۰۰۶۲۲ (ظرفیت و گنجایش ذهنم ۰,۲۵ بیشتر می شد ۰,۲۵) ذهنم وسعت می یافت و لبریز از احساس می شد ۰,۵۰ و بیشتر در خیالات و رؤیا راه می رفتم . ۰,۲۵	۰,۷۵
۸	از لحاظ آشنایی با ادبیات ، سعدی برای من به منزله شیر آغوز بود برای طفل . ۹۰۱۲۰۹ برای آشنایی با ادبیات ، آثار سعدی پایه های ادبی مرا محکم کرد .	۰,۵۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی : در جمله « هر دو چنان بودیم که گویی در پالیز سعدی می چریدیم . » مقصود نویسنده از « پالیز سعدی » چیست ؟ ۸۹۰۲۳۰ و ۹۱۰۳۲۸	۰,۵۰
۲	منظور از عبارت « هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت . » چه می باشد؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ و ۹۳۱۰۱۰ و ۹۰۰۳۳۰ = به دلیل ایمان و توکل به خدا ، در برابر خواست او تسلیم بودند . هر اندیشه ای با ایمان ارتباط داشت که هر اتفاق خوب یا بد را به عنوان خواست خدا می پذیرفت .	۰,۵۰

۰,۵۰	عبارت زیر ، کدام ویژگی کلام سعدی را نشان می دهد ؟ ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ سهل ممتنع « این صافی سخا اوست که سخن را می پالاید و در یک چشم به هم زدن ، آن را از عادی بودن به « فوق العاده » و « فوق طاقت » ارتقا می دهد . » (حذف)	۳
۰,۵۰	عبارت کنایی به کار رفته در متن زیر را بیابید و معنای آن را بنویسید . ۸۹۰۴۰۳ = ریشه دواندن کنایه از ماندگار شدن در جایی « گاهی در قم زندگی می کرد و گاهی در کبوده ، نمی دانست کجا ریشه بدواند . »	۴
۰,۵۰	« لُکّه می دویدم » یعنی چه ؟ ۹۴۰۳۰۷ و ۸۹۱۰۲۰ = رفتاری بین راه رفتن معمولی و دویدن که نشانه ذوق و هیجان است . - جست و خیز کنان می دویدم .	۵
۰,۵۰	عبارت زیر ، کدام ویژگی کلام سعدی را نشان می دهد ؟ ۹۴۱۰۰۹ = ویژگی سهل ممتنع بودن کلام سعدی « سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . »	۶
۰,۵۰	مفهوم « سراچه ذهنم آماس می کرد . » را بنویسید . ۸۹۰۴۰۳ و ۹۰۰۲۲۸ = گنجایش ذهنم بیشتر می شد . - معلوماتم بیشتر می شد .	۷
۰,۲۵	درست / نادرست : جمله « سراچه ذهنم آماس می کرد . » کنایه از « سر درد شدیدی گرفتم » است . ۹۲۰۶۰۶ = نادرست	۸
۰,۵۰	در عبارت « خاله ام با همه تمکنی که داشت ، به زندگی درویشانه ای قناعت کرده بود ؛ نه از بُخل بلکه از آن جهت که به بیشتر از آن احتیاج نداشت . » ، چرا خاله نویسنده به زندگی درویشانه قناعت کرده بود ؟ ۹۱۱۰۰۶ = چون به بیش از آن احتیاج نداشت .	۹
۰,۵۰	در عبارت « وقتی از خانه خاله ام به خانه خودمان بازمی گشتم و از فرط هیجان « لُکّه » می دویدم . » ، « لُکّه دویدن » به چه معناست ؟ ۹۱۰۶۲۱ و ۹۰۰۶۲۲ = رفتاری بین دویدن معمولی و راه رفتن (که ناشی از فرط هیجان است) . دویدن با هیجان نه تند و نه آهسته . افتان و خیزان دویدن .	۱۰
۰,۵۰	منظور دکتر « محمد علی اسلامی ندوشن » از جمله « سعدی برای من به منزله شیر آغوز بود . » چیست ؟ ۹۰۱۰۲۱	۱۱
۰,۵۰	عبارت زیر ، بیانگر کدام ویژگی کلام سعدی است ؟ ۹۱۰۲۲۷ = سهل ممتنع « این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . در زبان فارسی احدی نتوانسته است مانند او حرف بزند و در عین حال ، نظیر حرف زدن او را هر روز در هر کوچه و بازار می شنویم . »	۱۲
۰,۲۵	با توجه به عبارت « هنوز فهم من برای دریافت لطایف غزل کافی نبود و خاله ام نیز که طرفدار شعرهای اندرزی و تمثیلی بود ، به آن علاقه چندانی نشان نمی داد . از همان جا بود که خواندن گلستان مرا به سوی تقلید از سبک مسجع سوق داد که بعد ، وقتی در دبستان انشا می نوشتم ، آن را به کار می بردم . » ۹۱۰۶۰۱ :	۱۳
۰,۲۵	الف (خاله نویسنده به کدام قالب شعری علاقه نداشت ؟	۰,۲۵
۰,۲۵	ب (نویسنده هنگام نوشتن انشا در دبستان ، کدام ویژگی سعدی را به کار می برده است ؟	۰,۲۵
۰,۲۵	سبک مسجع	۰,۲۵
۰,۲۵	کدام یک از عبارات زیر بیانگر مفهوم « کلیت و فراگیری کلام سعدی » است ؟ ۹۵۰۳۰۶ = ب الف (سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . ب (سعدی که انعطاف جادوانه گرانه ای دارد ، آن قدر خود را خم می کرد که به حدّ فهم ناچیز کودکانه من برسد .	۱۴
۰,۲۵	منظور از عبارت « ریشه بدواند » در متن « او گاهی در قم نزد برادرش زندگی می کرد ، گاهی در کبوده . نمی دانست در کجا ریشه بدواند . » چیست ؟ ۹۵۰۶۰۸ = زندگی کند - ساکن شود .	۱۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	کتاب « روزها » اثر کیست ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ = اسلامی ندوشن	۰,۲۵
۲	عبارت زیر معرف کیست ؟ ۸۹۰۲۳۰ = محمدعلی اسلامی ندوشن « وی فارغ التحصیل دکترای حقوق بین الملل است . پژوهش های او در حوزه زبان فارسی از بهترین نمونه های پژوهش فارسی محسوب می شود و « صغیر سیمرغ » یکی از آثار اوست . »	۰,۲۵
۳	عبارت « برای من قصه های شیرینی می گفت که او و مادرم هر دو ، آن ها را از مادر بزرگشان به یاد داشتند . » کدام آرایه زیر را دارد ؟ الف (حس آمیزی) = ۹۱۰۳۲۸ ب (جناس	۰,۲۵

*

سؤالات درس پانزدهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) کمال است در نفس انسان سخن تو خود را به گفتار ، ناقص مکن . ۸۹۱۰۰۹ سخنان خوب و سنجیده نشانه کمال انسان است پس تو با سخنان نادرست ، ارزش خود را کم نکن .	۰,۵۰
۲	حذر کن ز نادان ده مرده گوی . ۹۴۰۶۰۵ و ۹۱۰۶۰۱ = از کسی (نادانی) که به اندازه ده تن سخن بگوید ۰,۲۵ دوری کن . ۰,۲۵ چو دانا یکی گوی و پرورده گوی ۹۰۰۴۰۵ = (کل بیت) از نادانی که به اندازه ده نفر سخن می گوید ، دوری کن . ۰,۵۰ و مثل فرد دانا یک سخن سنجیده بگو . ۰,۵۰ و ۹۵۰۳۰۶ = از شخص نادان پر حرف که به اندازه ده تن سخن می گوید ، بپرهیز (دوری کن) ۰,۵۰ مانند انسان دانا یک سخن بگو ولی سنجیده باشد . ۰,۵۰	۱
۳	تأمل کنان در خطا و صواب به از ژاژخایان حاضر جواب ۸۴۱۰۱۱ و ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۸۸۱۲۱۸۱۰۳۰ انسان هایی که در نیک و بد هر چیز اندیشه می کنند ، از بیهوده گوین حاضر جواب بهترند .	۰,۵۰
۴	زبان در کش ای مرد بسیار دان ۹۴۱۰۰۹ که فردا قلم نیست بر بی زبان ۸۴۱۰۱۲ و ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ و ۹۲۰۲۳۰ ای انسان آگاه و عاقل (دانا) سکوت کن (سخن نگو) . ۰,۲۵ زیرا در روز قیامت بی زبان از نظر گفتار ، بازخواست نخواهد شد . ۰,۲۵	۰,۵۰
۵	درون دلت شهر بند است راز ۹۶۰۶۰۶ نگر تا نبیند در شهر باز . ۸۴۱۰۱۳ رازها در درون دل تو مانند زندانی هستند ؛ مواظب باش که در زندان (دهان) را باز نبیند و فرار نکنند . (از دهانت خارج نشوند)	۰,۵۰
۶	کم آواز هرگز نبینی خجل جوی مشک بهتر که یک توده گل ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ و ۹۳۰۶۰۵ و ۹۰۱۰۱۴ و ۹۱۰۴۰۴ = شخص کم سخن (ساکت) را هرگز شرمنده نمی بینی . ۰,۵۰ مقدار ناچیزی مُشک خوش بو از مقدار فراوانی گل ، باارزش تر است . ۰,۵۰	۱
۷	چرا گوید آن چیز در خفیه مرد که گر فاش گردد شود روی زرد ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ چرا در نهان سخنی می گویی که اگر آن سخن روزی آشکار شود ، باعث شرمندگی تو باشد ؟	۰,۵۰
۸	نباید سخن گفت ناساخته ۸۹۱۲۰۹ و ۹۰۱۲۰۳ = نباید نسنجیده و بدون فکر سخن گفت .	۰,۲۵
۹	فراوان سخن باشد آکنده گوش . ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ نصیحت نگیرد مگر در خموش ۹۱۱۰۰۶ = انسان پرحرف ، فرصت شنیدن حرف های دیگران را ندارد ۰,۲۵ و نصیحت فقط بر انسان کم حرف و ساکت اثر می گذارد . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۰	اگر پای در دامن آری چو کوه سرت ز آسمان بگذرد در شکوه ۹۳۰۳۰۱ = اگر تو هم مانند کوه گوشه گیری و سکوت کنی ، سربلندتر و باشکوه تر از آسمان خواهی شد .	۰,۵۰
۱۱	مکن پیش دیوار غیبت بسی بُود کز پیشش گوش دارد کسی ۹۳۱۰۱۰ کنار دیوار پشت سر کسی غیبت و بدگویی نکن ۰,۲۵ شاید پشت دیوار کسی گفته تو را بشنود .	۰,۵۰
۱۲	صدف وار گوهر شناسان راز دهان جز به لؤلؤ نکردند باز ۹۲۰۶۰۶ و ۹۶۰۳۰۸ افراد سخن شناس مانند صدف ۰,۲۵ به جز برای گفتن سخنان باارزش مانند مروارید ۰,۲۵ دهانشان را باز نمی کنند . ۰,۲۵	۰,۷۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	درک مطلب و خودآزمایی در بیت « چرا گوید آن چیز در خفیه مرد / که گر فاش گردد شود روی زرد » ، سعدی انسان را از چه امری برحذر می دارد ؟ ۸۹۱۲۰۹ غیبت نمودن یا بدگویی در غیاب کسی ۰,۵۰	۰,۵۰
۲	در بیت « چو خواهی که گویی نفس بر نفس / نخواهی شنیدن مگر گفت کس » ؛ ساخت کلمه « مگر » را توضیح دهید . ۹۴۰۰۶۰۵ از « مه » علامت نفی ۰,۲۵ و « اگر » کلمه شرط ۰,۲۵ ساخته شده است .	۰,۵۰
۳	با دقت در بیت « درون دلت شهر بند است راز نگر تا نبیند در شهر باز . » ؛ « سعدی » چه چیزی را توصیه می کند ؟ ۹۴۰۳۰۷ = رازداری (سخن نگفتن به دلیل آشکار نشدن راز) ۰,۵۰	۰,۵۰
۴	با توجه به بیت « فراوان سخن باشد آکنده گوش / نصیحت نگیرد مگر در خموش » ۹۴۰۳۰۷ و الف) منظور از مصراع اول چیست ؟ کسی که زیاد حرف می زند ۰,۲۵ گوشش پر است . (فرصت شنیدن حرف دیگران را ندارد .) ب) کدام ویژگی به انسان ساکت ، نسبت داده شده است ؟ نصیحت پذیر بودن ۰,۲۵	۰,۵۰ ۰,۲۵
۵	در بیت « زبان در کش ای مرد بسیار دان / که فردا قلم نیست بر بی زبان » ، « سعدی » بر چه امری توصیه می کند ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ سکوت یا خاموشی ۰,۵۰	۰,۵۰

۰,۲۵	بیت « صد انداختی تیر و هر صد خطاست / اگر هوشمندی یک انداز و راست » ، با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد ؟ ۹۴۱۰۰۹ الف (چو خواهی که گویی نَفَس بر نَفَس نخواهی شنیدن مگر گفت کس تا ز اندک تو جهان شود پُر * ب) کم گوی و گزیده گوی چون دُر	۶
۰,۵۰	با توجه به بیت « از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است » ، از نظر سعدی : مرد دانا ساکت است چون که ۸۴۱۰۱۲ = می بیند که شمع به خاطر زبان داشتن سوخته است .	۷
۰,۵۰	تفاوت معنایی « مگر » را در دو بیت زیر بنویسید . ۸۴۱۰۱۲ = مگر در بیت اول به معنی به جز ۰,۲۵ در بیت دوم به معنی شاید الف (فراوان سخن باشد آکنده گوش نصیحت نگیرد مگر در خموش ب) مگر کز شمار تو آید پدید که نوبت به فرزندان من چون رسید	۸
۰,۲۵	با توجه به شعر : « کم آواز هرگز نبینی خجل حذر کن ز نادان ده مرده گوی چرا گوید آن چیز در خفیه مرد که گر فاش گردد شود روی زرد ؟ » ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ الف) منظور از « کم آواز » در بیت اول چیست ؟ ب) با توجه به بیت دوم ، شاعر تفاوت انسان نادان و دانا را در چه چیز می داند ؟ انسان نادان به اندازه ده نفر سخن می گوید اما انسان دانا کم حرف می زند و حرف هایش هم با ارزش است . پ) در بیت سوم یک کنایه بیابید و مفهوم آن را بنویسید . روی زرد ۰,۲۵ کنایه از شرمنده ۰,۲۵	۹
۰,۲۵	مفهوم بیت « کم گوی و گزیده گوی چون دُر / تا ز اندک تو جهان شود پر » با کدام بیت زیر ارتباط معنایی ندارد ؟ ۸۹۱۰۰۹ ب الف (صدف وار گوهر شناسان راز ب) فراوان سخن باشد آکنده گوش پ) حذر کن ز نادان ده مرده گوی ت) کم آواز هرگز نبینی خجل دهان جز به لؤلؤ نکردند باز نصیحت نگیرد مگر در خموش چو دانا یکی گوی و پرورده گوی جُوی مشک بهتر که یک توده گل	۱۰
۰,۵۰	در بیت « چو خواهی که گویی نَفَس بر نَفَس / نخواهی شنیدن مگر گفت کس » ، معنی « مگر » را بنویسید . ۸۸۱۲۱۸۱۰۳۰ = نه اگر ، بی شرط ، بی هیچ شرطی ، به تحقیق ، حتماً ، هر آینه (یک مورد) ۰,۵۰	۱۱
۰,۵۰	در بیت « اگر پای در دامن آری چو کوه / سرت ز آسمان بگذرد در شکوه » ، « پای در دامن آوردن » به چه معناست ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = کنایه از گوشه گرفتن یا گوشه نشینی مفهوم کنایه مصراع دوم را بنویسید . ۹۵۱۰۰۸ = ارزش یافتن - سربلند شدن - به مقام عالی رسیدن .	۱۲
۰,۵۰	منظور از « لؤلؤ » در بیت « صدف وار گوهر شناسان راز / دهان جز به لؤلؤ نکردند باز » چیست ؟ ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ = سخن گران بها	۱۳
۰,۵۰	با توجه به ابیات : « چرا گوید آن چیز در خفیه مرد درون دلت شهر بند است راز الف (سعدی دلیل شرمندگی انسان را چه می داند ؟ ب) منظور از « شهر بند » چیست ؟ ۹۱۰۶۱۶ که گر فاش گردد شود روی زرد ؟ نگر تا نبیند در شهر باز » ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ آشکار شدن سخنی که در نهان گفته است . - فاش شدن غیبت ۰,۵۰ زندانی - محبوس ۰,۵۰	۱۴
۰,۵۰	در مصراع « درون دلت شهر بند است راز » ، مفهوم واژه « شهر بند » را بنویسید . ۸۸۱۲۰۱۱۰۳۰ و ۹۰۰۶۱۷ = زندانی یا محبوس	۱۵
۰,۵۰	در بیت « اگر پای در دامن آری چو کوه / سرت ز آسمان بگذرد در شکوه » کدام واژه نماد « خاموشی » است ؟ ۸۸۱۲۰۱۱۰۳۰ = کوه	۱۶
۰,۵۰	در مصراع « اگر پای در دامن آری چو کوه » ، « پای در دامن آوردن » کنایه از چیست ؟ ۸۹۱۰۰۹ = گوشه گرفتن	۱۷
۰,۲۵	در بیت « صدف وار گوهر شناسان راز / دهان جز به لؤلؤ نکردند باز » ، کدام واژه نماد خاموشی است ؟ ۹۳۰۶۰۵ = صدف	۱۸
۰,۲۵	درست / نادرست : با دقت در بیت « درون دلت شهر بند است راز توصیه می کند . ۹۳۰۳۰۱ = درست نگر تا نبیند در شهر باز . » : « سعدی » رازداری را	۱۹
۰,۲۵	در کدام بیت « حُسن تعلیل » دیده نمی شود ؟ ۹۲۰۶۰۶ (الف) الف (تأمل کنان در خطا و جواب ب) از آن مرد دانا دهان دوخته است به از ژاژ خایان حاضر جواب که بیند که شمع از زبان سوخته است	۲۰
۰,۵۰	در بیت « زبان در کش ای مرد بسیار دان / که فردا قلم نیست بر بی زبان » ، منظور قسمت مشخص شده را بنویسید . ۹۲۱۰۰۹ روز قیامت ، بی زبان از نظر گفتار ، بازخواست نخواهد شد .	۲۱
۰,۵۰	مصراع اول بیت « تأمل کنان در خطا و جواب خردمندانی که در درستی یا نادرستی سخن خود می اندیشند . به از ژاژ خایان حاضر جواب » در توصیف چه کسانی است ؟ ۹۰۰۴۰۵	۲۲
۰,۵۰	منظور سعدی از « فراوان سخن باشد آکنده گوش » چیست ؟ ۹۰۱۰۱۴ و ۹۰۱۲۰۳ و ۹۵۰۶۰۸ و ۹۶۰۶۰۶ = شخص پرحرف از راهنمایی و شنیدن پند دیگران بی نصیب است . (شخص پر حرف ، گوش شنوا ندارد / زیاده گو از دانش و راهنمایی دیگران ، بهره ای ندارد) .	۲۳

۰,۵۰	مفهوم بیت « صدف وار گوهرشناسان راز / دهان جز به لؤلؤ نکردند باز » را بنویسید . ۹۰۱۲۰۳ دعوت و سفارش به کم گویی و سنجیده سخن گفتن	۲۴
۰,۵۰	در بیت « چرا گوید آن چیز در خفیه مرد / که گر فاش گردد شود روی زرد » ؛ یک کنایه بیابید و معنی آن را بنویسید . ۹۱۰۴۰۴ = روی زرد ۰,۲۵ کنایه از شرمنده شدن ۰,۲۵	۲۵
۰,۲۵	معادل مَثَل « گز نکرده پاره کردن » در کدام یک از ابیات زیر دیده می شود ؟ ۹۱۰۶۱۶ (ب) الف) کم آواز هرگز نبینی خجل جوی مشک بهتر که یک توده گل ب) نباید سخن گفت ناساخته نشاید بریدن نینداخته	۲۶
۰,۲۵	در بیت « اگر پای در دامن آری چو کوه / سرت ز آسمان بگذرد در شکوه » ، کدام واژه نماد « خاموشی » است ؟ ۹۵۰۶۰۸ = کوه	۲۷
۰,۲۵	بیت « نباید سخن گفت ناساخته نشاید بریدن نینداخته » به کدام ضرب المثل اشاره دارد ؟ ۹۵۱۰۰۸ = گز نکرده پاره کردن	۲۸

*

نمره	متن سؤالات	ردیف
	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	الف
۰,۵۰	ماده اصلی شعر تعلیمی چیست ؟ (دو مورد) ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ و ۹۱۰۶۱۶ = علم ، اخلاق ، هنر	۱
۰,۲۵	کدام یک از آثار سعدی ، بیانگر مدینه فاضله اوست ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = بوستان	۲
۰,۲۵	کامل کنید : ماده اصلی شعر تعلیمی ، علم و و هنر است . ۹۲۰۲۳۰ = اخلاق	۳
۰,۵۰	دو نوع شعر تعلیمی در ادبیات ملل دیده می شود : نوعی که موضوع آن و نوعی که موضوع آن است . ۸۹۱۲۰۹ = خیر و نیکی ۰,۲۵ - حقیقت و زیبایی ۰,۲۵	۴
۰,۵۰	دو مورد از درون مایه های اشعار تعلیمی عصر مشروطه را بنویسید . ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ = سیاسی - اجتماعی - روان شناسی	۵
۰,۲۵	« حدیقه الحقیقه » اثر کیست ؟ ۹۴۰۳۰۷ = سنایی	۶
۰,۵۰	نام دیگر بوستان ، است . این کتاب ترسیم چیست ؟ ۸۴۱۰۱۲ = سعدی نامه ۰,۲۵ ، مدینه فاضله سعدی ۰,۲۵	۷
۰,۵۰	موضوع کتاب « نصاب الصبیان » چیست ؟ ۸۴۱۰۱۱ و ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۱۰۶۱۶ = تعلیم لغت	۸
۰,۲۵	« نصاب الصبیان » اثر کیست ؟ ۸۴۱۰۱۳ و ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۴۰۶۰۵ = ابونصر فراهی	۹
۰,۵۰	در آثار گذشته ادب فارسی ، ادبیات تعلیمی نام های دیگری چون و داشته است . ۸۸۱۲۰۱۱۰۳۰ = زهد و حکمت و تحقیق و تعلیم و وعظ (این قسمت حذف شده است .)	۱۰
۰,۲۵	« سعدی نامه » در حوزه کدام نوع ادبی قرار می یرد ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ = ادبیات تعلیمی	۱۱
۰,۲۵	پدیدآورنده « کمدی الهی » کیست ؟ ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ دانته	۱۲
۰,۲۵	یک نمونه شعر تعلیمی در ادب اروپایی نام ببرید . ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ = بهشت گمشده - کمدی الهی	۱۳
۰,۲۵	کدام یک از عبارات های زیر درست است ؟ ۹۴۱۰۰۹ الف) جنبه شاعرانه اشعار تعلیمی در ادب فارسی کشور ما بیشتر جنبه غنایی یافته است . * ب) جنبه شاعرانه اشعار تعلیمی در ادب فارسی کشور ما بیشتر جنبه حماسی یافته است .	۱۴
۰,۲۵	کدام کتاب زیر ، در حوزه « ادبیات تعلیمی » قرار می گیرد ؟ ۹۱۰۴۰۴ = (الف : کمدی الهی دانته) الف) کمدی الهی دانته ب) روزها پ) سمک عیار ت) هزار و یک شب	۱۵
۰,۲۵	کدام آرایه ادبی بر زیبایی بیت « از آن مرد دانا دهان دوخته است / که ببند که شمع از زبان سوخته است » ، افزوده است ؟ ۹۳۰۶۰۵ حُسن تعلیل - مجاز - کنایه - مراعات نظیر - استعاره - تشخیص و جناس (یک مورد کافی است .)	۱۶
۰,۵۰	شعر تعلیمی در قدیم بیشتر شامل چه موضوعاتی بود ؟ (دو مورد) ۸۹۱۰۰۹ = اخلاقی - مذهبی و عرفانی	۱۷
۰,۲۵	درست یا نادرست : از جمله کتاب هایی که موضوع آن خیر و نیکی است می توان به « نصاب الصبیان » ابونصر فراهی اشاره کرد . ۸۹۱۰۰۹ = نادرست	۱۸
۰,۲۵	پر کنید : شعر تعلیمی در قدیم ، بیشتر شامل سروده های اخلاقی و و عرفانی بوده است ولی پس از انقلاب مشروطیت به بعد ، اشعاری با درون مایه های و اجتماعی و نیز در ردیف اشعار تعلیمی قرار گرفته اند . ۹۳۰۶۰۵ (به ترتیب : مذهبی ۰,۲۵ - سیاسی ۰,۲۵ روان شناسی ۰,۲۵)	۱۹
۰,۲۵	درست / نادرست : بوستان سعدی بر وزن منطلق الطیر سروده شده است . ۹۳۱۰۱۰ = نادرست	۲۰
۰,۲۵	با توجه به بیت « درون دلت شهر بند است راز نگر تا نبیند در شهر باز » ۹۲۱۰۰۹ : الف) « راز » به چه چیزی تشبیه شده است ؟ شهر بند - زندانی - محبوس ب) واژه های قافییه بیت ، دارای کدام آرایه ادبی است ؟ جناس ناقص اختلافی	۲۱

۰,۵۰	بوستان یا در ده باب و بر وزن سروده شده است . ۹۰۰۴۰۵ = سعدی نامه - شاهنامه	۲۲
۰,۲۵	از نمونه های شعر تعلیمی اروپایی می توان بهشت گمشده اثر میلتون و دانته را نام برد . ۹۰۰۴۰۵ = کمدی الهی	۲۳
۰,۲۵	درست / نادرست : یکی از گسترده ترین و دامنه دار ترین اقسام شعر در ادبیات فارسی ، شعر غنایی است . ۹۰۰۶۱۷ = نادرست (تعلیمی)	۲۴
۰,۲۵	نام دیگر « سعدی نامه » چیست ؟ ۹۰۱۰۱۴ = بوستان	۲۵
۰,۲۵	درست / نادرست : از نمونه های شعر تعلیمی اروپایی می توان بهشت گمشده اثر میلتون را نام برد . ۹۰۱۲۰۳ = درست	۲۶
۰,۲۵	کدام یک از جمله های زیر درست است ؟ ۹۰۱۰۱۴ = الف الف) یکی از گسترده ترین و دامنه دارترین اقسام شعر در ادبیات فارسی « شعر تعلیمی » است . ب) ماده اصلی شعر غنایی « علم و اخلاق و مذهب » است .	۲۷
۰,۵۰	یکی از نمونه های شعر تعلیمی در ادب اروپایی را با نویسنده آن نام ببرید . ۹۰۱۰۱۴ = بهشت گمشده ۰,۲۵ ، میلتون ۰,۲۵ (کمدی الهی ۰,۲۵ ، دانته ۰,۲۵)	۲۸
۰,۲۵	درست / نادرست : بر روی هم دو نوع شعر تعلیمی در ادبیات ملل دیده می شود : نوعی که موضوع آن خیر و نیکی است و نوعی که موضوع آن علم است . ۹۱۰۴۰۴ = نادرست	۲۹
۰,۵۰	نام دیگر « سعدی نامه » چیست ؟ این کتاب چند باب دارد ؟ ۹۱۰۴۰۴ = بوستان ۰,۲۵ - ده باب ۰,۲۵	۳۰
۰,۲۵	کدام عبارت زیر درست است ؟ ۹۵۰۳۰۶ = الف الف) ابونصر فراهی « نصاب الصبیان » را در تعلیم لغت سرود . ب) ابونصر فراهی « نصاب الصبیان » را در تعلیم وزن و قافیه سرود .	۳۱
۰,۲۵	کامل کنید : از انقلاب مشروطیت به بعد ، اشعاری با درون مایه های سیاسی و و روان شناسی نیز در ردیف اشعار تعلیمی قرار گرفته اند . ۹۵۰۶۰۸ = اجتماعی	۳۲
۰,۲۵	در بیت « کم آواز هرگز نبینی خجل / جوی مشک بهتر که یک توده گل » ، « یک توده گل » استعاره از چیست ؟ ۹۵۱۰۰۸	۳۳
۰,۲۵	بیت « از آن مرد دانا دهان دوخته است / که ببند که شمع از زبان سوخته است » کدام آرایه به کار رفته است ؟ ۹۶۰۶۰۶ = حسن تعلیل الف) تشبیه ب) حسن تعلیل پ) لف و نشر ت) ایهام	۳۴
۰,۲۵	درست یا نادرست : کتاب نصاب الصبیان در تعلیم لغت سروده شده است . ۹۶۰۶۰۶ = درست	۳۵

*

سؤالات درس شانزدهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

نمره	متن سؤالات	ردیف
۰,۲۵	معنی لغات مشخص شده : (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .) تو جامعه اهل صورت پوشی . ۹۳۰۳۰۱ = متشرعان ، کسانی در ظاهر شریعت مانده اند و به عمق آن دست نیافته اند .	۱
۰,۲۵	درست یا نادرست : منکر بی قیاس و مقر بی شمار پدید آمدند . (مقر یعنی قرآن خوان) ۸۹۱۲۰۹ = نادرست	۲
۰,۲۵	یک سال آن جا مجاور بود . ۹۳۰۶۰۵ و ۹۵۰۶۰۸ = اعتکاف و گوشه نشینی اختیار کردن	۳
۰,۲۵	دستار و دراعه درپوشید . ۹۳۱۰۱۰ = جامه دراز که مرد و زن از رو پوشند .	۴
۰,۲۵	درست یا نادرست : اما بعضی مشایخ او را مهجور کردند . (مهجور : به جور و ستم متهم کردن) ۹۰۱۰۱۴ = نادرست	۵
۰,۲۵	اما بعضی مشایخ او را مهجور کردند . ۹۰۱۲۰۳ = دورافتاده	۶
۰,۲۵	هجده ماه با او صحبت داشت . ۹۶۰۶۰۶ = مصاحبت ، هم نشینی	۷

*

نمره	متن سؤالات	ردیف
۰,۵۰	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) او سخن اهل زمانه را هیچ وزن نهادهی . ۹۳۰۶۰۵ و ۹۱۰۴۰۴ = او (حلاج) به حرف مردم روزگار ۰,۲۵ ، هیچ توجهی (اعتنا) نمی کرد . ۰,۲۵	۱
۰,۲۵	یا بابکر ، دست بر نه . ۹۳۰۳۰۱ = ای ابوبکر ، کمک کن .	۲
۰,۵۰	چون خلق در کار او متحیر شدند ، منکر بی قیاس و مقر بی شمار پدید آمدند . ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۹۶۰۶۰۶ وقتی مردم در کار او متعجب شدند و حیرت کردند ، انکارکننده های زیاد و تأیید کننده های فراوان به وجود آمدند .	۳
۰,۷۵	اغلب مشایخ در کار او (حلاج) ای کردند و گفتند او را در تصوف ، قدمی نیست . ۸۴۱۰۱۳ و ۸۴۱۰۱۱ و ۸۹۱۰۰۹ و ۹۰۰۶۱۷ و ۹۰۱۲۰۳ و ۹۵۱۰۰۸ = بیشتر بزرگان صوفیه ۰,۲۵ ، از تأیید افعال و آثار حلاج خودداری کردند (او را انکار کردند) ۰,۲۵ و گفتند او اهل تصوف نیست . ۰,۲۵	۴

۵	حسین گفت: « آن روز که من سر چوب پاره سرخ کنم، تو جامه اهل صورت پوشی ». ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۸۸۱۲۰۱۱۰۳۰ و ۹۰۰۴۰۵ و ۹۰۱۰۱۴ = آن روز که من کشته شوم (به دار آویخته شوم) ۰,۲۵ تو لباس متشرعان را خواهی پوشید . ۰,۲۵ زمانی که مرا به دار می آویزند ۰,۲۵ تو (جنید) از متشرعان و ظاهرینان خواهی شد . ۰,۲۵
۶	یا بابکر ، دست بر نه که ما قصد کاری عظیم کردیم . ۸۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۵۰۳۰۶ (قسمت دوم ۹۵۰۶۰۸) = ای ابوبکر ، کمک (همراهی) کن ۰,۲۵ زیرا کار بزرگی در پیش داریم . ۰,۲۵
۷	او چشم گرد همه بر می گردانید . ۹۴۱۰۰۹ = (حلاج) به همه مردم حاضر نگاه می کرد / به روی همه مردم حاضر نگاه می کرد .
۸	مقر بی شمار پدید آمدند . ۹۴۰۳۰۷ = اقرار کننده (تأییدکننده ، موافق) فراوانی ۰,۲۵ پدیدار شدند . ۰,۲۵
۹	با عمرو بن عثمان مکی افتاد و هجده ماه با او صحبت داشت . ۸۸۱۲۱۸۱۰۳۰ و ۹۱۰۶۰۱ = با عمرو بن عثمان مکی ملاقات کرد ۰,۲۵ و هجده ماه با او مصاحبت و هم نشینی داشت . ۰,۲۵
۱۰	اگر مقبول بود به رد خلق مردود نگردد و اگر مردود بود به قبول خلق مقبول نگردد . ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ اگر نزد خداوند مقبول باشد ، با رد کردن مردم ، مردود نمی شود و اگر نزد خداوند مردود باشد ، با پذیرفتن مردم ، مقبول نمی شود .
۱۱	جمله بر قتل او اتفاق کردند . ۹۳۱۰۱۰ = همگی برای کشتن او ۰,۲۵ موافقت کردند ۰,۲۵ (همراه شدند)
۱۲	جنید او را سکوت و خلوت فرمود و چندان در صحبت او بود . ۹۲۰۶۰۶ جنید به او (حلاج) فرمان سکوت و گوشه نشینی داد ۰,۲۵ و مدتی ۰,۲۵ در هم نشینی با او صبوری کرد . ۰,۲۵
۱۳	چنان که دستار و دُرّاعه درپوشید و به مدرسه رفت . ۹۲۱۰۰۹ = به طوری که عمامه (سربند) ۰,۲۵ و جُبّه (لباس علمای دینی) را پوشید و به مدرسه رفت . ۰,۲۵
۱۴	چون از جنید جواب مسائل نشنید ، متغیر شد و بی اجازت او به تَستَر شد . ۹۱۱۰۰۶ = وقتی از جنید پاسخ مسائل را نشنید ، دگرگون (ناراحت) شد ۰,۲۵ و بدون اجازه او (جنید) ۰,۲۵ به شوستر ۰,۲۵ رفت . ۰,۲۵
۱۵	حسین بن منصور حلاج به صحبت ابنای دنیا مشغول شد اما او را از آن التفات نبود . ۹۶۰۳۰۸ حسین بن منصور حلاج با مردم درآمیخته بود ۰,۲۵ ولی در حالات او تغییری حاصل نشد . ۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	معادل امروزی « واقعات غریب که خاص او را بود » چیست ؟ ۸۴۱۰۱۳ و ۸۹۱۲۰۹ و ۹۰۱۰۱۴ و ۹۵۰۶۰۸ = اتفاقات عجیبی که مخصوص او بود . وقایع عجیب و شگفت که مخصوص (ویژه) او بود .	۰,۵۰
۲	معادل امروزی عبارت « زبان دراز کردن » برابر است با ۸۴۱۰۱۲ و ۹۰۱۲۰۳ = خبرچینی و اعتراض کردن	۰,۵۰
۳	با توجه به متن : « اغلب مشایخ در کار او ایبا کردند و گفتند : او را در تصوف قدمی نیست ؛ چنان که استاد ابوالقاسم قشیری در حق او گفت : اگر مقبول بود ، به رد خلق مردود نگردد و اگر مردود بود ، به قبول خلق مقبول نگردد . » ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ الف (معنای « در کار او ایبا کردند » را بنویسید . از تأیید افکار و آثار حلاج خودداری نمودند . (او را انکار کردند .) ۰,۵۰ ب (سخن « ابوالقاسم قشیری » در باره کدام عارف بزرگ است ؟ حسین بن منصور حلاج ۰,۵۰	۰,۵۰
۴	با توجه به متن : « نقل است که ، آن روز که ائمه فتوا دادند که او را بیاید کشت ؛ جنید در جامه تصوف بود و فتوا نمی نوشت . خلیفه فرموده بود که « خط جنید باید » چنان که دستار و دُرّاعه در پوشید و به مدرسه رفت و جواب فتوا نوشت . » ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ الف (معادل امروزی « خط جنید باید » را بنویسید . حکم وقتوای جنید لازم است . ۰,۵۰ ب (قصد جنید از تعویض لباس چه بود ؟ تا امکان اجرای حکم (نوشتن فتوا) را داشته باشد . ۰,۵۰	۰,۵۰
۵	معادل امروزی « زبان دراز کردن » چیست ؟ ۹۴۱۰۰۹ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۱۰۴۰۴ و ۹۱۰۶۱۶ = سخن چینی کردند - اعتراض کردند - خبرچینی کردند .	۰,۵۰
۶	معادل امروزی جمله مشخص شده را بنویسید . ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ = اعتراض کردند . چون خلق در کار او متحیر شدند ، زبان دراز کردند و سخن او به خلیفه رسانیدند .	۰,۵۰
۷	معادل امروزی اصطلاحات زیر را بنویسید . ۸۸۱۲۰۱۱۰۳۰ و ۹۶۰۶۰۶ الف (خط جنید باید = حکم جنید باید باشد ۰,۲۵ ب (زبان دراز کردند = اعتراض کردند ۰,۲۵	۰,۵۰
۸	با توجه به عبارت « اما بعضی مشایخ او را مهجور کردند از جهت مذهب و دین و از آن بود که ناخشنودی مشایخ از سرمستی او ، این بار آورد . » : ۹۴۰۶۰۵ الف (علت ناخشنودی مشایخ از حلاج چه بود ؟ حال سرمستی و سکر عارفانه او بود . ب (مقصود از قسمت مشخص شده چیست ؟ او را دور افتاده دانستند .	۰,۲۵

۰,۵۰	مفهوم کلی عبارت « حلاج به صحبت ابنای دنیا مشغول شد ، اما او را از آن تفاوت نبود . » را بنویسید . ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰	۹
۰,۲۵	یک پاسخ کوتاه بنویسید . ۹۴۰۳۰۷ = متشرعان (کسانی که در ظاهر شریعت مانده اند و به عمق آن دست نیافته اند .) در عبارت « آن روز که من سر چوب پاره سرخ کنم ، تو جامه اهل صورت پوشی » ؛ « اهل صورت » چه کسانی بودند ؟	۱۰
۰,۲۵	در جمله « گلگونه مردان ، خون ایشان است . » ؛ « مشبه به » کدام است ؟ ۹۴۰۳۰۷ = گلگونه (خون مردان مانند گلگونه است .)	۱۱
۰,۵۰	مقصود از جمله « سر چوب پاره سرخ کنی » در عبارت زیر چیست ؟ ۹۵۰۶۰۸ گفت : « زود باشد که سر چوب پاره سرخ کنی . » حسین بن منصور حلاج گفت : « آن روز که من سر چوب پاره سرخ کنم ، تو جامه اهل صورت پوشی . » = به دار آویخته شوی (کشته شوی) .	۱۲
۰,۵۰	در عبارت « حلاج به صحبت ابنای دنیا مشغول شد ، اما او را از آن تفاوت نبود و پنج سال ناپدید گشت . » مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید . ۸۹۱۰۰۹ = ولی در حالات او تغییری حاصل نشد .	۱۳
۰,۲۵	درست / نادرست : در جمله « ایشان از قوت توحید و صلابت شریعت می جنبند . » ، « جنبیدن در معنای جست و خیز کنان دویدن » است . ۹۳۰۳۰۱ = نادرست	۱۴
۰,۲۵	با توجه به عبارت « <u>در زی اهل صلاح و شرع و سنت بود</u> که این سخن از او پدید آمد . » ۹۲۰۲۳۰	۱۵
۰,۵۰	الف (منظور از « این سخن » چیست ؟ گفتن « انا الحق » ب (مفهوم کلی قسمت مشخص شده را بنویسید . از علمای دینی بود .	۰,۲۵ ۰,۵۰
۰,۲۵	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید . ۹۰۰۴۰۵	۱۶
۰,۲۵	الف (با عمرو بن عثمان مکی افتاد : با عمرو بن عثمان مکی مناظره کرد .	نادرست
۰,۲۵	ب (یا بابکر دست بر نه : ای ابوبکر کمک کن .	درست
۰,۲۵	پ (به صحبت ابنای دنیا مشغول شد : به معاشرت با مردم عادی پرداخت .	درست
۰,۵۰	منظور از « اهل صورت » در عبارت « تو جامه اهل صورت پوشی » چه کسانی هستند ؟ ۹۰۰۶۱۷ = متشرعان یا کسانی که در ظاهر شریعت مانده اند و به عمق آن دست نیافته اند .	۱۷
۰,۵۰	با توجه به داستان حسین بن منصور حلاج ، معنای « گلگونه مردان ، خون ایشان است » چیست ؟ ۹۰۱۲۰۳ و ۹۱۰۴۰۴ = شهادت موجب افتخار مردان بزرگ دنیاست . - آبرو ، عزت و شرف انسان با خون او به دست می آید .	۱۸
۰,۵۰	در عبارت زیر ، منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟ ۹۱۰۶۱۶ = شهادت ، افتخار مردان خداست . « خون در روی مالیدم تا در چشم شما سرخ روی باشم که <u>گلگونه مردان ، خون ایشان است</u> . »	۱۹
۰,۵۰	مفهوم عبارت عرفانی زیر را بنویسید . ۹۵۰۳۰۶ = تأیید و نظر پروردگار مهم است . ۰,۵۰ « اگر مقبول بود به رد خلق مردود نگردد و اگر مردود بود ، به قبول خلق مقبول نگردد . »	۲۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	نوع را در جمله « روزی شبلی را گفت » با کدام گزینه زیر متفاوت است ؟ ۹۳۰۳۰۱ = (د) الف (جنید او را سکوت و خلوت فرمود . ب) آن ها نیز منکران اند و تو را سنگ خواهند زد . پ (تا او را حسد کردند . ت) او را نیز از آن جا دل بگرفت .	۰,۲۵
۲	کتاب « تذکره الاولیا » چه نوع نوشته ای است و از کیست ؟ ۸۳۰۲۲۲ = شرح حال عارفان بزرگ ۰,۲۵ عطار ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	تنها اثر منثور باقی مانده از « عطار » را نام ببرید . ۸۴۱۰۱۱ و ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ = تذکره الاولیا	۰,۲۵
۴	تنها اثر منثور باقی مانده از « عطار » در شرح حال است . ۸۴۱۰۱۲ = هفتاد و دو تن از عارفان بزرگ	۰,۵۰
۵	موضوع « تذکره الاولیا » عطار چیست ؟ ۸۸۱۰۱۲۱۴۳۰ = شرح حال هفتاد و دو تن از عارفان بزرگ / شرح حال عارفان بزرگ	۰,۲۵
۶	واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید . ۹۴۱۰۰۹ = تذکره الاولیا الف (« این کتاب تنها اثر منثور باقی مانده از عطار است که در آن از شرح حال هفتاد و دو تن از عارفان بزرگ سخن گفته شده است . » (نصاب الصبیان - تذکره الاولیا - منطق الطیر)	۰,۲۵
۷	در عبارت « منکر بی قیاس و مقرر بی شمار پدید آمدند و کارهای عجیب از او بدیدند . زبان دراز کردند و سخن او به خلیفه رسانیدند . » یک ترکیب وصفی بیابید که موصوف و صفت ، هر دو جمع بسته شده باشند . ۹۲۱۰۰۹ = کارهای عجیب	۰,۲۵
۸	یک اثر منثور از عطار نیشابوری نام ببرید که در آن از شرح حال هفتاد و دو تن از عارفان بزرگ سخن گفته باشد . ۹۰۰۶۱۷ = تذکره الاولیا	۰,۲۵

۰,۲۵	در عبارت « نقل است که روزی شبلی را گفت ، حرف « را » چه معنایی دارد ؟ ۹۱۰۴۰۴ = حرف اضافه به معنی « به »	۹
۰,۲۵	کتاب « تذکره الاولیا : اثر کیست ؟ ۹۱۰۴۰۴ و ۹۱۰۶۱۶ = عطار نیشابوری	۱۰
۰,۲۵	در عبارت « شبلی موافقت را گلی انداخت ، حرف « را » چه معنایی دارد ؟ ۹۶۰۶۰۶ = حرف اضافه به معنی « برای »	۱۱
۰,۲۵	در عبارت مشخص شده « <u>زبان دراز کردند</u> » و سخن او به خلیفه رسانیدند « چه آرایه ای به کار رفته است ؟ ۹۶۰۶۰۶ = کنایه	۱۲

*

سوالات درس هفدهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .)	
۱	<u>محتسب</u> مستی به ره دید و گریبانش گرفت . ۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = مجری احکام شرع	۰,۲۵
۲	گفت : « از بهر <u>غرامت</u> ، جامه ات بیرون کنم . » ۹۴۰۶۰۵ = جبران خسارت مالی و غیر آن	۰,۲۵
۳	گفت : « تا <u>داروغه</u> را گویم ، در مسجد بخواب » ۹۳۰۳۰۱ و ۹۶۰۳۰۸ = نگهبان	۰,۲۵
۴	گفت : « باید <u>حد</u> زند هشیار مردم ، مست را » ۹۳۰۶۰۵ و ۹۵۰۳۰۶ و ۹۶۰۶۰۶ = مجازات شرعی	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	گفت : « از بهر غرامت ، جامه ات بیرون کنم . » ۹۴۱۰۰۹ و ۸۱۲۰۱ (محتسب) گفت : برای جبران خسارت (به عنوان جریمه) ۰,۲۵ لباس تو را از تنت بیرون می آورم . ۰,۲۵	۰,۵۰
۲	گفت والی از کجا در خانه <u>خمار</u> نیست . ۸۱۲۱۸۱۰۳۰ = گفت از کجا معلوم که والی ، خود در میخانه نباشد .	۰,۵۰
۳	گفت : دیناری بده پنهان و خود را وارهان محتسب گفت : پنهانی مقداری پول بده و خودت را از دست من رها کن ۰,۲۵ مست گفت که کار شرع را نمی توان با پول درست کرد . گفت : کار شرع ، کار درهم و دینار نیست . ۸۱۰۱۴۱۰۳۰	۰,۵۰
۴	گفت : باید حد زند هشیار مردم ، مست را گفت : هشیاری بیار ، این جا کسی هشیار نیست . ۸۱۰۱۳۱۰۳۰ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۰۰۴۰۵ و ۹۰۰۶۱۷ = گفت باید مردم هوشیار (دانا و آگاه) ، افراد مست را مجازات کنند . ۰,۵۰ (گفت : مردم هشیار باید در مورد آدم مست ، مجازات شرعی را اعمال کنند .) مست گفت : انسان هوشیاری پیدا کن . این جا کسی هوشیار و آگاه نیست . ۰,۲۵	۰,۷۵
۵	گفت : « نزدیک است والی را سرای ، آن جا شویم . » ۹۱۱۰۰۶ = گفت : خانه حاکم نزدیک است ، آن جا می رویم .	۰,۵۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	بیت « گفت : مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت : جرم راه رفتن نیست ، ره هموار نیست » به کدام مسئله اجتماعی اشاره دارد ؟ ۸۱۰۱۴۱۴۳۰ و ۹۰۱۰۱۴ = فساد و ناهنجاری های جامعه - اوضاع نا به سامان اجتماع	۰,۵۰
۲	مصراع « دیناری بده پنهان و خود را وارهان » به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد ؟ ۸۱۰۱۲۱۴۳۰ و ۸۹۱۲۰۹ و ۹۲۰۲۳۰ و ۹۰۱۲۰۳ و ۹۱۰۴۰۴ و ۹۱۰۶۱۶ و ۹۵۱۰۰۸ = رشوه خواری	۰,۵۰
۳	در بیت « گفت نزدیک است والی را سرای / گفت والی از کجا در خانه <u>خمار</u> نیست » ۸۴۱۰۱۲ : الف) شاعر با بهره گیری از طنز ، چه موضوعی را ترسیم می کند ؟ ترسیم فساد و تزویر اجتماع عصر خویش ب) این نوع شعر مربوط به کدام یک از انواع ادبی است ؟ تعلیمی	۰,۲۵ ۰,۲۵
۴	مصراع اول بیت زیر ، به چه باوری در قدیم اشاره می کند ؟ ۹۴۱۰۰۹ گفت : « آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه » گفت : « در سر عقل باید ، بی کلاهی عار نیست . » در قدیم ، بدون کلاه و دستار در بین مردم ظاهر شدن ، نوعی ننگ و بی ادبی تلقی می شد .	۰,۵۰
۵	در مصراع « گفت : جرم راه رفتن نیست ، ره هموار نیست » ، « ناهمواری راه » به کدام مسئله اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد ؟ ۸۴۱۰۱۳ و ۸۱۲۰۱۱۰۳۰ و ۸۹۱۰۰۹ و ۹۲۱۰۰۹ و ۹۵۰۳۰۶ = اوضاع نا به سامان و فساد حاکم بر جامعه - فساد و تزویر جامعه زمان شاعر	۰,۵۰
۶	با توجه به بیت « گفت : می بسیار خوردی ، زان چنین بی خود شدی / گفت : ای بیهوده گو ، <u>حرف کم و بسیار نیست</u> . » مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید . ۸۱۰۱۳۱۰۳۰ و ۹۳۰۶۰۵ = کار حرام ، حرام است و کم و زیاد آن فرقی نمی کند .	۰,۵۰

۰,۲۵	۷	در بیت «گفت: "می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی / گفت: ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست." «؛ منظور از «حرف کم و بسیار» چیست؟ ۹۴۰۳۰۷ و ۹۰۱۰۱۴ = بحث کم یا زیاد نوشیدن شراب نیست، حرام حرام است. کار حرام، حرام است و کم و زیاد آن فرقی نمی کند. - کار حرام، حرام است. کم و زیاد ندارد.
۰,۲۵	۸	درست یا نادرست: در مصراع «گفت: «از بهر غرامت، جامه ات بیرون کنم.»؛ منظور شاعر از «غرامت»، «مجازات شرعی» است. ۹۴۰۳۰۷ نادرست
۰,۵۰	۹	در مصراع «گفت باید حد زند هشیار مردم، مست را»، منظور از «حد زدن» چیست؟ ۹۳۰۳۰۱ = انجام مجازات شرعی
۰,۵۰	۱۰	در مصراع «محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت»؛ در جامعه زمان شاعر، «محتسب» چه وظیفه ای داشت؟ ۹۳۱۰۱۰ کارش نظارت بر اجرای احکام دین بود.
۰,۵۰	۱۱	در بیت «گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»، فرد مست علت افتان و خیزان بود خود را در چه می داند؟ ۹۶۰۳۰۸ = فاسد بودن جامعه
۰,۵۰	۱۲	در بیت «گفت: «آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه» / گفت: «در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست.»، عبارت «کلاه از سر افتادن» به جز معنای ظاهری در چه معنایی به کار رفته است؟ ۹۶۰۶۰۶ = تعادل نداشتن فرد مست را می رساند.

*

نمره	ردیف	متن سؤالات
۰,۵۰	الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی:
۰,۵۰	۱	مناظره «مست و هشیار» پروین اعتصامی، بیانگر کدام پدیده اجتماعی عصر شاعر است؟ ۸۸۱۰۱۲۱۰۳۰ = فساد و تزویر اجتماع
۰,۲۵	۲	فن مناظره در شعر کدام یک از شاعران معاصر به فراوانی یافت می شود؟ ۸۸۱۰۱۳۱۴۳۰ = پروین اعتصامی
۰,۵۰	۳	طنز موجود در قطعه «مست و هشیار» پروین اعتصامی، یادآور طنز زندانه کدام شاعر پیشین است؟ ۸۸۱۰۱۴۱۰۳۰ و ۹۴۰۶۰۵ = حافظ
۰,۲۵	۴	از برجسته ترین شاعران معاصر در حوزه شعر تعلیمی است. ۹۰۰۴۰۵ = پروین اعتصامی
۰,۲۵	۵	مناظره مست و هشیار از بهترین و زیباترین قطعات شاعر معاصر است. ۹۰۰۶۱۷ = پروین اعتصامی
۰,۲۵	۶	نوع «را» در مصراع «گفت نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم» چیست؟ ۹۵۱۰۰۸ = فک اضافه
۰,۲۵	۷	«را» در مصراع «گفت تا داروغه را گوئیم، در مسجد بخواب» در چه معنایی به کار رفته است؟ ۹۶۰۶۰۶ = به

*

نمره	ردیف	متن سؤالات
۰,۵۰	الف	شعر حفظی: (بیت ها و مصراع های ناتمام زیر را کامل کنید.)
۰,۵۰	۱	گفت: «می بسیار خوردی، بی خود شدی / گفت: «ای، حرف کم و بسیار نیست. ۹۳۰۳۰۱»
۰,۲۵	۲	گفت می باید تو را تا خانه قاضی برم / گفت: «رو آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست.» الف (روز ب) ظهر (پ) زود (ت) صبح
۰,۵۰	۳	گفت: باید حد زند هشیار مردم، مست را / گفت: هشیاری بیار ۸۴۱۰۱۲
۰,۷۵	۴	گفت: آگه نیستی کز سر کلاه / گفت: «در سر باید، بی کلاهی نیست.» ۸۴۱۰۱۱ و ۹۵۰۳۰۶
۰,۷۵	۵	گفت: «باید زند هشیار مردم را / گفت: «هشیاری بیار، این جا هشیار نیست.»
۰,۵۰	۶	گفت: «مستی زان سبب می روی. « ۸۸۱۰۱۳۱۰۳۰ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۲۰۲۳۰
۰,۵۰	۷	گفت: «دیناری بده و خود را وارهان» / گفت: «کار، کار درهم و دینار نیست.» ۸۹۱۰۹ و ۹۴۰۶۰۵
۰,۵۰	۸	گفت: «تا داروغه را گوئیم، در مسجد بخواب» / گفت: «مسجد خوابگاه مردم نیست.» ۹۴۰۳۰۷
۰,۲۵	۹	گفت: نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم / گفت: «والی از کجا در نیست.» ۸۹۱۲۰۹
۰,۵۰	۱۰	محتسب به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت: «ای، این پیراهن است افسار نیست. ۹۳۰۶۰۵»
۰,۵۰	۱۱	گفت: از بهر جامه ات بیرون کنم / گفت: است، جز نقشی ز بود و تار نیست. ۹۵۰۳۰۶ و ۹۳۱۰۱۰
۰,۲۵	۱۲	گفت: «می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی» / گفت: «ای حرف کم و بسیار نیست.» ۹۱۰۴۰۴
۰,۷۵	۱۳	گفت: «نزدیک است والی را، آن جا شویم» / گفت: «والی نیست؟» ۹۱۰۱۲۰۳ و ۹۲۱۰۰۹
۰,۵۰	۱۴	گفت: «تا را گوئیم، در مسجد بخواب» / گفت: «مسجد مردم بدکار نیست.» ۹۱۱۰۰۶
۰,۲۵	۱۵	مصراع دوم شعر «گفت: می بسیار خوردی زان چنین بی خود شدی» کدام گزینه است؟ ۹۰۰۶۱۷ = پ الف (گفت: «هشیاری بیار این جا کسی هشیار نیست.») ب (گفت: «پوسیده است جز نقشی ز بود و تار نیست.») پ (گفت: «ای بیهوده گو حرف کم و بسیار نیست.») ت (گفت: «کار شرع، کار درهم و دینار نیست.»)
۰,۵۰	۱۶	گفت: از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم / گفت: «پوسیده است، نیست.» ۹۰۱۰۱۴

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده: (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .)	
۱	در دهن لاله مشک، در دهن <u>نحل</u> نوش ۹۳۰۶۰۵ و ۹۵۰۶۰۸ و ۹۶۰۳۰۸ = زنبور عسل	۰,۲۵
۲	کرده گلو پر ز باد، <u>قُمری</u> سنجاب پوش ۹۳۱۰۱۰ = پرندۀ ای از راسته کبوتران، یا کریم	۰,۲۵
۳	<u>چوک</u> ز شاخ درخت، خویشتن آویخته . ۹۲۱۰۰۹ = مرغی است مانند جغد که خود را از درخت آویزان سازد و فریاد کند - شبابویز - مرغ حق	۰,۲۵
۴	در مصراع « چوک ز شاخ درخت، خویشتن آویخته »، منظور از « چوک » کدام پرندۀ است؟ ۹۱۰۳۲۸ = (د: شبابویز) الف (قُمری) ب (بلبل) پ (زاغ) ت (شبابویز)	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر: (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	لشکر چین در بهار خیمه به هامون زده است . ۸۹۱۰۲۰ = در فصل بهار سبزه ها در دشت روییده اند .	۰,۵۰
۲	چوک ز شاخ درخت، خویشتن آویخته پرندۀ شبابویز خودش را از شادای از شاخۀ درخت آویزان کرده است ۰,۵۰ و زاغ سیاه گویی دو بال خود را با مادۀ سیاه رنگ و خوشبوی غالبه آغشته کرده است که بال هایش آن قدر سیاه شده است . ۰,۲۵	۰,۷۵
۳	بر گل تر عنده لب، گنج فریدون زده است. ۹۴۱۰۰۹ و ۹۰۰۲۲۸ و ۹۱۰۳۲۸ = بلبل بر روی شاخۀ پرتراوت گل سرخ مشغول نغمه خوانی است.	۰,۷۵
۴	کرده گلو پر ز باد قُمری سنجاب پوش کبک فروریخته مشک به سوراخ گوش ۸۹۰۴۰۳ و ۹۱۰۶۰۱ و ۹۵۱۰۰۸ و ۹۶۰۶۰۶ = قُمری (یا کریم) با پره های تیره رنگ و لطیف (مانند سنجاب)، آمادۀ نغمه خوانی (آواز خواندن) شده است ۰,۵۰ و کبک با خال های سیاه اطراف گوش گویی مشک به سوراخ گوش ریخته و ذرات از آن در اطراف گوش پراکنده شده است . ۰,۵۰	۱
۵	در دهن لاله باد، ریخته و بیخته بیخته مشک سیاه، ریخته دُرّ ثمین ۸۹۰۶۲۳ باد، قطره های باران (شبنم) را در میان گلبرگ های لاله ریخته ۰,۵۰ و سیاهی درون آن به گونه ای است که گویی مادۀ معطر مشک سیاه در آن، غربال شده است . ۰,۵۰	۱
۶	سوسن کافور بوی، گلبن گوهر فروش زمی ز اردیبهشت گشته بهشت برین ۸۹۱۲۱۵ گل سوسن مثل کافور خوش بو شده ۰,۲۵ و بوته گل همانند جواهر فروشی، گل ها و شکوفه های خود را عرضه می کند (یا می فروشد) (۰,۲۵ و زمین در فصل بهار همانند بهشت اعلی، زیبا و سرسبز شده است . ۰,۲۵	۰,۷۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی:	
۱	در مصراع « کرده گلو پر ز باد، قُمری سنجاب پوش » یک عبارت کنایی بیابید و معنی آن را بنویسید . ۸۹۱۰۲۰	۰,۵۰
۲	گلو پر از باد کردن ۰,۲۵ کنایه از آماده شدن برای نغمه سرایی ۰,۲۵ در بیت « در دهن لاله باد، ریخته و بیخته / بیخته مشک سیاه، ریخته دُرّ ثمین »، الف (« مشک سیاه » و « دُرّ ثمین » هر یک استعاره از چیست؟ ۸۳۰۲۲۴۱۴۳۰ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۰۰۲۲۸ و ۹۶۰۳۰۸ = مشک: سیاهی درون لاله ۰,۲۵ - دُرّ ثمین: باران ۰,۲۵ ب (« نهاد » بیت را مشخص کنید . ۹۲۰۶۰۶ = باد	۰,۵۰ ۰,۲۵
۳	با توجه به سرودۀ « کرده گلو پر ز باد، قُمری سنجاب پوش کرده گلو پر ز باد، قُمری سنجاب پوش در دهن لاله باد، ریخته و بیخته کبک فروریخته مشک به سوراخ گوش بیخته مشک سیاه، ریخته دُرّ ثمین » ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ الف (شاعر در مصراع دوم بیت اول چه چیزی را توصیف می کند؟ سیاهی درون گوش کبک در ترکیب « دهن لاله »، کاربرد کدام آرایه ادبی آشکار است؟ تشخیص (استعاره مکنیه / جان بخشی) ۹۰۰۳۳۰	۰,۵۰ ۰,۵۰
۴	در بیت « ابر بهاری ز دور، اسب برانگیخته / و ز سم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته » « لؤلؤ تر » استعاره از چیست؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ = باران منظور شاعر از « اسب سیاه » چیست؟ ۹۱۰۶۲۱ = ابرهای تیره و پر باران بهاری ۰,۲۵ ۹۵۱۰۰۸	۰,۵۰
۵	شعر زیر از منوچهری، چه نوع توصیفی است؟ ۹۴۱۰۰۹ = توصیف تخیلی / خیالی « چوک ز شاخ درخت، خویشتن آویخته چوک ز شاخ درخت، خویشتن آویخته ابر بهاری ز دور، اسب برانگیخته زاغ سیه بر دو بال، غالبه آمیخته و ز سم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته »	۰,۲۵

۶	با توجه به بیت « بر گل تر عندلیب ، گنج فریدون زده است لشکر چین در بهار ، خیمه به هامون زده است » ۹۴۰۶۰۵ الف (کدام قسمت ، نام نوایی در موسیقی است ؟ ب (منظور از « لشکر چین » چیست ؟ پ (« گل » در ادب فارسی هر جا تنها به کار برود ، به معنی « » است . گل سرخ	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۷	با توجه به بیت « در دهن لاله باد ، ریخته و بیخته / بیخته مشک سیاه ، ریخته دُرّ ثمین » ؛ پاسخ درست سؤالات زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید . ۹۴۰۳۰۷ الف (« مشک سیاه » استعاره از (سیاهی پر و بال زاغ - سیاهی درون لاله) است . سیاهی درون لاله ب (« دُرّ ثمین » استعاره از (قطره های باران - وزش باد) است . قطره های باران	۰,۲۵ ۰,۲۵
۸	با توجه به شعر « ابر بهاری ز دور اسب برانگیخته وز سُم اسب سیاه ، لؤلؤ تر ریخته بر گل تر عندلیب ، گنج فریدون زده است الف (مقصود از « اسب سیاه » چیست ؟ ۹۲۰۲۳۰ ب (« گنج فریدون زده است » به چه معناست ؟ پ (« لشکر چین » استعاره از چیست ؟ ت (این بیت دارای چه نوع توصیفی است ؟ ۹۲۰۲۳۰	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۲۵
۹	با توجه به بیت : « لاله سوی جویبار خرگه بیرون زده است الف (کدام ترکیب در مفهوم کنایی به کار رفته است ؟ ب (کدام یک از اجزای جمله در مصراع دوم حذف شده است ؟	۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۰	در بیت « چوک ز شاخ درخت ، خویشتن آویخته / زاغ سیه بر دو بال ، غالبه آمیخته » ؛ مقصود از مصراع اول است . ۹۳۰۳۰۱ الف (آواز خواندن عندلیب ب (آویزان شدن مرغ حق پ (پرواز کردن قُمری ت (نغمه خواندن هزار = ب	۰,۲۵
۱۱	با توجه به ابیات « بر گل تر عندلیب ، گنج فریدون زده است لشکر چین در بهار ، خیمه به هامون زده است لاله سوی جویبار خرگه بیرون زده است الف (چرا شاعر برای لاله ، خرگه و برای لشکر چین ، خیمه را ذکر کرده است ؟ = چون لاله را مانند فرمانده در نظر گرفته و خرگاه ویژه فرماندهان است ۰,۲۵ و سبزه ها را مانند سربازان لشکر دانسته و بری آنان خیمه را در نظر گرفته است . ب (در مصراع اول بیت اول مفهوم « گنج فریدون » را بنویسید . ۹۱۰۲۲۷ = نام نوایی در موسیقی ، نغمه سرایی پ (در بیت دوم منظور از « این » و « آن » چیست ؟ ۹۱۰۲۲۷ = این : لشکر چین ۰,۲۵ - آن : لاله ۰,۲۵	۰,۵۰ ۰,۲۵ ۰,۵۰
۱۲	با توجه به بیت « بر گل تر عندلیب ، گنج فریدون زده است لشکر چین در بهار ، خیمه به هامون زده است الف (« بلبل » به چه کاری مشغول است ؟ نغمه خوانی ب (مقصود از « لشکر چین » چیست ؟ سبزه ها (چمن ها)	۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۳	در بیت « ابر بهاری ز دور ، اسب برانگیخته / وز سُم اسب سیاه ، لؤلؤ تر ریخته » ، منظور از « لؤلؤ تر » چیست ؟ ۹۱۱۰۰۶ = باران	۰,۲۵
۱۴	در بیت « بلبلکان با نشاط ، قُمریکان با خروش / در دهن لاله مشک ، در دهن نخل نوش » ۹۱۰۶۲۱ الف (نام آرایه موجود در « دهن لاله » را بنویسید . ب (واژه « نخل » به چه معناست ؟ استعاره (اضافه استعاری / تشخیص) ۹۰۰۳۳۰ زنپور عسل	۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۵	مرجع ضمیر « این » در بیت « لاله سوی جویبار خرگه بیرون زده است / خیمه آن سبزگون ، خرگه این آتشین » ، کدام واژه است ؟ ۹۰۰۶۲۲ = لاله	۰,۲۵
۱۶	با توجه به بیت « سوسن کافور بوی ، گلبن گوهر فروش / زمی ز اردیبهشت گشته بهشت برین » ۹۰۱۰۲۱ الف (چرا شاعر « گلبن » را گوهرفروش می داند ؟ ب (« زمی » در مصراع دوم به چه معناست ؟ به علت وجود غنچه ها و شکوفه های بسیار بر بوته گل زمین	۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۷	با توجه به بیت « سوسن کافور بوی ، گلبن گوهر فروش / زمی ز اردیبهشت گشته بهشت برین » ، « زمی » مخفف چه کلمه ای است ؟ ۹۱۰۶۰۱ = زمین	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	در عبارت « اتافی که تابستان ها در آن به سر می برند ، انبار زمستانی آن هاست که خشک است و روزنه بیشتر دارد . » ، نویسنده از چه نوع توصیفی استفاده کرده است ؟ = واقعی	۰,۲۵
۲	کامل کنید : امیل زولا که از برجسته ترین چهره های مکتب ادبی طبیعت گرایی است ، « واقع بینی » را به جای « » اصلی ترین شرط نویسندگی می داند . ۹۴۰۶۰۵ = تخیل	۰,۲۵

۰,۲۵	۳	کدام یک از انواع توصیف، محصول گره خوردگی حواس ظاهری با احساسات انسانی است؟ ۸۹۰۶۲۳ = تخیلی
۰,۵۰	۴	در بیت « ابر بهاری ز دور، اسب برانگیخته / و ز سم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته » کدام یک از انواع توصیف ها دیده می شود؟ ۸۹۱۲۱۵ توصیف تخیلی
۰,۲۵	۵	کدام یک از انواع توصیف بر پایه تشبیه و مقایسه بنا نهاده شده است؟ ۸۹۰۴۰۳ = نمادین
۰,۲۵	۶	توصیفات « مجالس بزم » در اشعار کدام شاعر زبان فارسی دیده می شود؟ ۹۴۰۳۰۷ = نظامی
۰,۲۵	۷	پیروان مکتب طبیعت گرای از کدام نوع توصیف، عمدتاً بهره می گیرند؟ ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ واقعی
۰,۵۰	۸	توصیفات نمادین بر چه پایه ای بنا شده اند؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ = تشبیه ۰,۲۵ و مقایسه ۰,۲۵
۰,۲۵	۹	از برجسته ترین چهره های مکتب طبیعت گرای (ناتورالیسم) می توان به اشاره کرد. ۸۹۱۰۲۰ = امیل زولا
۰,۲۵	۱۰	درست / نادرست: « امیل زولا » از برجسته ترین چهره های مکتب ناتورالیسم است. ۹۳۰۶۰۵ = درست
۰,۲۵	۱۱	در بیت « بر گل تر عنده لب، گنج فریدون زده است لشکر چین در بهار، خیمه به هامون زده است »، « لشکر چین » استعاره از است. ۹۳۰۶۰۵ = سبزه ها
۰,۵۰	۱۲	بیت « بلبلکان با نشاط، قمریکان با خروش / در دهن لاله مشک، در دهن نحل نوش » ۹۳۱۰۱۰ الف) چند جمله است؟ چهار جمله ب) چه بخشی از آن حذف شده است؟ فعل
۰,۲۵	۱۳	درست / نادرست: توصیف هایی که بر پایه تشبیه و مقایسه بنا نهاده شده اند، توصیف نمادین هستند. ۹۳۱۰۱۰ و ۹۵۱۰۰۸ = درست
۰,۲۵	۱۴	در ایران، توصیف هایی که بر « تشبیه » و « مقایسه » بنا نهاده شده اند، چه نام دارند؟ ۹۲۰۲۳۰ و ۹۱۱۰۰۶ = نمادین
۰,۲۵	۱۵	پر کنید: « وصف شاعرانه، حاصل احساس لطیف شاعر است توأم با » ۹۲۰۶۰۶ = صور خیال
۰,۲۵	۱۶	در بیت « چوک ز شاخ درخت، خویشتن آویخته / زاغ سیه بر دو بال غالیه آمیخته » واژه های قافیه دارای چه نوع آرایه ای است؟ ۹۲۰۶۰۶ = جناس ناقص اختلافی
۰,۲۵	۱۷	هر یک از توصیفات زیر در سمت راست، مربوط به کدام شاعران سمت چپ است؟ (یک مورد اضافه است) . ۹۲۱۰۰۹ الف) توصیف شور عاشقانه و وجد عارفانه ۱ - نظامی = اضافه ب) توصیف عناصر طبیعی ۲ - حافظ = الف ۳ - منوچهری = ب
۰,۲۵	۱۸	درست / نادرست: با توجه به بیت « در دهن لاله باد، ریخته و بیخته بیخته مشک سیاه، ریخته دُرّ ثمین » ۹۲۱۰۰۹ الف) « دُرّ ثمین » استعاره از قطرات باران است. درست ب) در این بیت، تشخیص وجود ندارد. نادرست
۰,۲۵	۱۹	توصیفات تخیلی، محصول گره خوردگی با احساسات انسانی است. ۹۱۰۶۲۱ = حواس ظاهری
۰,۲۵	۲۰	کامل کنید: به توصیفات که به شرح جزئیات وقایع یا مناظر و اشخاص می پردازد، بی آن که در آن دخل و تصرفی کند، توصیف می گویند. ۹۰۰۳۳۰ = واقعی
۰,۵۰	۲۱	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. ۹۰۱۰۲۱ (الف: درست ۰,۲۵ - ب: نادرست ۰,۲۵) الف) توصیفات که محصول گره خوردگی حواس ظاهری با احساسات انسانی است از دل انگیزترین شیوه توصیف « تخیلی » است. ب) « امیل زولا » از برجسته ترین چهره های ادبیات نمادین « سمبلیک » است.
۰,۲۵	۲۲	کامل کنید: توصیفات بر اساس تشبیه و مقایسه بنا نهاده شده اند. ۹۵۰۶۰۸ = نمادین
۰,۲۵	۲۳	تعریف « وصفی که گوینده، واقعه یا منظره را پس از گذشت سال ها به خاطر می آورد، زیباترین و دل انگیزترین شیوه توصیف است. » مربوط به کدام گزینه است؟ ۹۰۱۲۰۹ = (ب: تخیلی) الف) توصیف نمادین ب) توصیف تخیلی پ) توصیف واقعی
۰,۲۵	۲۴	بسیاری از سخن گستران بزرگ جهان، کدام یک از انواع توصیف را زیباترین و دل انگیزترین شیوه می دانند؟ ۹۱۰۲۲۷ = توصیف تخیلی
۰,۲۵	۲۵	پر کنید: توصیفات مجالس در خمسه نظامی، گواه باریک اندیشی و خیال پردازی و لطافت طبع شاعر است. ۹۱۰۲۲۷ = بزم
۰,۲۵	۲۶	برجسته ترین چهره مکتب ناتورالیسم (طبیعت گرایی) کیست؟ ۹۱۰۲۲۷ = امیل زولا
۰,۲۵	۲۷	کدام یک از شاعران زیر، در شعر خود به توصیف عناصر طبیعی پرداخته است؟ ۹۱۰۳۲۸ = (الف: عنصری) الف) عنصری ب) نظامی پ) سعدی ت) حافظ
۰,۲۵	۲۸	توصیفات؛ توصیفات هستند که گوینده با بیان آن ها به شرح جزئیات وقایع یا مناظر و اشخاص پردازد بی آن که در آن ها دخل و تصرفی کند. ۹۱۰۶۰۱ = واقعی
۰,۲۵	۲۹	« منوچهری » در سرودن شعر زیر از چه نوع توصیفی بهره برده است؟ ۹۵۰۳۰۶ = توصیف تخیلی ۰,۲۵ « بلبلکان با نشاط، قمریکان با خروش در دهن لاله مشک، در دهن نحل نوش »

۰,۲۵	در مصراع « زمی ز اردیبهشت گشته بهشت برین » ، وجه شبه چیست ؟ ۹۵۰۳۰۶ = طراوت یا سرسبزی ۰,۲۵	۳۰
۰,۲۵	برای بیت « ابر بهاری ز دور ، اسب برانگیخته / و ز سُم اسب سیاه ، لؤلؤ تر ریخته » یک آرایه ادبی بنویسید . ۹۵۰۶۰۸ مراعات نظیر - تشخیص - استعاره مکنیه - کنایه - استعاره (یک مورد کافی است) <	۳۱
۰,۲۵	مصراع « و ز سُم اسب سیاه ، لؤلؤ تر ریخته » کدام آرایه زیر را دارد ؟ ۹۶۰۳۰۸ الف (تشبیه ب (تناقض پ (استعاره ت (کنایه = استعاره	۳۲

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	شعر حفظی : (بیت ها و مصراع های ناتمام زیر را کامل کنید .)	
۱	ابر بهاری ز دور ، و ز سُم اسب سیاه ، ۹۰۰۲۲۸ و ۸۹۰۴۰۳	۰,۵۰
۲	بلبلکان با نشاط ، قُمَریکان با خروش ۹۲۰۲۰۳ و ۹۴۰۳۰۷ و ۹۱۱۲۱۵ و ۹۴۱۰۰۹	۰,۲۵
۳ زاغ سیه بر دو بال ، غالیه آمیخته ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰	۰,۵۰
۴	گویی بط سفید ، کبک دری ساق پای در قَدح خون زده است ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ و ۸۹۰۶۲۳	۰,۵۰
۵	سوسن کافور بوی ، گلبن گوهر فروش ۹۲۰۲۳۰ و ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰	۰,۵۰
۶	گویی بط سفید جامه به صابون زده است ۹۱۰۳۲۸ و ۹۴۱۰۰۹	۰,۲۵
۷	سوسن بوی ، گوهر فروش زمی ز گشته بهشت ۹۴۰۶۰۵	۱
۸	همه مصراع های زیر به جز مصراع درست است . ۹۴۰۳۰۷ = الف (بر گل تر عندلیب ، ...) الف (بر گل تر بلبلک ، گنج فریدون زده است . ب (کبک دری ساق پای ، در قَدح خون زده است . پ (لشکر چین در بهار ، خیمه به هامون زده است . ت (لاله سوی جویبار خرگه بیرون زده است .	۰,۲۵
۹	در دهن لاله باد ، ریخته و بیخته ۹۱۰۶۰۱	۰,۵۰
۱۰	لاله سوی جویبار بیرون زده است خیمه آن ، خرگه این آتشین ۸۹۰۲۳۰ و ۹۱۰۶۲۱	۰,۵۰
۱۱	در دهن لاله باد ، ریخته و بیخته ریخته ۸۹۱۰۲۰	۰,۵۰
۱۲	سوسن کافور ، گلبن گوهر فروش زمی ز اردیبهشت گشته بهشت ۹۳۰۳۰۱	۰,۵۰
۱۳	گویی سفید ، جامه به صابون زده است کبک دری پای ، در قَدح خون زده است ۹۳۰۶۰۵	۰,۵۰
۱۴	چوک ز شاخ درخت ، زاغ سیه ، غالیه آمیخته . ۹۱۰۲۲۷ و ۹۵۰۳۰۶	۰,۵۰
۱۵	بر گل تر لشکر چین در بهار به هامون زده است . ۹۲۰۶۰۶ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۰۱۲۰۹ و ۹۰۱۲۰۹	۰,۷۵
۱۶	بلبلکان با نشاط ، با خروش در دهن لاله ، در دهن نخل نوش . ۹۲۱۰۰۹	۰,۵۰
۱۷	مصراع اول شعر « زمی ز اردیبهشت گشته بهشت برین » کدام گزینه است ؟ ۹۰۰۳۳۰ الف (ابر بهاری ز دور اسب برانگیخته ب (گویی بط سفید ، جامه به صابون زده است . پ (سوسن کافور بوی ، گلبن گوهر فروش ت (بلبلکان با نشاط ، قُمَریکان با خروش	۰,۲۵
۱۸	بر گل تر ، گنج فریدون زده است ۹۵۰۳۰۶ و ۹۰۰۶۲۲	۰,۲۵
۱۹	مصراع دوم شعر « چوک ز شاخ درخت ، خویشتن آویخته » کدام گزینه است ؟ ۹۰۰۶۲۲ الف (وز سُم اسب سیاه ، لؤلؤ تر ریخته ب (زاغ سیه بر دو بال ، غالیه آمیخته پ (ابر بهاری ز دور ، اسب برانگیخته ت (در دهن لاله باد ، ریخته و بیخته	۰,۲۵
۲۰	کلمات « فروریخته ، سوراخ ، به ، گوش ، کبک ، مشک » مصراعی از یک بیت است ، آن را مرتب کنید . ۹۵۰۳۰۶	۰,۵۰

*

سؤالات درس نوزدهم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .)	
۱	زین بی خردان <u>سِفله</u> بستان داد دل مردم خردمند ۹۴۱۰۰۹ و ۹۳۰۶۰۵ و ۹۰۱۰۲۱ = پست - فرومایه	۰,۲۵
۲	تو قلب <u>فسرده</u> زمینی . ۹۴۰۳۰۷ و ۹۶۰۳۰۸ = بیخ زده ، منجمد ۰,۲۵	۰,۲۵
۳	چون گشت زمین ز جور گردون چونین خفه و خموش و <u>اَوَند</u> ۹۱۱۰۰۶ و ۹۰۰۲۲۸ و ۹۱۰۶۰۱ و ۹۵۰۳۰۶ و ۹۶۰۶۰۶ = معلق	۰,۲۵
۴	بخروش چو شیر شَرزه <u>اِرغند</u> ۹۵۱۰۰۸ = خشمگین - قهرآلود	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر ، چهر دل بند ۸۹۱۰۲۰ و ۹۶۰۶۰۶ = برای این که مردم تو را نبینند ، چهره ات را پشت ابر پنهان کرده ای .	۰,۵۰
۲	از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمر بند ۸۹۰۴۰۳ و ۹۳۱۰۱۰ و ۹۱۰۶۲۱ کلاه خودی (کلاه جنگی) از برف سیم گون و سفید رنگ بر سر نهاده ای ۰,۵۰ و کمربندی از آهن یعنی سنگ و خاک ۰,۲۵ بر کمر بسته ای. ۰,۲۵ (روی قلّه ات برف است ۰,۲۵ و دامنه کوه (صخره ها) مثل کمر بند تیره رنگ است که به کمر بسته ای . ۰,۲۵) بر روی قلّه ات برف نشسته است ۰,۲۵ مانند شخصی که کلاه رزمی نقره ای بر سر خود گذاشته است ۰,۲۵ و صخره های میانی تو ۰,۲۵ مثل کمربندی آهنین است که به کمر بسته ای . ۰,۲۵	۱
۳	از سر بکش آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند . ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ و ۹۴۰۰۶۰۵ و ۹۶۰۳۰۸ = آن روسری سپید (برف) را از روی سرت بردار ۰,۵۰ فرّ و شکوه (شآن و شوکت) خود را نشان بده . ۰,۵۰	۱
۴	بگرای چو اژدهای گرزّه بخروش چو شیر شرزّه ارغند ۸۹۰۲۳۰ و ۹۰۰۶۲۲ همانند اژدهای (مار) زهرآلود حمله ور شو ۰,۵۰ مانند شیر خشمگین و قهرآلود ۰,۲۵ بانگ و خروش برآور . ۰,۲۵ مثل مار افعی (اژدهای) زهرآکین ۰,۲۵ خروشان شو ۰,۲۵ مثل شیر خشمگین و قهرآلود ۰,۲۵ حمله ور شو . ۰,۲۵	۱
۵	بنشین به یکی کبود اورند ۹۳۰۳۰۱ = بر تخت قدرت بنشین . (فرّ و شکوه خود را نشان بده .)	۰,۵۰
۶	تو قلب فسرده زمینی از درد ، ورم نموده یک چند ۹۲۰۲۳۰ و ۹۲۱۰۰۹ و ۹۰۰۲۲۸ = (ای دماوند) تو قلب یخ زده (منجمد) زمین هستی ۰,۲۵ که از شدت درد ، ورم نموده ای . ۰,۲۵ (اشاره به برآمدگی کوه)	۰,۵۰
۷	گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت ، به جانت سوگند ۹۰۰۳۳۰ اگر خشم را پنهان کنی ۰,۲۵ به جانت قسم ۰,۲۵ که نابود می شوی . ۰,۲۵	۰,۷۵
۸	برکن ز بن این بنا که باید از ریشه ، بنای ظلم برکنند . ۹۵۰۳۰۶ (ای دماوند) از پایه و اساس این سلسله ستمگر (حکومت استبدادی) را نابود کن . ۰,۵۰ زیرا بنای (اساس) ظلم و ستم را باید از ریشه نابود کرد . ۰,۲۵	۰,۷۵
۹	تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند ۹۵۰۶۰۸ (ای دماوند) تو مانند مشت محکم (نیرومند) روزگار هستی ۰,۲۵ که از گذشت قرن ها (روزگاران) به میراث مانده ای . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۰		

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	با توجه به بیت « تا درد و ورم فرونشیند / کافور بر آن ضماد کردند » : ۸۹۰۲۳۰ الف (« ورم » و « کافور » به ترتیب استعاره از چیست ؟ و ۸۹۱۲۱۵ و ۹۱۰۳۲۸ ب) (واژگان « درد ، ورم ، کافور و ضماد » کدام آرایه ادبی را به وجود آورده اند ؟ قَلّه یا برآمدگی کوه ۰,۲۵ - برف ۰,۲۵ مراعات نظیر یا تناسب ۰,۲۵	۰,۵۰ ۰,۲۵
۲	شاعر در بیت « پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان ، شنو یکی پند » ، مخاطب خود را به چه امری دعوت می کند ؟ ۸۹۰۶۲۳ اعتراض یا اظهار نارضایتی و خشم ۰,۵۰	۰,۵۰
۳	مفهوم کنایی به کار رفته در مصراع دوم بیت زیر چیست ؟ ۸۹۰۶۲۳ = قدرت و توانایی را در دست بگیر . ۰,۵۰ « از سر بکش آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند »	۰,۵۰
۴	با توجه به بیت « تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند » ، چرا دماوند چهره در ابر پنهان کرده است ؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ و ۹۵۱۰۰۸ = برای این که چشم انسان ها صورتش را نبیند .	۰,۵۰
۵	در بیت « با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند » ، به ترتیب « شیر سپهر » و « اختر سعد » چه مفهومی دارند ؟ ۹۴۰۶۰۵ مشتی ۰,۲۵	۰,۵۰
۶	با توجه به ابیات « ای دیو سپید پای در بند پنهان مکن آتش درون را از سر بکش آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند » ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ الف) در بیت دوم « آتش درون » استعاره از چیست ؟ ب) مقصود از « سوخته جان » چیست ؟ (و ۹۲۱۰۰۹) پ) شاعر در بیت سوم ، به « دماوند » ، چه پندی می دهد ؟ ای گنبد گیتی ای دماوند زین سوخته جان ، شنو یکی پند بنشین به یکی کبود اورند نارضایتی از ظلم و ستم شاعر (ملک الشعراى بهار) به دست گرفتن قدرت / اظهار نارضایتی علیه ظلم	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰

۷	با توجه به دو بیت: « چون گشت زمین ز جور گردون بناخت ز خشم بر فلک مشت است؟ ۹۵۱۰۰۸ = چون زمین از ظلم و جور روزگار خشمگین شده است.	چونین خفه و خموش و آوند آن مشت تویی، تو ای دماوند « چرا زمین بر آسمان مشت زده	۰,۵۰
۸	مقصود از « مشت زمین » در بیت « ای مشت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند » چیست؟ ۹۴۱۰۰۹ = دماوند		۰,۲۵
۹	در بیت « پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان، شنو یکی پند »؛ منظور از « سوخته جان » چه کسی است؟ ۹۴۰۳۰۷ = شاعر		۰,۲۵
۱۰	در بیت « ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند »، منظور از « مادر سر سپید » و « سیاه بخت فرزند » چیست؟ ۸۹۰۴۰۳ و ۹۱۰۶۲۱ = کوه دماوند ۰,۲۵ - خود شاعر یا ملک الشعراى بهار ۰,۲۵		۰,۵۰
۱۱	در بیت « از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند »، منظور شاعر از « کله خود سیمین » چیست؟ ۸۹۱۰۲۰ برف روی کوه		۰,۲۵
۱۲	با توجه به ابیات « از سیم به سر یکی کله خود تا چشم بشر نبیندت روی الف (منظور شاعر از « کله خود سیمین » و « کمر بند آهنین » چیست؟ (به ترتیب) برف روی کوه ۰,۲۵ - تیرگی میانه کوه ۰,۲۵ ب (شاعر در بیت دوم، به کدام صفت کوه دماوند اشاره می کند؟ بلندی و ارتفاع	ز آهن به میان یکی کمر بند بنهفته به ابر چهر دل بند « ۹۳۰۳۰۱	۰,۵۰ ۰,۲۵
۱۳	با توجه به بیت « تا درد و ورم فرونشیند / کافور بر آن ضمد کردند »، مفهوم قسمت های مشخص شده را بنویسید. ۹۳۰۶۰۵ برآمدگی قلّه کوه ۰,۲۵ مرهم نهادن (بستن چیزی بر زخم) ۰,۲۵		۰,۵۰
۱۴	با توجه به بیت های « گر آتش دل نهفته داری ای مادر سر سپید، بشنو از سر بکش آن سپید معجر الف (در بیت اول « آتش دل » چه مفهومی دارد؟ ب (مقصود از « مادر سر سپید » چیست؟ (و ۹۰۰۲۲۸) پ (در مصراع دوم بیت آخر، شاعر چه خواسته ای را مطرح می کند؟ فرّ و شکوه (شأن و شوکت) خود را نشان بده. (بر تخت بنشین.) ت (کدام مصراع به خود شاعر اشاره دارد؟ ۹۰۰۲۲۸ ث (در مصراع آخر یک عبارت کنایی بیابید و معنی آن را بنویسید. بر تخت نشستن ۰,۲۵ کنایه از قدرت را به دست گرفتن	سوزد جانت، به جانت سوگند این پند سیاه بخت فرزند بنشین به یکی کبود اورند « ۹۲۰۲۳۰ خشم (نفرت، سوز و درد) دماوند پر از برف	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۲۵ ۰,۵۰
۱۵	در بیت « نی نی تو نه مشت روزگاری / ای کوه نیم ز گفته خرسند »، چرا شاعر از تشبیه دماوند به مشت روزگار، ناخرسند است؟ ۹۱۰۶۲۱ = به علت این که مشت، نشانه اعتراض نسبت به وضعیت موجود است و با دماوند خاموش و آرام هیچ تناسبی ندارد.		۰,۵۰
۱۶	در بیت « از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند »، از کدام نوع توصیف استفاده شده است؟ ۹۰۰۳۳۰ = تخیلی		۰,۲۵
۱۷	در بیت « با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند »، کدام عبارت در معنی « ستاره مشتری » آمده است؟ ۹۰۰۶۲۲ = اختر سعد		۰,۲۵
۱۸	در بیت « از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمر بند »، شاعر، کوه دماوند را به چه مانند کرده است؟ چرا؟ ۹۰۱۰۲۱ مرد جنگی (سرباز) ۰,۲۵ - شاعر برف های سفید قلّه کوه را به کلاه جنگی ۰,۲۵ و صخره های میان آن را به دلیل تیرگی به کمر بند سرباز تشبیه کرده است ۰,۲۵		۰,۷۵
۱۹	با توجه به ابیات « از سر بکش آن سپید معجر تو مشت درشت روزگاری زین بی خردان سفله بستان الف (در بیت اول مقصود شاعر از « سپید معجر » چیست؟ ب (در کدام بیت تشبیه دیده می شود؟ پ (در بیت سوم منظور از « بی خردان سفله » چه کسانی است؟	بنشین به یکی کبود اورند از گردش قرن ها پس افکند داد دل مردم خردمند « ۹۰۱۲۰۹ برف نوک کوه بیت دوم حاکمان نادان	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۲۰	با توجه به ابیات « تا چشم بشر نبیندت روی تا واره ای از دم ستوران با شیر سپهر بسته پیمان الف (شاعر چه دلیلی برای پنهان کردن چهره دماوند آورده است؟ ب (« شیر سپهر » در بیت آخر اشاره به چیست؟	بنهفته به ابر چهر دل بند وین مردم نحس دیو مانند با اختر سعد کرده پیوند « ۹۱۰۲۲۷ رهای از دست مردمان بد آن روزگار آفتاب	۰,۵۰ ۰,۲۵
۲۱	در بیت « از سر بکش آن سپید معجر ۹۱۰۳۲۸ = معنای اصلی: اورنگ (تخت) ۰,۲۵ - معنای مجازی: فرّ و شکوه (شأن و شوکت) ۰,۲۵	بنشین به یکی کبود اورند «، معنای اصلی و مجازی « اورند » را بنویسید.	۰,۵۰
۲۲	بیت « تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند » به کدام صفت کوه دماوند اشاره می کند؟ ۹۱۰۶۰۱ = ارتفاع - بلندی		۰,۲۵

۲۳	با توجه به ابیات زیر ، به پرسش ها پاسخ دهید . ۸۳۰۲۲۴۱۴۳۰ و ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ ای دیو سپید پای در بند تا واژه‌ی از دم ستوران با شیر سپهر بسته پیمان هرآی تو افکند زلازل ای مادر سر سپید بشنو تو مشت درشت روزگاری الف (مصرع دوم بیت اول بیانگر کدام ویژگی کوه دماوند است ؟ = بلندی و ارتفاع ب (مقصود از « دم ستوران » چیست ؟ = هم نشینی با انسان های پست و نامبارک پ (در کدام بیت، آرایه تشبیه کاملاً مشهود است ؟ = بیت آخر ت (منظور از « شیر سپهر » و « اختر سعد » چه می باشد ؟ = به ترتیب : آفتاب ۰,۲۵ - سیاره مشتری ۰,۲۵ ث (مفهوم مصرع « هرآی تو افکند زلازل » را بنویسید . (حذف) ج (منظور شاعر را از « مادر سر سپید » و « سیاه بخت فرزند » در بیت آخر بیان کنید . به ترتیب : دماوند ۰,۲۵ - خود شاعر ۰,۲۵ چ (مقصود شاعر از « دماوند » چیست ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ = مردم ۰,۵۰ ح (در بیت سوم به کدام صفت دماوند اشاره شده است ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ و ۹۵۰۳۰۶ = بلندی و ارتفاع ۰,۵۰ خ (منظور از « ستوران » چیست ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ = انسان های نادان یا فرومایه ۰,۵۰ د (ترکیب « پس افکند » در بیت آخر به چه معناست ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ (بیانگر چیست ؟ ۹۲۰۶۰۶) = میراث ، (پس افکند - پس افت)
۲۴	بیت « خامش منشین ، سخن همی گوی / اسرده مباش ، خوش همی خندد » با کدام بیت زیر ارتباط دارد ؟ ۹۶۰۶۰۶ = ب الف (تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند ب (شو منفجر ای دل زمانه و آن آتش خود نهفته میسند

*

ردیف	متن سوالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	در بیت « تو قلب فسرده زمینی / از درد ورم نموده یک چند » ، « قلب فسرده » کدام پایه از تشبیه است ؟ ۸۹۰۶۲۳ = مشبه به	۰,۲۵
۲	پر کردنی (در بیت « ای مشت زمین بر آسمان شو / بر وی بنواز ضربتی چند » ؛ در « مشت زمین » آرایه ادبی وجود دارد . ۹۴۰۳۰۷ = استعاره (تشخیص) ۰,۲۵	۰,۲۵
۳	در بیت زیر ، یک آرایه ادبی بیابید و بنویسید . ۹۴۱۰۰۹ = حُسن تعلیل / مراعات نظیر (تناسب) / تشخیص (استعاره مکنیه) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر ، چهر دلبند	۰,۲۵
۴	دلیل عمده شهرت « محمد تقی بهار » به سرودن کدام قالب شعری است ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ = قصیده ۰,۲۵	۰,۲۵
۵	شهرت شاعری بهار در سرودن کدام قالب شعری است ؟ ۸۹۰۴۰۳ = قصیده سرایی	۰,۲۵
۶	در کدام یک از گزینه های زیر ، حُسن تعلیل دیده می شود ؟ ۹۳۰۶۰۵ (الف) الف (تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر ، چهر دل بند ب (خامش منشین ، سخن همی گوی افسرده مباش ، خوش همی خند پ (ای مادر سر سپید ، بشنو این پند سیاه بخت فرزند ت (بگرای چو ازدهای گرز بخروش چو شرزه شیر ارغند	۰,۲۵
۷	در بیت « گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت ، به جانت سوگند » ، کدام آرایه ادبی دیده می شود ؟ ۹۳۱۰۱۰ = (ب : استعاره) الف (لف و نشر (ب : استعاره (پ : سجع (ت : ایهام	۰,۲۵
۸	در بیت « ای مادر سر سپید ، بشنو تضاد - استعاره - مجاز - کنایه - تناسب - تشخیص این پند سیاه بخت فرزند » دو آرایه برجسته را نام ببرید . ۹۲۰۶۰۶	۰,۵۰
۹	در کدام بیت « حُسن تعلیل » دیده نمی شود ؟ ۹۲۰۶۰۶ (الف) الف (تأمل کنان در خطا و جواب ب (از آن مرد دانا دهان دوخته است پ (تا درد و ورم فرونشیند ت (تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر ، چهر دل بند	۰,۲۵
۱۰	در بیت « بگرای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرزه شیر ارغند » ، فعل « بگرای » چه نوع فعلی است ؟ ۹۱۱۰۰۶ = فعل امر	۰,۲۵

۰,۲۵	۱۱	شعر « دماوندیه » ملک الشعراى بهار ، در چه قالبى سروده شده است ؟ ۹۱۰۶۰۱ = قصیده
۰,۲۵	۱۲	در بیت « تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر ، چهر دل بند » ، ضمیر « ت » مضافُ الیه کدام کلمه است ؟ ۹۵۰۶۰۸ = روی (روی تو)
۰,۲۵	۱۳	تعریف زیر کدام شخصیت را معرفی می کند ؟ ۹۵۰۶۰۸ = ملک الشعراى بهار « او شاعر ، محقق ، استاد دانشگاه ، روزنامه نگار و مرد سیاست بود . شهرت شاعری او به قصاید فخیم و استواری است که با توجه به سنت ادبی گذشته سروده است . قصیده دماوندیه او از زیباترین قصاید زبان فارسی است . »
۰,۲۵	۱۴	در بیت « تا درد و ورم فرونشیند / کافور بر آن ضماد کردند » یک آرایه ادبی بیابید . ۹۵۰۳۰۶ = حُسن تعلیل - استعاره - تناسب
۰,۲۵	۱۵	مصراع « تو مشت درشت روزگاری » چه آرایه ای دارد ؟ ۹۶۰۳۰۸ = تشبیه

*

سؤالات درس بیستم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .)	
۱	از آن همه زیبایی ها و <u>نشنه</u> های سرشار از شعر و خیال محروم تر می شدم . ۹۴۱۰۰۹ = حالت سرخوشی و مستی	۰,۲۵
۲	شب ها به مهتاب روشن است و یا به قطره های درشت و تابناک باران ستاره ؛ <u>مصاییح</u> آسمان ! ۹۴۰۰۶۰۵ و ۹۳۱۰۱۰ = چراغ	۰,۲۵
۳	آن چه در کویر می روید ، <u>گز</u> و <u>تاغ</u> است . ۹۲۰۲۳۰ و ۹۵۰۶۰۸ = نام درختی است که در مناطق گرم می روید .	۰,۲۵
۴	آسمان <u>نزهنگه</u> ارواح پاک و میعادگاه انسان های خوب است . ۹۵۱۰۰۸ و ۹۶۰۶۰۶ = تفرجگاه	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	هول کویر در مغز استخوانش خانه کرده است . ۹۲۱۰۰۹ = ترس از کویر ۰,۲۵ ، در عمق وجودش ۰,۲۵ نفوذ کرده است . ۰,۲۵	۰,۷۵
۲	این درختان شجاعی که در جهنم می رویند ، گلی نمی افشانند . ۹۰۰۶۲۲ = درختان بی باک در گرمای کویر ثمری ندارند .	۰,۲۵
۳	لطافت زیبای گل در زیر انگشت های تشریح می پژمرد . ۹۰۱۰۲۱ و ۹۰۰۶۲۲ = اگر گل را لمس کنیم ۰,۲۵ ، طراوت و شادابی آن از بین می رود ۰,۲۵ (ناتوانی علم از درک عشق و معنا) - (ناتوانی علم و نگرش علمی در درک حقایق معنوی)	۰,۵۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	با توجه به متن « آن شب نیز من خود را بر روی بام خانه گذاشته بودم و به نظاره آسمان رفته بودم . گرم تماشا در این دریای سبز معلق ، آن شب نیز ماه با تالوؤ پر شکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند و قندیل زیبای پروین سر زد و آن <u>جاده روشن و خیال انگیزی</u> که گویی ، یک راست به ابدیت می پیوندد : « شاهراه علی » ، « راه مکه ! » نمایان شد . ۸۹۱۰۲۰ و ۹۱۰۲۲۷ : الف) « دریای سبز معلق » و « گل های الماس » به ترتیب استعاره از چیست ؟ ۹۶۰۶۰۶ = آسمان ۰,۲۵ - ستارگان ۰,۲۵ ب) منظور از عبارت مشخص شده را بنویسید . پ) منظور از « گل های الماس شکفتند » چیست ؟ ۹۱۱۰۰۶ = ستارگان پدیدار شدند . ت) قسمت خط کشیده شده به کدام پدیده آسمانی اشاره دارد ؟ ۹۱۱۰۰۶ و ۹۱۰۲۲۷ = کهکشان	۰,۵۰ ۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۲۵
۲	دکتر علی شریعتی در عبارت زیر ، به چه مفهومی اشاره دارد ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ « شکوه و تقوا و شگفتی و زیبایی شورانگیز طلوع خورشید را باید از دور دید . اگر نزدیکش رویم از دستش داده ایم ! لطافت زیبای گل در زیر انگشت های تشریح می پژمرد ! آه که عقل این ها را نمی فهمد . » عقل قادر به درک زیبایی ها نیست . (تقابل عقل و عشق)	۰,۵۰
۳	با توجه به متن « ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم . ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که هم چون این شیعه گم نام و غریبش ، در کنار آن مدینه پلید و در قلب کویر بی فریاد ، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست . » ۹۱۰۶۰۱ و ۸۹۰۶۲۳ الف) مقصود از « امام راستین » چه کسی است ؟ حضرت علی (ع) ۹۵۰۶۰۸ ، ۵۰ ب) منظور از « مدینه پلید » کجاست ؟ شهر کوفه ۹۵۰۶۰۸ ، ۵۰	۰,۲۵ ۰,۲۵

۰,۲۵	پ (متن به چه حادثه ای اشاره دارد ؟ به این که حضرت علی در نخلستان های اطراف کوفه ، سر در چاه می کرد ۰,۵۰	۰,۲۵
۰,۲۵	ت (مقصود از « شیعه گم نام و غریب » کیست ؟ ۹۵۰۶۰۸ = دکتر علی شریعتی یا نویسنده	
۰,۲۵	با توجه به عبارت « همه چشم در زمین که این جا می توان چند حلقه چاه عمیق زد و آن جا می شود چغندرکاری کرد ! و دیدارها همه بر خاک و سخن از خاک ! که آن عالم پر شگفتی و راز ، سرایی سرد و بی روح شد. « : ۹۴۱۰۰۹	۴
۰,۲۵	الف) عبارت « دیدارها همه بر خاک و سخن ها همه از خاک » بیانگر چیست ؟ بیانگر نگرش مادی	
۰,۲۵	ب (مقصود از ترکیب « آن عالم پر شگفتی و راز » چیست ؟ آسمان	
۰,۲۵	با توجه به عبارت « آسمان کویر ، این نخلستان خاموش و پر مهتابی که هرگاه مشت خونین و بی تاب قلم را در زیر باران های غیبی سکوتش می گیرم و نگاه های اسیرم را هم چون پروانه های شوق در این مزرع سبز آن دوست شاعرم رها می کنم ، ناله های گریه آلود روح دردمند و تنها را می شنوم . « ۸۹۰۴۰۳ و ۹۵۱۰۰۸	۵
۰,۲۵	الف (« مزرع سبز » استعاره از چیست ؟ آسمان	
۰,۲۵	ب (منظور از « دوست شاعرم » چه کسی است ؟ حافظ	
۰,۲۵	با توجه به عبارت « آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس – که قلب پاک کودکانه ام همچون پروانه شوق در آن می پرید – در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد . « ۹۴۰۶۰۵	۶
۰,۲۵	الف (دکتر علی شریعتی ، قلب خود را به چه چیزی تشبیه کرده است ؟ پروانه شوق	
۰,۵۰	ب (کدام ویژگی ها به عقل نسبت داده شده است ؟ بی درد ۰,۲۵ ، بی دل ۰,۲۵	
۰,۲۵	با توجه به عبارت « پرده داران حرم ستر عفاف ملکوت » ، آنها را با این شهاب های آتشین می زنند و به سوی کویر می رانند . « ، منظور از قسمت خط کشیده شده چیست ؟ ۹۴۰۳۰۷ = فرشتگان (ملائکه) ۰,۲۵ درگاه پاک عالم بالا ۰,۲۵	۷
۰,۲۵	با توجه به عبارت « آن چه در کویر می روید ، گز و تاق است . این درختان بی باک و صبور که علی رغم میل کویر ، بی نیاز از آب و خاک و بی چشم داشت نوازشی و ستایشی ، از سینه خشک و سوخته کویر به آتش سر می کشند ، گویی سفیران عالم دیگرند که در کویر ظاهر می شوند . این درختان شجاعی که در جهنم می رویند ، گلی نمی افشانند ، ثمری نمی توانند داد . « ۸۹۱۲۱۵ و ۸۹۰۲۳۰	۸
۰,۵۰	الف (« گز و تاق » نماد چیست ؟ انسان های مقاوم ، شجاع و بی باک کویر ۰,۵۰ سخت کوش و مقاوم	
۰,۵۰	ب (مفهوم کنایی « چشم داشتن » را بنویسید . انتظار داشتن ۰,۵۰	
۰,۵۰	پ (منظور از « جهنم » چیست ؟ کویر ۰,۵۰	
۰,۵۰	ت (در عبارت بالا یک تشخیص پیدا کنید . ۸۹۱۲۱۵ = درختان (یا گز و تاق)	
۰,۵۰	ث (نقش دستوری « _ شان » را در واژه « تورشان » بنویسید . ۸۹۱۲۱۵ = مفعول	
۰,۲۵	با توجه به عبارت « به نظاره آسمان رفته بودم . گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن ، مرغان الماسی پر ، تک تک از غیب سر می زنند . « ۹۳۰۳۰۱	۹
۰,۲۵	الف (« دریای سبز معلق » در معنای استعاری به کار رفته است . = آسمان ۰,۲۵	
۰,۵۰	ب (قسمت مشخص شده یعنی = ستارگان یکی یکی نمایان می شوند . ۰,۵۰	
۰,۲۵	در کدام عبارت زیر ، استعاره وجود ندارد ؟ ۹۱۰۲۲۷ = (د)	۱۰
۰,۲۵	الف (آن چه در کویر می روید ، گز و تاق است . این درختان بی باک صبور ، از سینه خشک و سوخته کویر به آتش سر می کشند . ب (آن چه در کویر زیبا می روید ، خیال است . پ (نگاه های اسیرم را هم چون پروانه های شوق در این مزرع سبز آن دوست شاعرم رها می کنم . ت (امسال که رفته دیگر سر به آسمان بر نکردم .	
۰,۲۵	در عبارت « آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس ، که قلب پاک کودکانه ام همچون پروانه شوق در آن می پرید » ، نویسنده ، را به « پروانه شوق » تشبیه کرده است . ۹۳۰۶۰۵ = قلب	۱۱
۰,۲۵	در عبارت « نگاه های اسیرم را هم چون پروانه های شوق در این مزرع سبز آن دوست شاعرم رها می کنم . « : ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰	۱۲
۰,۵۰	الف (کدام بخش ، به یک شعر اشاره دارد ؟ مزرع سبز	
۰,۵۰	ب (منظور نویسنده از « دوست شاعرم » چه کسی است ؟ حافظ	
۰,۵۰	انتخاب درست : الف (مفرد « مصابیح » : (مصباح / مصباح) = مصباح ب (مفرد « اشباح » : (شبیح / شبیح) = ۹۴۰۳۰۷ = شبیح	۱۳
۰,۲۵	در عبارت « آن چه در کویر زیبا می روید ، خیال است . این تنها درختی است که در کویر ، خوب زندگی می کند و گل می افشاند . آری این سکوت مرموز و هراس انگیز کویر است که در سایش بال های این پرنده شاعر ، سخن می گوید « : ۹۱۰۶۲۱	۱۴
۰,۲۵	الف (منظور از « پرنده شاعر » چیست ؟ خیال ۹۶۰۳۰۸	
۰,۲۵	ب (مرجع ضمیر مشخص شده را بنویسید . خیال	

۰,۲۵	دکتر علی شریعتی در جملات « ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که هم چون این شیعه گمنام و غریبش ، در کنار آن مدینه پلید و در قلب آن کویر بی فریاد ، سر در حلقوم چاه می برد و می گریست ... » به چه کسی اشاره دارد ؟ ۹۰۰۶۲۲ = حضرت علی (ع)
۰,۲۵	در عبارت « کویر انتهایی زمین است ؛ پایان سرزمین حیات است ، در کویر گویی به مرز عالم دیگر نزدیکیم . » واژه « کویر » به چه معناست ؟ ۹۰۱۰۲۱ = صحرای خشک و بی آب
۰,۵۰	در کدام بخش از متن زیر به اعتقاد قدما اشاره شده است ؟ ۹۰۱۲۰۹ = دریای سبز « گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقه که بر آن مرغان الماس پر ، ستارگان زیبا و خاموش ، تک تک از غیب سر می زنند . »
۰,۲۵	با توجه به عبارت « آن چه در کویر می روید ، گر و تاق است ... هر یک رب النوعی بی هراس ، مغرور ، تنها و غریب . این درختان شجاعی که در جهنم می رویند ، اما اینان برگ و باری ندارند . » ۹۳۰۶۰۵
۰,۲۵	الف) نویسنده ، کدام ویژگی را به « گر و تاق » نسبت نداده است ؟ (تنها / قریب) = قریب
۰,۲۵	ب) مقصود از « جهنم » ، (کویر / دوزخ) است . = کویر
۰,۵۰	دو عبارت زیر ، بیانگر چه مفهوم مشترکی است ؟ ۹۵۰۳۰۶ = نگرش مادی (دید علمی به طبیعت) ۰,۵۰ الف) همه چشم در زمین که این جا می توان چند حلقه چاه عمیق زد و آن جا می شود چغندرکاری کرد . ب) لطافت زیبای ل در زیر انگشت های تشریح می پژمرد !
۰,۵۰	عبارت « در کویر ، خدا حضور دارد . » به چه معناست ؟ ۹۶۰۳۰۸ = در کویر معنویت وجود دارد .

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	با توجه به عبارت « به صحرای عربستان آمده است و عطر الهام را در فضای آن استشمام کرده است . » ، مشبه و مشبه به را مشخص کنید . ۹۳۰۳۰۱ = الهام = مشبه ۰,۲۵ ، عطر = مشبه به ۰,۲۵	۰,۵۰
۲	انتخاب درست : در جمله « <u>اشباحی</u> به چشم می خورد » ، مفرد واژه مشخص شده ، (شبیه / شبیح) است . ۹۳۱۰۱۰ = شبیح	۰,۲۵
۳	مفرد واژه « مصابیح » در عبارت « در ده چراغی نیست ، شب ها به مهتاب روشن است و یا به قطره های درشت و تابناک باران ستاره ؛ مصابیح آسمان ! » را بنویسید . ۹۲۰۲۳۰ = مصباح	
۴	انتخاب درست : « آن شب نیز ماه با تالو پر شکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند . » (« گل های الماس » استعاره از ستارگان - کنایه از ستارگان) ۹۲۰۶۰۶ = استعاره	۰,۲۵
۵	در عبارت « برای شناختن محمد (ص) و دیدن صحرایی که آواز پر جبرئیل همواره در زیر غرفه بلند آسمان <u>ش</u> به گوش می رسد » ، مرجع ضمیر مشخص شده را بنویسید . ۹۱۱۰۰۶ = صحرا	۰,۲۵
۶	در کدام گزینه زیر ، تشخیص آمده است ؟ ۹۰۰۲۲۸ = الف الف) هر صخره سنگش و سنگ ریزه اش آیات وحی را بر لب دارد . ب) شب ها به مهتاب روشن است و یا به قطره های درشت و تابناک باران ستاره ؛ مصابیح آسمان !	۰,۲۵
۷	کتاب « کویر » اثر کیست ؟ ۹۰۰۳۳۰ = علی شریعتی	۰,۲۵
۸	در عبارت « آسمان ، کشور سبز آرزوها ، چشمه مواج و زلال نوازش ها و امید ها » از چه نوع توصیفی استفاده شده است ؟ ۹۱۰۳۲۸ = توصیف تخیلی	۰,۲۵
۹	در عبارت « شب ها به مهتاب روشن است و یا به قطره های درشت و تابناک باران ستاره ؛ مصابیح آسمان » ، « ستاره » کدام پایه از تشبیه است ؟ ۹۱۰۳۲۸ = مشبه	۰,۲۵
۱۰	آرایه مشترک موارد زیر را بنویسید . ۹۵۰۳۰۶ = تشخیص (استعاره مکنیه) ۰,۲۵ الف) این درختان بی باک و صبور ، بی چشم داشت نوازشی می ایستند . ب) من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می خوانم .	۰,۲۵
۱۱	آرایه مشترک عبارات زیر را بنویسید . ۹۵۰۶۰۸ = متناقض نما یا پارادوکس ۰,۲۵ الف) آری ، این سکوت مرموز کوی است که در سایش بال های این پرندة شاعر ، سخن می گوید . ب) شب کویر شبی است که از بامداد آغاز می شود .	۰,۲۵
۱۲	در عبارت « آنچه در کویر زیبا می روید ، خیال است ! این تنها درختی است که در کویر ، خوب زندگی می کند . » نویسنده را به درخت تشبیه کرده است . ۹۶۰۶۰۶ = خیال	

*

سؤالات درس بیست و یکم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده: (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .)	
۱	به خدا سوگند ، با مردمی در آستانه خانه شان نکوشیدند جز که جامعه خواری بر آنان پوشیدند . ۸۹۰۴۰۳ = ننگیدند	۰,۲۵
۲		۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر: (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	با شمشیر آخته کجا می ستیزید ؟ ۹۴۰۳۰۷ و ۹۳۰۶۰۵ = با شمشیر بیرون کشیده از غلاف (نیام) ۰,۲۵ نمی توانید بجنگید . ۰,۲۵ (کجا و چگونه می جنگید ؟)	۰,۵۰
۲	با شما پیکار می کنند . به جنگی دست نمی گشایید . ۹۴۰۶۰۵ = با شما می جنگند و به جنگیدن اقدام نمی کنید . (نمی جنگید .)	۰,۵۰
۳	هر که جهاد را واگذارد و ناخوشایند داند، خدا جامعه خواری بر تن او پوشاند و فوج بلا بر سرش کشاند و در فرومایگی بماند . ۹۴۱۰۰۹ و ۹۱۰۳۲۸ = هر کس جهاد (مبارزه در راه خدا) را رها کند و خوشایند نداند ۰,۲۵ خداوند او را خوار و پست می کند (جامعه پستی و ذلت بر او می پوشاند) (او را ذلیل و پست و بی ارزش می کند) ۰,۲۵ و بلاهای زیادی بر سرش می آید ۰,۲۵ و در زبونی و پستی می ماند . ۰,۲۵ (۸۹۰۶۲۳)	۱
۴	از اندوه برون نیابید که آماج تیر بلائید . ۸۹۱۰۲۰ = از اندوه رها نشوید که هدف تیر بلائید .	۰,۲۵
۵	با مردمی در آستانه خانه شان نکوشیدند جز که جامعه خواری بر آنان پوشیدند . ۸۹۱۲۱۵ و ۹۶۰۳۰۸ با کسانی که حتی به درگاه خانه شان رسیده بودند ، ننگیدند ۰,۲۵ مگر این که آنان را شکست دادند و خوار و حقیرشان نمودند . ۰,۲۵	۰,۵۰
۶	شما که از گرما و سرما چنین می گریزید ، با شمشیر آخته کجا می ستیزید ؟ ۸۹۰۴۰۳ شما که از گرما و سرما چنین فرار می کنید ، کی با شمشیرهای از غلاف بیرون کشیده (آماده) خواهید جنگید ؟	۰,۵۰
۷	پیایی جرعه اندوه به کامم می ریزید و با نافرمانی و فروگذاری جانیم ، کارها را به هم در می آمیزید . ۹۳۰۳۰۱ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۵۰۳۰۶ پی در پی مرا غمگین می کنید ۰,۲۵ و با اطاعت نکردن ۰,۲۵ و با طرفداری نکردن از من ۰,۲۵ کار را آشفته و خراب می کنید . ۰,۲۵	۱
۸	مرزبانان را از جای خویش رانده اند . ۹۳۱۰۱۰ = نگهبانان (حافظان) ۰,۲۵ مرزها را از محل اسقرار خود دور کرده اند . ۰,۲۵	۰,۵۰
۹	از خوارمایگی ، هر کس کار را به گردن دیگری انداخت تا آن که از هر سو بر شما تاخت آوردند . ۹۲۰۲۳۰ از روی پستی (فرومایگی) ۰,۲۵ هر کس مسئولیت (کار) را به دیگری واگذار کرد ۰,۲۵ تا آن که از هر طرف به شما حمله کردند . ۰,۲۵	۰,۷۵
۱۰	خدا فوج بلا بر سرش کشاند و در فرومایگی بماند . ۹۲۱۰۰۹ = خدا بر او بلا نازل می کند ۰,۲۵ و در خواری (ذلت) و پستی می ماند .	۰,۵۰
۱۱	شما را به رزم این مردم تیره روان خواندم . ۹۱۰۶۲۱ = شما را به جنگ با این مردم فرومایه ۰,۲۵ دعوت کردم . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۲	زشت بادید و از اندوه برون نیابید ! که آماج تیر بلائید . ۹۰۱۰۲۱ و ۹۵۱۰۰۸ زشتی نصیبتان باشد ۰,۲۵ همیشه غمگین باشید ۰,۲۵ زیرا در معرض بلا قرار گرفته اید . ۰,۲۵	۰,۷۵
۱۳	آن را که فرمان نبرند ، سر رشته امور از دستش برون است . ۹۰۱۲۰۹ و ۹۱۰۲۲۷ و ۹۱۰۶۰۱ = اگر از مسئولی پیروی و اطاعت نکنند ۰,۲۵ در اداره کارها ۰,۲۵ دچار مشکل می شود . ۰,۲۵ کسی که دستورش را اطاعت نکنند ، توانایی سر و سامان دادن کارها را ندارد .	۰,۷۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	با توجه به عبارت «هر که جهاد را واگذارد و ناخوشایند داند، خدا جامعه خواری بر تن او پوشاند و فوج بلا بر سرش کشاند .» ۹۴۰۶۰۵ الف) مرجع ضمیر « او » را مشخص کنید . هر که جهاد را واگذارد . ۰,۲۵ ب) مقصود از قسمت خط کشیده شده چیست ؟ بلا بر او نازل می شود . ۰,۲۵	۰,۲۵ ۰,۲۵
۲	در عبارت زیر ، واژه « نکوشیدند » در چه معنایی به کار رفته است ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۰۳ و ۹۰۰۳۳۰ = ننگیدند « به خدا سوگند ، با مردمی در آستانه خانه شان نکوشیدند جز که جامعه خواری بر آنان پوشیدند . »	۰,۵۰
۳	منظور از « کار را به هم درمی آمیزید » چیست ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ = کارها را آشفته می کنید .	۰,۵۰
۴	در عبارت « ای مردان ، بکشید یا جامعه زنان بپوشید » ، « کوشیدن » در چه معنایی به کار رفته است ؟ ۹۴۰۳۰۷ = جنگ کردن	۰,۲۵

۰,۲۵	معنی « خسته » در عبارت « نه کشته ای بر جای نهاده و نه خسته ، به شهر خود بازگشته اند . » را بنویسید . ۸۹۰۲۳۰ = مجروح - زخمی	۵
۰,۵۰	در عبارت « با نافرمانی و فروگذاری جانیم ، کار را به هم در می آمیزید . » ، « فروگذاری جانیم » کنایه از چیست ؟ ۸۹۰۶۲۳ کوتاهی کردن در حقم - نافرمانی از دستوراتم .	۶
۰,۵۰	نقش دستوری « خسته » در عبارت « نه کشته ای بر جای نهاده و نه خسته ، به شهر خود بازگشته اند . » چیست ؟ ۸۸۰۴۱۰۱۰۳ و ۸۹۱۰۲۰ ۹۳۰۶۰۵ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۱۰۶۲۱ و ۹۰۱۰۲۱ = مفعول - نقش دستوری « کشته » چیست ؟ ۹۱۰۶۲۱ = مفعول	۷
۰,۵۰	منظور حضرت علی (ع) از عبارت « با نافرمانی و فروگذاری جانیم ، کار را به هم در می آمیزید . » چیست ؟ ۸۹۱۲۱۵ سرپیچی از دستورات باعث آشفتگی در کارها می شود .	۸
۰,۲۵	درست یا نادرست : فعل های عبارت « دل او در پرده های گمراهی نهان و حق از او روی گردان » ، به قرینه معنوی حذف شده است . درست = ۹۳۰۶۰۵	۹
۰,۲۵	در جمله سعدی « ای مردان ، بکوشید یا جامه زنان بپوشید » ، « کوشیدن » به معنی است . ۹۳۱۰۱۰ = جنگ کردن	۱۰
۰,۵۰	تفاوت معنایی « کوشیدن » را در شعر و عبارت زیر بنویسید . ۹۲۰۶۰۶ الف) چه گفت آن خداوند با فر و هوش چو خسرو شدی ، بندگی را بکوش کوشش - تلاش کردن ب) « به خدا سوگند ، با مردمی در آستانه خانه شان نکوشیدند جز که جامه خواری بر آنان پوشیدند . » جنگیدن	۱۱
۰,۲۵	در عبارت « اکنون سالیان عمرم از شصت فزون است اما آن را که فرمان نبرند ، سررشته امور از دستش برون است » مرجع ضمیر مشخص شده را بنویسید . ۹۲۰۶۰۶ = آن را که فرمان نبرند . (حضرت علی علیه السلام)	۱۲
۰,۵۰	در عبارت « زشت بادید و از اندوه برون نیاید که آماج تیر بلائید » ، « زشت بادید » چه مفهومی دارد ؟ ۹۱۱۰۰۶ فعل دعایی به معنی « باشید » ، « زشت بادید : نفرین و دعای شر است ؛ زشتی نصیبتان باد . »	۱۳
۰,۲۵	در عبارت « زشت بادید و از اندوه برون نیاید » ، « زشت بادید » چه نوع فعلی است ؟ ۹۰۰۶۲۲ = دعایی	۱۴
۰,۲۵	در عبارت « زشت بادید و از اندوه برون نیاید » ، منظور از واژه مشخص شده چیست ؟ ۹۱۰۲۲۷ = باشید - نصیبتان باد	۱۵
۰,۵۰	با توجه به عبارت « به خدا که هماهنگی این مردم در باطل خویش و پراکندگی شما در حق خود ، دل را می میراند و اندوه را تازه می گرداند . » ، حضرت علی (ع) چه چیزی را باعث مردن دل و تازه شدن اندوه می داند ؟ ۹۶۰۶۰۶ = هماهنگی مردم در باطل خویش و پراکندگی پیروان امام در حق خود .	۱۶

*

نمره	متن سؤالات	ردیف
۰,۲۵	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی : در ترجمه ارتباطی یا آزاد ، توجه مترجم بیشتر به است . ۸۹۰۲۳۰ = گیرنده پیام / خواننده	الف ۱
۰,۲۵	ترجمه تاریخ طبری معروف به که ابوعلی بلعمی وزیر دانشمند امیر سامانی آن را به نثر فارسی درآورد . ۹۴۰۶۰۵ تاریخ بلعمی	۲
۰,۲۵	پر کنید : « ترجمه می کوشد تا آن جا که امکان دارد ساخت های زبان مبدأ را وارد زبان مقصد کند . ۹۴۱۰۰۹ = معنایی / تحت اللفظی / دقیق	۳
۰,۵۰	چه عاملی در عصر مشروطیت ، گنجینه واژگان فارسی را غنی ساخت ؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ ترجمه شعر شاعران اروپایی	۴
۰,۵۰	در عبارت « خدایتان بمیراناد که دلم از دست شما پر خون است و سینه ام مالامال خشم شما مردم دون . » ، سجع را مشخص کنید . ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ خون و دون	۵
۰,۲۵	دکتر سید جعفر شهیدی در ترجمه کتاب « نهج البلاغه » از چه نوع نثری پیروی کرده است ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ آهنگین (مسجع)	۶
۰,۲۵	عبارت زیر ، کدام نوع ترجمه را معرفی می کند ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ = معنایی / تحت اللفظی / دقیق « این نوع ترجمه نمی خواهد از دنیای نویسنده فاصله بگیرد و پیوسته می کوشد تا آن جا که امکان دارد ساخت های زبان مبدأ را وارد زبان مقصد کند ؛ از این رو چنین ترجمه ای را به راحتی نمی توان خواند . »	۷
۰,۵۰	اولین مترجمان دارالفنون چه کسانی بودند ؟ ۸۹۱۰۲۰ = شاگردان ایرانی دارالفنون	۸
۰,۲۵	« نهج البلاغه » به همت « » گرد آوری شد . ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ = سید رضی	۹
۰,۲۵	در جمله « خدا جامه خواری بر تن او پوشاند . » ، آرایه ادبی « جامه خواری » ، است . ۹۴۰۳۰۷ = تشبیه بلیغ (اضافه تشبیهی)	۱۰
۰,۲۵	پر کنید : ترجمه از زبان های اروپایی - به ویژه زبان فرانسه - با تأسیس همزاد است . ۹۴۰۳۰۷ = دار الفنون	۱۱

۰,۵۰	انواع ترجمه را فقط نام ببرید. ۸۹۰۶۲۳ و ۹۰۰۶۲۲ و ۹۱۰۳۲۸ = ترجمه ارتباطی ۰,۲۵ (یا ترجمه آزاد یا روان) - ترجمه معنایی ۰,۲۵ (یا ترجمه تحت اللفظی یا دقیق)	۱۲
۰,۲۵	پر کنید: ۸۹۱۰۲۰ (الف = حفظ سبک ۰,۲۵) (ب = ابوالمعالی نصرالله منشی ۰,۲۵)	۱۳
۰,۲۵	الف) ترجمه خوب شرایطی دارد که از اساسی ترین آن ها رعایت امانت و به بیان دیگر است.	
۰,۲۵	ب) از جمله ترجمه های موفق فارسی از متون عربی، ترجمه « کلیله و دمنه » است که به همت انجام گرفت.	
۰,۵۰	منظور از ترجمه ارتباطی (آزاد یا روان) چیست؟ ۸۹۱۲۱۵ در این نوع ترجمه، توجه مترجم بیشتر به گیرنده پیام است و تمایل ندارد ساخت های صوری و معانی نا آشنا را از زبان مبدأ به زبان مقصد وارد کند.	۱۴
۰,۲۵	انتخاب از داخل کمانک) ترجمه نمی خواهد از دنیای نویسنده فاصله بگیرد. (ارتباطی - معنایی) ۹۳۰۳۰۱ = معنایی	۱۵
۰,۲۵	« اتللو » اثر کیست؟ ۹۳۰۶۰۵ و ۹۱۰۳۲۸ = ویلیام شکسپیر	۱۶
۰,۲۵	انتخاب درست: جمله « زشت بادید »، فعل (دعایی / مضارع التزامی) دارد. ۹۳۱۰۱۰ = دعایی	۱۷
۰,۲۵	انتخاب درست: « دل او در پرده های گمراهی نهان و حق از او روی گردان »، « حذف فعل (به قرینه لفظی - به قرینه معنوی) ۹۲۰۶۰۶ = معنوی	۱۸
۰,۲۵	کدام عبارت زیر، درباره « ترجمه » درست نیست؟ ۹۲۰۲۳۰ (ج) الف) ترجمه، ابزاری برای نقل فرهنگ و اندیشه از زبانی به زبان دیگر است. ب) مطلوب ترین شکل ترجمه آن است که هیچ بخشی از « صورت و معنی » از میان نرود. ج) برای دست یابی به یک ترجمه موفق، کافی است که مترجم فقط به زبان مقصد آشنایی داشته باشد. د) اساسی ترین شرط یک ترجمه خوب، رعایت امانت و به بیان دیگر « حفظ سبک » مؤلف است.	۱۹
۰,۲۵	در کدام یک از گزینه های زیر، « فعل دعایی » به کار رفته است؟ ۹۲۰۲۳۰ (الف) الف) زشت بادید ب) با شمشیر آخته کجا می ستیزید ج) دل را می میراند د) اندوه را تازه می گرداند	۲۰
۰,۲۵	« تاریخ بلعمی » اثر کیست؟ ۹۲۱۰۰۹ = ابوعلی محمد بلعمی	۲۱
۰,۵۰	در عبارت « به خدا سوگند، با مردمی در آستانه خانه شان نکوشیدند جز که جامه خواری بر آنان پوشیدند. » چه بخشی از جمله و به چه قرینه ای حذف شده است؟ ۹۲۱۰۰۹ = فعل (می خورم) ۰,۲۵ به قرینه معنوی ۰,۲۵	۲۲
۰,۲۵	در ترجمه یک اثر، منظور از « زبان مقصد » چیست؟ ۹۱۱۰۰۶ = زبانی که به آن ترجمه می شود.	۲۳
۰,۲۵	عبارت « اگر از این پس مرد مسلمانی از غم چنین حادثه بمیرد، چه جای ملامت است که در دیده من شایسته کرامت است. » چه آرایه ای دارد؟ ۹۱۱۰۰۶ = سجع	۲۴
۰,۲۵	نام دیگر « ترجمه معنایی » چیست؟ ۹۱۰۶۲۱ = تحت اللفظی / دقیق	۲۵
۰,۲۵	درست / نادرست: ترجمه از زبان های اروپایی - به ویژه زبان فرانسه - با تأسیس دارالفنون همزاد است. ۹۱۰۶۲۱ = درست	۲۶
۰,۲۵	مترجم اثری از شکسپیر به نام « اتللو » در دوران مشروطیت کدام گزینه است؟ ۹۱۰۶۲۱ = (ب) الف) محمدرضا رحمانی ب) ناصر الملک پ) زرین کوب ت) ادیب الممالک	۲۷
۰,۵۰	مناسب ترین شکل ترجمه چگونه است؟ ۹۰۰۲۲۸ = این است که هیچ بخشی از « صورت و معنی » از بین نرود.	۲۸
۰,۵۰	در متن زیر دو واژه مسجع مشخص کنید. ۹۰۰۲۲۸ = (نهان و روی گردان) و (یا محکوم و محروم) « دل او در پرده های گمراهی نهان و حق از او روی گردان؛ به خواری محکوم و از عدالت محروم »	۲۹
۰,۲۵	ترجمه تحت اللفظی یا دقیق را ترجمه می گویند. ۹۰۰۳۳۰ = معنایی	۳۰
۰,۲۵	کتاب « کلیله و دمنه » را چه کسی به فارسی ترجمه کرد؟ ۹۰۰۶۲۲ = ابوالمعالی نصرالله منشی	۳۱
۰,۵۰	دو شرط یک ترجمه خوب را بنویسید. ۹۰۱۰۲۱ = ۱ - آشنایی کامل با روح زبان مبدأ و زبان مقصد ۲ - اشراف دقیق بر محتوای کتاب مورد ترجمه ۳ - رعایت امانت ۴ - حفظ سبک یا تا حد امکان صورت و معنی از میان نرود. (دو مورد، هر مورد ۰,۲۵)	۳۲
۰,۲۵	کدام عبارت زیر درباره ترجمه درست است؟ ۹۰۱۲۰۹ = (الف) الف) ترجمه تفسیر طبری، تألیف محمد بن جریر طبری در زمان سامانیان به فارسی برگردانده شد. ب) در ترجمه معنایی (تحت اللفظی) توجه مترجم بیشتر به گیرنده پیام است و آسان تر خوانده می شود.	۳۳
۰,۵۰	یکی از راه های انتقال عناصر فرهنگ ها به یکدیگر چیست؟ و پیشرفت و شکوفایی هر فرهنگ به چه عاملی بستگی دارد؟ ۹۰۱۲۰۹ ترجمه ۰,۲۵، اثرپذیری از فرهنگ های دیگر ۰,۲۵	۳۴
۰,۲۵	کدام یک از آثار زیر به زبان های انگلیسی و آلمانی ترجمه شده است؟ ۹۱۰۲۲۷ = (د: همه موارد) الف) شاهنامه فردوسی ب) رباعیات خیام پ) مثنوی معنوی ت) همه موارد	۳۵

۰,۲۵	درست / نادرست : در ترجمه تحت اللفظی ، توجه مترجم بیشتر به گیرنده پیام است . ۹۱۰۲۲۷ = نادرست	۳۶
۰,۲۵	درست را انتخاب کنید : « ترجمه کلیله و دمنه به همت (ابوالمعالی نصرالله – ابوعلی محمد بلعمی) انجام گرفت . « ۹۱۰۳۲۸ = ابوالمعالی نصرالله	۳۷
۰,۲۵	یک آرایه در عبارت « گفتم : با آنان بستیزید ؛ پیش از آن که بر شما حمله برند و بگریزند . « نشان دهید . ۹۱۰۶۰۱ = سجع	۳۸
۰,۲۵	در کدام یک از انواع ترجمه ، مترجم تمایل ندارد ساخت های صوری را از زبان مبدأ به زبان مقصد وارد کند ؟ ۹۱۰۶۰۱ = ارتباطی – آزاد – روان	۳۹
۰,۲۵	آهنگ پایانی جملات در متن زیر موجب پدید آمدن چه آرایه ای شده است ؟ ۹۵۰۳۰۶ = سجع ۰,۲۵ « اکنون سالیان عمرم از شصت فزون است اما آن را که فرمان نبرند ، سر رشته امور از دستش برون است . «	۴۰
۰,۲۵	پر کنید : در ترجمه توجه مترجم بیشتر به گیرنده پیام است . ۹۵۰۳۰۶ = ارتباطی (آزاد یا روان) ۰,۲۵	۴۱
۰,۲۵	درست / نادرست : ترجمه « کلیله و دمنه » به همت ابوالمعالی نصرالله منشی ، از نخستین ترجمه های موفق فارسی از متون عربی است . ۹۵۰۶۰۸ = درست	۴۲
۰,۵۰	در عبارت « دل او در پرده های گمراهی نهان و حق از او روی گردان » کدام واژه ها سجع دارند ؟ ۹۵۱۰۰۸ = نهان و گردان	۴۳
۰,۲۵	کتاب نهج البلاغه به همت گردآوری شده است . ۹۶۰۶۰۶ = سید رضی	۴۴
۰,۲۵	درست یا نادرست : در ترجمه معنایی توجه مترجم بیشتر به گیرنده پیام است . ۹۶۰۶۰۶ = نادرست	۴۵

*

سؤالات درس بیست و دوم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	من آن تخته پاره ام که بی خودانه سیلی خور اقیانوسم . ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ = من مانند تخته پاره ای هستم که بی اختیار از اقیانوس و امواج آن سیلی می خورم .	۰,۲۵
۲	تاج ها در هم می شکنند و امپراتوری ها به خویش می لرزند . ۸۹۰۴۰۳ = سلطنت ها و حکومت ها از بین می روند ۰,۲۵ و حاکمان می ترسند . ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	آهنگ شرق دلپذیر کن . ۹۱۰۶۲۱ = قصد رفتن به شرق عالم کن .	۰,۲۵
۴	دیده اش از سر ضمیر خیر می دهد . ۹۰۰۳۳۰ = چشمانش از راز درون خبر می دهد .	۰,۲۵
۵	من نیز رهسپار دیار شرقم تا در آن جا با شبانان درآمیزم و همراه کاروان های مشک و ابریشم سفر کنم . ۹۰۱۲۰۹ من هم مسافر سرزمین شرق هستم تا در آن جا با چوپانان همراه شوم ۰,۲۵ و با کاروان هایی که نمادی از شرق هستند ، کوچ کنم . ۰,۵۰	۰,۷۵
۶		

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	عبارت زیر به کدام آرایه ادبی اشاره می کند ؟ ۸۹۰۶۲۳ و ۹۵۱۰۰۸ « هیچ کلامی را دوبار در قافیه نیاورم ؛ مگر آن که با ظاهری یکسان معنایی جدا داشته باشد . « = جناس تام	۰,۵۰
۲	در عبارت زیر ، به کدام ویژگی « عشق » اشاره شده است ؟ پنهان نماندن – آشکار شدن عشق – و مشابه این . « هر چه عاشق در راز پوشی بکوشد ، باز نگاه دو دیده اش از سر ضمیر خبر می دهد . « ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰	۰,۵۰
۳	در عبارت « هنوزم جرأت آن است که خویش را مریدی از مریدان تو شمارم ؛ زیرا من نیز چون تو در سرزمینی غرق نور زیستم و عشق ورزیدم ، « نویسنده از چه جهتی خود را به حافظ مانند کرده است ؟ ۹۲۱۰۰۹ = دارا بودن فرهنگ والا در سرزمین خویش	۰,۵۰
۴	با توجه به عبارت « شمال و غرب و جنوب پریشان و آشفته اند . تاج ها در هم می شکنند و امپراتوری ها به خویش می لرزند . بیا از این دوزخ بگریز و آهنگ شرق دل پذیر کن . « ۹۴۱۰۰۹ : الف (مفهوم « تاج ها در هم می شکنند . « چیست ؟ حکومت ها نابود می شوند . ب (مقصود از « شرق دل پذیر « کجاست ؟ ایران یا کشورهای مشرق زمین .	۰,۵۰ ۰,۲۵
۵	درست / نادرست : در عبارت « حافظا ، تو آن کشتی ای که مغرورانه باد در بادبان افکنده است تا سینه دریا را بشکافد و پای بر سر امواج نهد . « منظور از « دریا » ، « شعر و سخن » است . ۹۴۰۳۰۷ = درست	۰,۲۵

۰,۲۵	عبارت « از گفته شورانگیز تو چنان آتشی بر دلم نشسته که سر تا پای مرا در تب و تاب افکنده است. » با کدام بیت زیر ارتباط معنایی دارد ؟ ۸۹۱۰۲۰ (الف) (الف) برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر (ب) از آتش دل برون فرستم برقی که بسوزد آن دهان بند	۶
۰,۵۰	در عبارت زیر ، « گوته » کدام مفهوم را از شعر « حافظ » گرفته است ؟ ۸۹۱۲۱۵ « بیا از این دوزخ بگریز و آهنگ شرق دلپذیر کن تا در آن جا نسیم روحانیت بر تو وزد و در بزم عشق و می و آواز ، آب خضر جوانت کند. » = آب خضر	۷
۰,۲۵	مفهوم بیت « برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر زیر دیده می شود ؟ ۹۳۰۶۰۵ (د) (الف) عشق نیز چون آتش است که پنهان نمی ماند . (پ) من نیز چون تو در سرزمینی غرق نور زیستم و عشق ورزیدم . (ت) هم چنان که جرعه ای برای آتش زدن و سوختن شهر امپراتوران کافی است ، از گفته شورانگیز تو چنان آتشی بر دلم نشسته که سراپای مرا در تب و تاب افکنده است .	۸
۰,۵۰	با دقت در عبارت « شاعر که دل در بند سخن خویش دارد ، ناچار جهانی را شیفته آن می خواهد » ؛ به چه دلیل شاعر ، می خواهد مردم به شعرش علاقه نشان دهند ؟ ۹۳۱۰۱۰ = زیرا شاعر به شعر خویش علاقه مند و وابسته است .	۹
۰,۵۰	در عبارت « شاعر که <u>دل در بند سخن خویش دارد</u> ، ناچار جهانی را شیفته آن می خواهد ، منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟ ۹۱۰۶۲۱ = به شعر خودش علاقه دارد .	۱۰
۰,۵۰	با توجه به عبارت « شمال و غرب و جنوب پریشان و آشفته اند . تاج ها در هم می شکنند و امپراتوری ها به خویش می لرزند . بیا از این دوزخ بگریز و آهنگ شرق دل پذیر کن تا در بزم عشق و می و آواز ، آب خضر جوانت کند . بیا ؛ من نیز رهسپار دیار شرقم تا در آن جا با شبانان در آمیزم و همراه کاروان های مُشک و ابریشم سفر کنم. » ۹۰۱۰۲۱ (الف) منظور نویسنده از « دوزخ » کجاست ؟ (ب) « کاروان های مُشک و ابریشم » نمادی از کدام سرزمین هستند ؟ مشرق زمین	۱۱
۰,۲۵	مفهوم این عبارت گوته « هیچ کلامی را دوبار در قافیه نیاورم مگر آن که با ظاهری یکسان معنایی جدا داشته باشد. » در کدام یک از ابیات زیر مشهود است ؟ ۹۰۱۲۰۹ = (ب) (الف) اگر زخلق ، ملامت و گر ز کرده ، ندامت (ب) گلاب است گویی به جویش روان کشیدم از تو کشیدم ، شنیدم از تو شنیدم همی شاد گردد ز بویش روان	۱۲
۰,۲۵	مفهوم بیت « برقی از منزل لیلی بدرخشید سحر / وه که با خرمن مجنون دل افکار چه کرد » به کدام عبارت زیر مربوط است ؟ ۹۰۱۲۰۹ (الف) عشق نیز چون آتش است که پنهان نمی ماند . (ب) از گفته شورانگیز تو چنان آتشی بر دلم نشسته است که سراپای مرا در تب و تاب افکنده است . *	۱۳
۰,۲۵	مفهوم این عبارت گوته « هیچ کلامی را دوبار در قافیه نیاورم مگر آن که با ظاهری یکسان معنایی جدا داشته باشد. » در کدام یک از ابیات زیر مشهود است ؟ ۹۱۰۲۲۷ = (الف) (الف) اشعاری که در آن ها جناس تام وجود دارد (ب) ایهام در عبارات (پ) تفاوت نظم و نثر (ت) ابیاتی که هم وزن هستند	۱۴
۰,۲۵	در عبارت « شمال و غرب و جنوب پریشان و آشفته اند . بیا از این دوزخ بگریز و آهنگ شرق دلپذیر کن » ۹۱۰۳۲۸ (الف) منظور از « دوزخ » چیست ؟ (ب) « آهنگ کردن » چه مفهومی دارد ؟ قصد کردن	۱۵
۰,۲۵	در عبارت زیر چه تناسبی بین « آتش و عشق و شعر » وجود دارد ؟ ۹۵۰۳۰۶ « آتش را که در روز دودش از راز پنهان خبر می دهد و در شب ، شعله اش پرده دری می کند. عشق نیز چون آتش است زیرا هر چه عاشق در راز پوشی بکوشد ، باز نگاه دو دیده اش از سر ضمیر خبر می دهد ولی آنچه از این دو دشوارتر است ، شعر است ؛ زیرا شاعر که خود دل در بند سخن خویش دارد ، ناچار جهانی را شیفته آن می خواهد . = آتش و عشق و شعر را نمی توان پنهان کرد یا پنهان نماندن (آشکار شدن)	۱۶
۰,۲۵	با توجه به عبارت « تو آن کشتی ای که مغرورانه باد در بادبان افکنده است تا سینه دریا را بشکافد و پای بر سر امواج نهد و من آن تخته پاره ام که بی خودانه سیلی خور آقیانوسم . » ۹۵۰۶۰۸ : (الف) منظور « گوته » از ضمیر « تو » کیست ؟ (ب) مفهوم عبارت « باد در بادبان افکنده است » چیست ؟ (پ) قدرت و استواری و سرعت پیش رفتن (جلو رفتن)	۱۷
۰,۵۰	با توجه به عبارت « ای حافظ ، از گفته شورانگیز تو چنان آتشی بر دلم نشسته که سر تا پای مرا در تب و تاب افکنده است. » ، گوته چه چیزی را سبب بی قراری خود می داند ؟ ۹۶۰۳۰۸ = گفته شورانگیز حافظ یا شعر حافظ	۱۸

۰,۲۵	با توجه به عبارت « بیا و آهنگ شرق دلپذیر کن تا در بزم عشق و می و آواز، آب خضر جوانت کند .»، « آب خضر » نماد چیست ؟ ۹۶۰۶۰۶ = جاودانگی - عمر جاودان	۱۹
------	--	----

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	عبارت زیر چه نوع توصیفی است ؟ ۸۹۰۲۳۰ = توصیف تخیلی « تو آن کشتی ای که مغرورانه باد در بادبان افکنده است تا سینۀ دریا را بشکافد . »	۰,۲۵
۲	کتاب « نغمه های رومی » اثر کیست ؟ ۸۹۰۲۳۰ = گوته	۰,۲۵
۳	شاعری آلمانی به نام « » که در کتاب « دیوان شرقی - غربی » تأثیر خود را از « » شاعر بزرگ ایران نشان داده است . ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ گوته ۰,۲۵ - حافظ ۰,۲۵	۰,۵۰
۴	قسمت مشخص شده در متن زیر ، دارای کدام آرایه ادبی است ؟ ۹۴۰۳۰۷ = ت (مجاز) « شاعر که دل در بند سخن خویش دارد ، ناچار جهانی را شیفته آن می خواهد . » الف (استعاره) ب (کنایه) پ (تشخیص) ت (مجاز)	۰,۲۵
۵	با توجه به عبارات زیر ، موارد درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . ۹۴۰۶۰۵ الف (حافظ ، خویش را با تو برابر نهادن جز نشان دیوانگی نیست . (حافظا : منادا ، تخلص) ۹۳۰۳۰۱ (منادا) ب (ناچار جهانی را شیفته آن می خواهد . (نوع حرف « را » : مفعولی ، حرف اضافه) (مفعولی) پ (هر چه عاشق در رازپوشی بکوشد ، باز نگاه دو دیده اش از سر ضمیر خبر می دهد . (مرجع ضمیر « اش » : نگاه ، عاشق) (عاشق) ت (نخست به معنی اندیشم و آن گاه بدان لباس الفاظ زیبا پوشانم ، مرجع ضمیر مشخص شده « لباس » است . ۹۳۰۳۰۱ = نادرست	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۶	کتاب « فاوست » اثر کیست ؟ ۸۹۱۰۲۰ و ۹۰۰۶۲۲ و ۹۱۰۶۰۱ = گوته	۰,۲۵
۷	یک اثر از « گوته » نام ببرید . ۹۳۰۶۰۵ = دیوان شرقی - غربی / فاوست / نغمه های رومی و ...	۰,۲۵
۸	درست / نادرست : در عبارت « ای حافظ ، در این سفر دور و دراز ، در کوره راه هایی پر نشیب و فراز ، همه جا نغمه های آسمانی تو رفیق راه و تسلی بخش دل ماست » ۹۲۰۲۳۰ الف (« نشیب و فراز » دارای تضاد هستند . درست ب (« نغمه های آسمانی » کنایه از « آوازخوانی » است . نادرست	۰,۲۵ ۰,۲۵
۹	کتاب « اگمونت » اثر کیست ؟ ۹۲۰۶۰۶ = یوهان ولفگانگ گوته	۰,۲۵
۱۰	انتخاب درست ۹۲۰۶۰۶ : الف (حافظا دلم می خواهد از شیوه غزلسرایی تو تقلید کنم . (حافظا : منادا / تخلص) = منادا	۰,۲۵
۱۱	کتاب « ورتز » اثر کیست ؟ ۹۱۱۰۰۶ = گوته	۰,۲۵
۱۲	در عبارت « شاعر که دل در بند سخن خویش دارد ، ناچار جهانی را شیفته آن می خواهد » ، کدام واژه معنای مجازی دارد ؟ ۹۱۱۰۰۶ سخن مجاز از شعر - جهان مجاز از مردم جهان (یک مورد)	۰,۵۰
۱۳	کدام شاعر آلمانی شیفته و دل بسته حافظ بود ؟ ۹۰۰۲۲۸ = یوهان ولفگانگ گوته .	۰,۲۵
۱۴	کتاب « دیوان شرقی - غربی » اثر کیست ؟ ۹۰۱۰۲۱ = گوته	۰,۲۵
۱۵	یکی از آثار شعرو حکمت گوته را به عنوان بزرگ ترین آثار ادب آلمان و اروپا نام ببرید . ۹۰۱۲۰۹ = دیوان شرقی ، غربی	۰,۲۵
۱۶	توصیف « شاعر و حکیم آلمانی که شیفته و دل بسته شعر و اندیشه حافظ بود . » در مورد کیست ؟ ۹۱۰۲۲۷ = یوهان ولفگانگ گوته	۰,۲۵
۱۷	در عبارت زیر « گوته » در تقلید از « حافظ » کاربرد کدام آرایه ادبی را مطلوب می شمارد ؟ ۹۵۰۳۰۶ = جناس (تام) ۰,۲۵ « حافظا ! دلم می خواهد از شیوه غزلسرایی تو تقلید کنم . چون تو قافیه پردازم . هیچ کلامی را دوبار در قافیه نیاورم ؛ مگر با ظاهری یک سان معنایی جدا داشته باشد . »	۰,۲۵

*

سؤالات درس بیست و سوم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .)	
۱	می درخشد شِب تاب . ۹۲۰۰۶۰۶ = کرم شب تاب - آن چه در شب بدرخشد .	۰,۲۵
۲	می تراود مهتاب . ۹۲۱۰۰۹ = می چکد ، تراوش کردن آب و شراب و امثال آن	۰,۲۵
۳		

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) خواب در چشم ترم می شکند . ۹۴۱۰۰۹ = (غفلت این مردم) خواب را از چشمان اشکبار من پرانده است یا من را بیدار و آگاه کرده است .	۰,۵۰
۲	دست ها می سایم / تا دری بگشایم / بر عبث می پایم . ۹۴۰۳۰۷ و ۹۳۰۶۰۵ و ۹۳۱۰۱۰ و ۹۰۱۰۲۱ و ۹۵۰۶۰۸ = تلاش و جست و جو می کنم ۰,۲۵ تا راهی پیدا کنم . ۰,۲۵ بیهوده منتظرم ۰,۲۵ تلاش می کنم ۰,۲۵ تا راه نجاتی پیدا کنم (راهی برای بیدار کردن مردم پیدا کنم) ۰,۲۵ بیهوده انتظار می کشم (انتظار عبث می کشم) ۰,۲۵	۰,۷۵
۳	مانده پای آبله از راه دراز (۹۱۰۶۲۱) / بر دم دهکده مردی تنها / کوله بارش بر دوش ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ بر اثر راه طولانی از شدت خستگی پاهایم تاول زده است . ۰,۲۵ کنار دهکده مردی (خودم) که آماده رفتن است و آسیب دیده .	۰,۵۰
۴	در جگر لیکن خاری / از ره این سفرم می شکند . ۹۲۰۶۰۶ و ۹۶۰۶۰۶ = در طی این سفر (سیر آرزوها و خواسته ها در ذهن شاعر) ۰,۵۰ رنج کشیدم (آزار دیدم) . ۰,۲۵	۰,۷۵
۵	نگران با من استاده سحر / صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر . ۹۵۰۳۰۶ و ۹۱۱۰۰۶ سحر مانند من مضطرب و نگران ایستاده است ۰,۲۵ و صبح از من (شاعر) می خواهد تا با نفس مسیحایی خود ۰,۲۵ مردم غفلت زده را زنده و بیدار کنم . ۰,۲۵	۰,۵۰
۶	در و دیوار به هم ریخته شان / بر سرم می شکند . ۹۶۰۳۰۸ = اوضاع نا به سامان مرا ناراحت می کند .	۰,۵۰
۷	نازک آرای تن ساق گلی / که به جانش کیشتم / به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می شکند . ۹۵۱۰۰۸ ساقه نازک و لطیف گلی (آرزوی بی) که آن را با جان پروردم ۰,۵۰ افسوس که دارد از بین می رود . ۰,۵۰	۱

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	درک مطلب و خود آزمایی : در شعر « دست او بر در می گوید با خود / غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می شکند . . ۸۹۰۲۳۰ الف) منظور از « خفته چند » چه کسانی هستند ؟ ب) « خواب در چشم شکستن » کنایه از چیست ؟	۰,۵۰ ۰,۵۰
۲	با توجه به شعر زیر ، به سؤالات پاسخ دهید . ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ « نگران با من استاده سحر / صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را بلکه خبر / در جگر لیکن خاری / از ره این سفرم می شکند نازک آرای تن ساق گلی / که به جانش کیشتم / به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می شکند . » الف) شعر فوق به ترسیم چه جامعه ای می پردازد ؟ = نا به سامان و نا امید ب) صبح از شاعر چه می خواهد ؟ (۹۳۱۰۱۰) = صبح از شاعر می خواهد تا با نفس مسیحایی او مردم غفلت زده را بیدار و زنده کند . پ) منظور از « سفر » چیست ؟ = سیر آرزوها و خواسته ها در ذهن شاعر ت) « شکستن خار در جگر » کنایه از چیست ؟ ۹۱۰۲۲۷ = رنج کشیدن و آزار دیدن ث) « گل » استعاره از چیست ؟ = افکار و آرزوهای شاعر	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰
۳	مقصود شاعر از عبارت « در و دیوار به هم ریخته » در مصراع های زیر چیست ؟ ۸۳۰۲۲۴۱۴۳۰ و ۹۲۰۶۰۶ = اوضاع نا به سامان جامعه « بر عبث می پایم / که به در کس آید / در و دیوار به هم ریخته شان / بر سرم می شکند . »	۰,۵۰
۴	در شعر « در جگر لیکن خاری / از ره این سفرم می شکند / نازک آرای تن ساق گلی / که به جانش کیشتم به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می شکند . » الف) « شکستن خار در جگر » کنایه از چیست ؟ رنج کشیدن و آزار دیدن ب) مقصود نهایی شاعر از « ساقه نازک گل » چیست ؟ = آرزو ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰	۰,۵۰ ۰,۵۰
۵	با توجه به سروده « غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می شکند / نگران با من استاده سحر / صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر » ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ الف) علت غم و اندوه شاعر چیست ؟ غفلت مردم ب) صبح از شاعر چه می خواهد ؟ تا با نفس مسیحایی خود مردم را زنده و بیدار کند . پ) در قسمت مشخص شده ، کدام آرایه ادبی به کار رفته است ؟ تشخیص / ایهام / واج آرایی (یک مورد)	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰

۰,۵۰	۰,۵۰	۰,۵۰	۶	با توجه به سروده « غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می شکند / نگران با من استاده سحر / صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خیر » ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ الف (علت غم و اندوه شاعر چیست ؟) غفلت مردم ب (صبح از شاعر چه می خواهد ؟) تا با نفس مسیحایی خود مردم را زنده و بیدار کند . پ (در قسمت مشخص شده ، کدام آرایه ادبی به کار رفته است ؟) تشخیص / ایهام / واج آرایه (یک مورد)
۰,۲۵			۷	در کدام یک از گزینه های زیر ، شاعر به پدیده های طبیعی ، ویژگی انسانی بخشیده است ؟ ۹۳۱۰۱۰ (ب) الف (در جگر لیکن خاری) ب (نگران با من استاده سحر) پ (بر عبث می پایم .) ت (دست او بر در ، می گوید با خود)
۰,۵۰	۰,۵۰		۸	در شعر « در جگر لیکن خاری » از ره این سفرم می شکند « ۸۹۰۴۰۳ : الف (مفهوم « شکستن خار در جگر » را بنویسید . ۹۲۰۲۳۰ رنج کشیدن و آزار دیدن ب (منظور از « سفر » در این شعر چیست ؟ ۹۱۰۳۲۸ و ۹۰۰۶۲۲ سیر آرزوها و خواسته ها در ذهن شاعر
۰,۵۰			۹	در شعر « در و دیوار به هم ریخته شان / بر سرم می شکند » ، « در و دیوار به هم ریخته » در چه مفهومی به کار رفته است ؟ ۸۹۰۶۲۳ جامعه نابه سامان
۰,۵۰			۱۰	در سروده زیر ، منظور از « نازک آرای تن ساق گل » چیست ؟ ۸۹۱۰۲۰ = آرمان ها و آرزوهای شاعر « نازک آرای تن ساق گلی / که به جانش کیشتم / و به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می شکند . »
۰,۵۰	۰,۵۰	۰,۵۰	۱۱	با توجه به شعر « دست ها می سایم / تا دری بگشایم / بر عبث می پایم / که به در کس آید / در و دیوار به هم ریخته شان / بر سرم می شکند . » ۸۹۱۲۱۵ و ۹۳۰۳۰۱ الف (« دست ساییدن » کنایه از چیست ؟) کنایه از جست و جو کردن یا تلاش کردن ب (منظور شاعر از « در و دیوار به هم ریخته » چیست ؟) شرایط نامناسب جامعه - اوضاع نا به سامان جامعه پ (« بر عبث می پایم » به چه معنی است ؟) بیهوده منتظر هستم
۰,۵۰			۱۲	« دست ساییدن » و « پای آبله ماندن » کنایه از چیست ؟ ۹۱۱۰۰۶ = تلاش کردن / جست و جو کردن ۰,۲۵ - عاجز و ناتوان شدن / خسته شدن ۰,۲۵
۰,۵۰			۱۳	با توجه به شعر « صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خیر » ؛ « صبح » چه خواسته ای از شاعر دارد ؟ ۹۱۰۶۲۱ = می خواهد تا با نفس مسیحایی خود مردم را زنده و بیدار کند . (کز مبارک دم او)
۰,۵۰	۰,۵۰	۰,۵۰	۱۴	در شعر « نگران با من استاده سحر / صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خیر » ۹۰۰۲۲۸ الف (واژگان قافیه را مشخص کنید .) سحر و خبر ب (منظور از « قوم به جان باخته » چیست ؟) مردمی که در خواب غفلت به سر می برند .
۰,۲۵			۱۵	در عبارت « دست ها می سایم / تا دری بگشایم / بر عبث می پایم / که به در کس آید » ، شاعر در کدام بخش ناامیدی خود را ابراز می دارد ؟ ۹۰۱۲۰۹ = بر عبث می پایم
۰,۵۰			۱۶	واژه « نگران » در مصراع « نگران با من استاده سحر » ایهام دارد ؛ دو معنی ای که از آن برداشت می شود ، را بنویسید . ۹۰۰۳۳۰ الف : مضطرب ۰,۲۵ - ب : نگرنده و نگاه کننده و در حال نگاه کردن ۰,۲۵
۰,۵۰			۱۷	در شعر « نازک آرای تن ساق گلی / که به جانش کیشتم / و به جان دادمش آب » ؛ منظور (مفهوم استعاری) از قسمت مشخص شده چیست ؟ ۹۱۰۶۰۱ و ۹۵۰۶۰۸ = ساقه نازک و لطیف گلی (آرزوها) - آرزوهای شاعر یا اندیشه ها و افکار شاعر
۰,۵۰			۱۸	در شعر « مانده پای آبله از راه دراز » ؛ « پای آبله ماندن » کنایه از چیست ؟ ۹۱۰۶۰۱ = خستگی زیاد و ناتوانی
۰,۲۵			۱۹	در شعر « می تراود مهتاب » واژه « می تراود » به چه معناست ؟ ۹۵۱۰۰۸ = می درخشد .

*

نمره	متن سؤالات	ردیف
۰,۵۰	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی : نیما یوشیج در سال ۱۳۱۶ شعر ، نخستین شعر خود را که از نظرگاه تخیل و وزن آرایه و با شعر گذشتگان کاملاً متفاوت بود ، عرضه کرد . ۸۹۰۲۳۰ و ۸۹۱۰۲۰ = ققنوس - قافیه بندی	الف ۱
۰,۵۰	شعر « ققنوس » ، سروده نیما ، از چه نظر با شعر گذشتگان متفاوت بود ؟ (دو مورد) ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ تخیل - وزن آرایه - قافیه بندی ۰,۵	۲
۰,۵۰	در عصر مشروطیت ، چه تغییر و تحولی در موضوع و محتوای نوشته ها پدید آمد ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ واقعیات زندگی ، دردهای اجتماعی ، بحث درباره حکومت و دولت و طرح اندیشه های نو ، فضای نثرو شعر را تحت تأثیر قرار داد .	۳

۰,۲۵	۴	شعر سپید و به تعبیر دیگر « شعر منثور » ، محصول کدام دوره از شعر نیمایی است ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ = دوره دوم
۰,۵۰	۵	در کدام دوره از عصر شعر نیمایی ، شعر نو تغزلی گسترش یافت و زبان رمزگونه و ادبیات اجتماعی و حماسی رواج پیدا کرد ؟ ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ دوره سوم
۰,۵۰	۶	در بیت زیر ، دو عنصر طبیعی را که نیما در شعرش از آن بهره برده است ، نام ببرید . ۹۴۱۰۰۹ = سحر و صبح « نگران با من استاده سحر / صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر »
۰,۵۰	۷	ویژگی زبان نوشته ها را در عصر مشروطه بنویسید . ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ = زبان نوشته به زبان مردم نزدیک شد . (پیش از این انحصار نوشته ها به دربار یا خواص ، نویسندگان را به سمت تکلف و تصنع پیش می برد اما در این دوره ، مثل ها ، اصطلاحات قصه ها و زندگی مردم عادی به ادبیات راه یافت .)
۰,۲۵	۸	شعر سپید و به تعبیر دیگر « » ، محصول دوره دوم عصر شعر نیمایی است . ۹۴۰۳۰۷ و ۹۲۱۰۰۹ = شعر منثور
۰,۲۵	۹	از ویژگی های بارز شعر نیمایی ، پرداختن به مسائل با زبانی نمادین است . ۹۴۰۶۰۵ = اجتماعی
۰,۲۵	۱۰	نیما یوشیج با سرودن قطعه در سال ۱۳۰۱ آغازگر تحولی بزرگ شد . ۸۹۰۴۰۳ و ۹۳۰۳۰۱ = افسانه
۰,۲۵	۱۱	تحولات ادبی جامعه ایران را از زمان امضای فرمان مشروطیت تا به امروز ، نامیده اند . ۸۹۰۶۲۳ و ۹۱۰۶۲۱ = ادبیات معاصر
۰,۲۵	۱۲	درست یا نادرست : در دوره سوم شعر نیمایی ، شعر نو تغزلی گسترش یافت . ۸۹۱۲۱۵ و ۹۳۰۶۰۵ = درست
۰,۲۵	۱۳	پرکنید : نیما یوشیج (علی اسفندیاری) در سال ۱۳۱۶ شعر ققنوس ، نخستین شعر خود را که از نظرگاه تخیل و وزن آرایبی و با شعر گذشتگان کاملاً متفاوت بود ، عرضه کرد . ۹۲۰۲۳۰ = قافیه بندی
۰,۲۵	۱۴	عبارت « وی با بهره گیری از عناصر محیط خویش به بیان دردها و تنگناهای جامعه پرداخت » در توصیف کدام شاعر است ؟ ۹۲۰۶۰۶ = نیما یوشیج
۰,۲۵	۱۵	شعر نو تغزلی در کدام دوره از عصر شعر نیمایی گسترش یافت ؟ (تاریخ دوره ذکر نشود .) ۹۱۱۰۰۶ = دوره سوم
۰,۲۵	۱۶	درست / نادرست : دوره چهارم عصر شعر نیمایی را باید دوره کمال جریان ادبی دوره پیشین دانست . ۹۱۰۶۲۱ = درست
۰,۲۵	۱۷	درست / نادرست ۹۰۰۲۲۸ : با توجه به ویژگی های نثر معاصر ، مشخص کنید . (الف : نادرست - ب : درست - پ : درست) الف) طنز و لطیفه های انتقادی در ادبیات این دوره رو به کاستی است . ب) واژه های مترادف و الفاظ خشک و ناآشنا ، آرام آرام از فضای نوشته ها رخت بر بستند . پ) واقعیات زندگی و دردهای اجتماعی ، فضای نثر این دوره را تحت تأثیر قرار داد .
۰,۲۵	۱۸	درست / نادرست : شعر سپید و به تعبیر دیگر « شعر منثور » محصول دوره سوم عصر شعر نیمایی از (۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲) است . ۹۱۰۳۲۸ نادرست
۰,۲۵	۱۹	از ویژگی های بارز شعر نیمایی ، پرداختن به مسائل اجتماعی با زبانی است . ۹۱۰۳۲۸ = نمادین
۰,۵۰	۲۰	از برجسته ترین و مشهورترین چهره های شعر نو پس از نیما و را می توان نام برد . ۹۰۰۶۲۲ مهدی اخوان ثالث - سهراب سپهری و ... (دو مورد ، هر مورد ۰,۲۵)
۰,۵۰	۲۱	اولین شعر نیما بعد از سرودن قطعه « افسانه » چه بود و چرا با شعر گذشتگان کاملاً متفاوت بود ؟ (یک مورد) ۹۰۱۰۲۱ ققنوس ۰,۲۵ از نظرگاه تخیل ، وزن آرایبی و قافیه بندی (یک مورد ۰,۲۵)
۰,۵۰	۲۲	نام دیگر نیما یوشیج است . وی با سرودن قطعه در سال ۱۳۰۱ آغازگر تحولی بزرگ شد . ۹۰۱۲۰۹ = علی اسفندیاری ۰,۲۵ افسانه ۰,۲۵
۰,۲۵	۲۳	درست / نادرست : دوره نخست شعر عصر نیمایی را باید دوره درخشش نیما و جدال بر سر کهنه و نو دانست . ۹۱۰۲۲۷ = درست
۰,۲۵	۲۴	کدام یک از آثار زیر ، سرآغاز تحولی بزرگ در شعر معاصر شد ؟ ۹۱۰۲۲۷ (الف : افسانه) الف) افسانه ب) ققنوس پ) می تراود مهتاب ت) خوان هشتم
۰,۵۰	۲۵	پس از انقلاب اسلامی ، فضای شعر و نثر چگونه شد ؟ (ذکر دو مورد) ۹۰۰۳۳۰ مضامین تازه ، بدیع ، پویا ، انقلابی ، اجتماعی ، با الهام از فرهنگ اسلامی و عناصر پرشور حماسی به ویژه عاشورای حسینی ؛ فضای شعر و نثر را آکند .
۰,۲۵	۲۶	درست / نادرست : تحولات جامعه ادبی ایران را از زمان امضای فرمان مشروطیت تا به امروز « ادبیات معاصر » نامیده اند . ۹۰۱۲۰۹ = درست
۰,۲۵	۲۷	طنز و لطیفه های انتقادی در ادبیات کدام دوره رواج یافت ؟ ۹۱۰۳۲۸ و ۹۱۰۶۰۱ = دوره ادبیات معاصر
۰,۲۵	۲۸	انتخاب واژه درست از بین کلمات داخل کمانک : ۹۵۰۳۰۶ = ققنوس الف) نیما یوشیج با شعر (افسانه - ققنوس) نخستین شعر خود را که از نظرگاه تخیل و وزن آرایبی و قافیه بندی با شعر گذشتگان کاملاً متفاوت بود ، عرضه کرد .

۰,۲۵	درست / نادرست : نیما یوشیج (علی اسفندیاری) با سرودن قطعه « ققنوس » در سال ۱۳۰۱ آغازگر تحولی بزرگ شد . ۹۵۰۶۰۸ = نادرست	۲۹
۰,۲۵	در عبارت « صبح می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر » چه آرایه ای به کار رفته است ؟ تشخیص = ۹۵۱۰۰۸	۳۰
۰,۵۰	آرایه ایهام در کدام گزینه و کدام واژه به کار رفته است ؟ ۹۶۰۶۰۶ الف (نگران با من استاده سحر ب) غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می شکند . گزینه الف ۰,۲۵ واژه نگران ۰,۲۵ (نگران : ناراحت - نگاه کننده)	۳۱

*

نمره	متن سؤالات	ردیف
۰,۵۰	شعر حفظی : (بیت ها و مصراع های ناتمام زیر را کامل کنید .) غم این خفته چند / / نگران با من استاده سحر . ۹۴۰۶۰۵ و ۸۹۱۰۲۰ و ۹۱۰۶۲۱	۱
۰,۷۵	در جگر لیکن خاری / / نازک آرای تن ساق گلی / که به جانش / و به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می شکند . ۹۴۰۳۰۷	۲
۰,۵۰	می تراود مهتاب / / غم این خفته چند / / می شکند . ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ و ۹۱۰۶۲۱	۳
۰,۵۰	دست ها می سایم / تا دری بگشایم / / که به در کس آید . ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰	۴
۰,۵۰	می تراود مهتاب / می درخشد شب تاب / مانده پای آبله از راه دراز / / کوله بارش بر دوش . ۹۴۱۰۰۹	۵
۰,۵۰	صبح / کز مبارک دم او آورم / به جان باخته را بلکه خبر . ۸۹۰۴۰۳	۶
۰,۲۵	دست ها می سایم / تا دری / / ۹۵۰۳۰۶ و ۸۹۰۶۲۳	۷
۱	نیست / شکند خواب به چشم کس و / غم این خفته چند / / ۹۱۰۳۲۸ و ۹۳۰۳۰۱	۸
۱	نگران با من استاده / صبح می خواهد از من / کز دم او / را / بلکه خبر . ۹۳۰۶۰۵	۹
۰,۷۵	می تراود مهتاب / / شب تاب / مانده پای آبله از / بر دم دهکده مردی تنها . ۹۳۱۰۱۰	۱۰
۰,۷۵	دست ها / تا / بگشایم / بر عبث / ۹۲۰۲۳۰	۱۱
۰,۷۵	نازک آرای تن ساق گلی / / و به جان دادمش / ۹۲۰۶۰۶	۱۲
۰,۷۵	نگران با من استاده سحر / / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / / ۹۲۱۰۰۹	۱۳
۱	در جگر لیکن / از ره این / می شکند / نازک آرای تن ساق گلی / که به / کیشتم و به جان دادمش / ای دریغا به برم می شکند . ۹۱۱۰۰۶ و ۹۰۰۲۲۸	۱۴
۰,۲۵	بر دم دهکده مردی تنها / / بر دوش / دست او بر در ، می گوید با خود . ۹۱۰۳۲۸	۱۵
۰,۲۵	نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک / غم این / خواب در چشم ترم می شکند . ۹۱۰۲۲۷	۱۶
۰,۲۵	نیست یک دم شکند خواب / غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می شکند . ۹۵۰۳۰۶ و ۹۰۱۲۰۹	۱۷
۰,۲۵	صبح می خواهد از من / / آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر . ۹۰۱۰۲۱	۱۸
۰,۲۵	کز مبارک دم او آورم / به جان باخته را بلکه خبر . ۹۰۰۶۲۲	۱۹
۰,۲۵	غم این خفته چند / خواب در / می شکند . ۹۰۰۳۳۰	۲۰
۰,۵۰	دست ها می سایم / / بر عبث می پایم . ۹۱۰۶۰۱	۲۱

*

سؤالات درس بیست و چهارم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده: (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .)	
۱	این <u>عیار</u> مهر و کین مرد و نامرد است . ۹۴۰۶۰۵ = ابزار سنجش - سنگ محک	۰,۲۵
۲	چوب دستی <u>منتشا</u> مانند در دستش . ۹۴۰۳۰۷ = مأخوذ از نام شهر منتشا ، عصای مخصوص از چوب ستبر و گره دار که درویشان و قلندران با خود دارند .	۰,۲۵
۳	<u>سورت</u> سرمای دی بیدادها می کرد . ۹۳۱۰۱۰ و ۹۱۰۶۰۱ و ۹۵۰۳۰۶ = تندى - تیزی - شدت اثر	۰,۲۵
۴	آری اکنون شیر ایران شهر / تهمتن <u>گرد سجستانی</u> ۹۲۰۲۳۰ = سیستانی - اهل سیستان	۰,۲۵
۵	آن <u>هریوه</u> پاک و خوب آیین - روایت می کرد . ۹۲۰۶۰۶ و ۹۱۱۰۰۶ = صفت نسبی منسوب به هرات - اهل هرات	۰,۲۵
۶	درست / نادرست : تهمتن <u>گرد سجستانی</u> (سجستانی : سیستانی ، اهل سیستان) ۹۱۰۶۲۱ = درست	۰,۲۵
۷	درست / نادرست : آن <u>هریوه</u> پاک و خوب آیین - روایت می کرد . (هریوه : بزرگمرد) ۹۰۱۲۰۹ = نادرست	۰,۲۵
۸	درست / نادرست : این <u>عیار</u> مهر و کین مرد و نامرد است . (عیار : سنگ محک) ۹۱۰۲۲۷ = درست	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر: (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند / در بن چاه آبش زهر شمشیر و سنان ، گم بود . ۸۹۰۲۳۰ و ۹۵۱۰۰۸ = آری اکنون رستم نیرومند همراه با اسب غیرتمند خود (رخس) ۰,۲۵ در ته این چاه گرفتار شده بود ۰,۲۵ چاهی که در آن به جای آب ، زهر شمشیر و نیزه بود . ۰,۲۵	۰,۷۵
۲	سورت سرمای دی بیداد می کرد . ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۰۱۲۰۹ = شدت (تندى و تیزی) ظلم و ستم (سرمای زمستان) بسیار زیاد بود . - هوا خیلی سرد بود .	۰,۵۰
۳	همگنان خاموش / گرد بر گردش ، به کردار صدف بر گرد مروارید / پای تا سر گوش ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ و ۸۹۰۴۰۳ مردم همه ساکت بودند ۰,۲۵ هم چون صدفی که مروارید را در میان بگیرد ، مرد نقال را در میان گرفته بودند ۰,۵۰ و به سخنان نقال با تمام وجود گوش می کردند ۰,۲۵	۱
۴	داشتیم می گفتم ، آن شب نیز / سورت سرمای دی بیدادها می کرد . ۹۴۰۳۰۷ = داشتیم می گفتم ، در آن ظلمت (جامعه پر ظلم پهلوی) ۰,۲۵ شدت ظلم و ستم ۰,۲۵ بسیار زیاد بود . ۰,۲۵	۰,۷۵
۵	شیرمرد عرصه ناوردهای هول / در بُن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود . ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ = دلاور و قهرمان میدان های مبارزه ترسناک (رستم) ۰,۲۵ در عمق چاهی که آب آن ۰,۲۵ زهر شمشیر و سرنیزه بود ۰,۲۵ ناپیدا بود . ۰,۲۵	۰,۷۵
۶	این عیار مهر و کین مرد و نامرد است . ۸۹۱۰۲۰ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۰۰۳۳۰ = این (شعر) میزان (ابزار) سنجش ۰,۲۵ مهرورزی و دشمنی ۰,۲۵ جوانمرد و ناجوانمرد است . ۰,۲۵	۰,۷۵
۷	بی عیار و شعر محض خوب و خالی نیست هیچ - هم چون پوچ - عالی نیست . ۸۹۱۲۱۵ این شعر (قصه) شعر بدون سنجش و فقط یک شعر زیبا و جذاب اما خالی از مفهوم نیست ۰,۵۰ زیرا شعری که پیام و مفهومی نداشته باشد عالی و برتر نیست ۰,۵۰	۱
۸	این نخستین بار شاید بود کان کلید گنج مروارید او گم شد ۸۹۰۶۲۳ و ۹۱۰۶۲۱ و ۹۰۱۰۲۱ = شاید این اولین بار بود ۰,۲۵ که رستم لبخند نمی زد . (لبخند از لبان رستم محو شد) . ۰,۲۵	۰,۵۰
۹	رخش را می دید و می پایید . ۹۳۰۳۰۱ = رخس را می دید و مراقب بود (زیرنظر داشت) .	۰,۲۵
۱۰	در بُن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان ، گم بود . ۹۳۰۶۰۵ = در عمق چاهی که آب آن ۰,۲۵ زهر شمشیر و سرنیزه بود ۰,۲۵ ناپیدا بود . ۰,۲۵	۰,۷۵
۱۱	پهلوان هفت خوان ، اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود . ۹۲۰۲۳۰ = اکنون رستم ۰,۲۵ اسیر و گرفتار (خوراک و شکار) چاه (مکر) شده بود .	۰,۵۰
۱۲	همگنان را خون گرمی بود . ۹۰۰۲۲۸ و ۹۰۰۶۲۲ = همگی (هم نوعان) ۰,۲۵ صمیمی بودند . ۰,۲۵ (همه صمیمی بودند .)	۰,۵۰
۱۳	مرد نقال از صدایش ضجه می بارید / و نگاهش مثل خنجر بود . ۹۱۰۲۲۷ = در صدای مرد داستان گو غمی پنهان بود (بیان غمگینی داشت .) ۰,۵۰ و تند و تیز نگاه می کرد . ۰,۲۵	۰,۷۵
۱۴	گویی از تن حس و هوشش رفته بود و داشت می خوابید / او / از تن خود - بس بتر از رخس - / بی خبر بود و نبودش اعتنا با خویش .	۱

۹۵۰۶۰۸ = (رستم) گویی تاب و توانش (حس و هوشش) را از دست داده بود (ضعیف شده بود) ۰,۲۵ و در حال مرگ بود ۰,۲۵ و از تن خود - که بسیار بدتر از بدن (زخمی) رخس (اسبش) بود - کاملاً نا آگاه (بی خبر) بود ۰,۲۵ و اصلاً توجه و اعتنایی به حال و وضع خودش نداشت . ۰,۲۵	
۱۵	چاه چونان ژرفی و پهناش ، بی شرمیش ناباور . ۹۶۰۳۰۸ و ۹۶۰۶۰۶ = چاهی که بی شرمی آن مثل عمق و پهناش باور کردنی نیست . ۰,۵۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	درک مطلب و خود آزمایی : با توجه به شعر « قصه است این ، قصه ، آری قصه درد است / شعر نیست / این عیار مهر و کین مرد و نامرد است / بی عیار و شعر محض خوب و خالی نیست » ، شاعر چه تفاوتی بین شعر خود و دیگر سروده ها قائل شده است ؟ ۸۹۰۲۳۰ و ۹۳۰۳۰۱ شعر خود را فقط دارای ظاهر زیبا نمی داند ۰,۲۵ بلکه محتوا و مفهوم آن را نیز ارزشمند می داند . (آن را پرمحتوا و ابزار سنجش خوبی و بدی می داند .) ۰,۲۵	۰,۵۰
۲	ترکیب « کلید گنج مروارید او گم شد » در شعر « این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد . » چه مفهومی دارد ؟ ۹۴۱۰۰۹ = لبخند نمی زد - نمی خندید .	۰,۵۰
۳	در مصراع « کان کلید گنج مروارید او گم شد » ، منظور شاعر از « کلید گنج مروارید » چیست ؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ و ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ و ۹۰۰۲۲۸ = لبخند	۰,۵۰
۴	در شعر « مرد نقال - آن صدایش گرم ، نایش گرم / آن سکوتش ساکت و گیرا / و دمَش ، چونان حدیث آشنایش ، گرم - / راه می رفت و سخن می گفت . » ، ۸۹۱۰۲۰ ، ۹۲۱۰۰۹ و ۹۶۰۳۰۸ الف) در مصراع اول یک آرایه ادبی بیابید . ب) منظور از « حدیث آشنا » چیست ؟ (و ۹۱۰۳۲۸) = داستان های شاهنامه (داستان مرگ رستم که از شاهنامه تعریف می کرد .) پ) شاعر ، صدای گرم و گیرای نقال را به چه چیزی تشبیه کرده است ؟ حدیث آشنا	۰,۵۰ ۰,۵۰ ۰,۵۰
۵	درست یا نادرست : در شعر « سورت سرمای دی بیدادهای می کرد / و چه سرمایی ، چه سرمایی » ؛ تکرار « چه سرمایی ، چه سرمایی » نشانه تأکید بر ظلم است . = درست	۰,۲۵
۶	در مصراع « کان کلید گنج مروارید او گم شد » ، منظور شاعر از « گنج مروارید » چیست ؟ ۹۳۱۰۱۰ = لبخند روی لبان رستم	۰,۵۰
۷	در شعر « رخس را می دید و می پایید / رخس ، آن طاق عزیز ، آن تایی بی همتا / رخس رخسند / با هزاران یادهای روشن و زنده » (۹۰۰۳۳۰ : الف) « طاق » به چه معناست ؟ تک (یگانه - یکتا) ب) منظور از « هزاران یادهای روشن و زنده » چیست ؟ خاطرات روشن و به یادماندنی پ) در متن بالا یک حس آمیزی بیابید . یادهای روشن	۰,۲۵ ۰,۵۰ ۰,۲۵
۸	بر اساس بیت « آری اکنون شیر ایران شهر / تهمتن گُرد سجستانی » ، « تهمتن گُرد سجستانی » لقب کیست ؟ ۹۰۰۶۲۲ = رستم	۰,۲۵
۹	در مصراع « او شغاد ، آن نابردار بود » یک ایهام وجود دارد . آن را بیابید و معانی مختلف آن را بنویسید . ۹۰۰۶۲۲ نابردار ۰,۲۵ : الف : برادر ناتنی ۰,۲۵ : ب : برادر ناجوانمرد ۰,۲۵	۰,۷۵
۱۰	با توجه به شعر « آری اکنون تهمتن با رخس غیرتمند / در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود / پهلوان هفت خوان ، اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود » (الف : ۹۰۱۰۲۱) شاعر به کدام سبک گذشگان ، شعر بالا را سروده است ؟ (۱ - خراسانی) ۱ - خراسانی ۲ - هندی ۳ - عراقی ۴ - بازگشت ب) « خوان هشتم » اشاره به چیست ؟ گرفتاری در چاه به دست شغاد ، برادر ناتنی خود / سرنوشت و مرگ رستم	۰,۲۵ ۰,۵۰
۱۱	با توجه به بیت « بعد چندی که گشودش چشم / رخس خود را دید / بس که خونش رفته بود از تن » ۹۰۱۲۰۹ الف) « ش » در واژه « گشودش » ، مضاف الیه کدام واژه است ؟ چشم ب) مرجع ضمیر « ش » در « خونش » کدام است ؟ رخس پ) ضمیر متصل « ش » در « خونش » چه نقشی دارد ؟ ۹۶۰۳۰۸ مضاف الیه	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۲	در شعر « قهوه خانه گرم و روشن بود ، هم چون شرم ... » ، « مشبه » و « مشبه به » را مشخص کنید . ۹۱۰۶۰۱ = مشبه : قهوه خانه ۰,۲۵ مشبه به : شرم ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۳	با توجه به شعر « دیگر اکنون آن عماد تکیه و امید ایرانشهر / شیرمرد عرصه ناوردهای هول ، / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود . » (الف : ۹۵۰۳۰۶) منظور از « شیر مرد عرصه ناوردهای هول » چیست ؟ رستم ۰,۲۵ ب) مقصود از « خوان هشتم » چیست ؟ چاه یا کشته شدن رستم در چاه ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۴	منظور از « کمند شصت خم » در بیت زیر چیست ؟ ۹۶۰۶۰۶ = ریسمان بلند - طناب بلند هم چنان که می توانسن او ، اگر می خواست / کان کمند شصت خم خویش بگشاید .	۰,۵۰

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی : مهم ترین شاخصه های شعری اخوان ثالث را بنویسید . (ذکر دو مورد) ۸۹۰۲۳۰ = علاقه ویژه او به احیای سنت حماسی و اساطیری کهن ، صلابت و سنگینی شعر خراسانی ، شیوه روایت گری اخوان ثالث (حذف)	۰,۵۰
۲	« اخوان ثالث » شعر « خوان هشتم » از مجموعه « در حیاط کوچک پاییز در زندان » را به چه سبک و شیوه ای سروده است ؟ ۸۳۰۲۲۱۴۳۰ = سبک خراسانی و لحن حماسی	۰,۵۰
۳	در شعر « هیچ - هم چون پوچ - عالی نیست . » ، وجه شبه کدام است ؟ ۹۴۱۰۰۹ = عالی نیست .	۰,۲۵
۴	ضمیر « ش » در مصراع زیر ، مضاف الیه کدام کلمه است ؟ ۹۴۱۰۰۹ = تن (الف) « گویی از تن حس و هوشش رفته بود و داشت می خوابید . » (الف) تن (ب) حس (پ) هوش (ت) بود .	۰,۲۵
۵	اخوان ثالث با نشر مجموعه در سال ۱۳۳۵ نشان داد که در شعر حماسی و اجتماعی به شکل تازه ای از بیان دست یافته است . ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ زمستان	۰,۲۵
۶	« زمستان » اثر کیست ؟ ۹۴۰۶۰۵ = مهدی اخوان ثالث	۰,۲۵
۷	در مصراع « گرچه بیرون تیره بود و سرد هم چون ترس » ، کدام واژه « مشبه » است ؟ ۸۹۰۴۰۳ = بیرون	۰,۲۵
۸	در شعر « مرد نقال - آن صدایش گرم ، نایش گرم / آن سکوتش ساکت و گیرا / و دمَش ، چونان حدیث آشنایش ، گرم - / راه می رفت و سخن می گفت . » ، دو آرایه ادبی بیابید . ۸۹۰۶۲۳ = حس آمیزی ، تشبیه ، مجاز ، استعاره ، اشتقاق ، مراعات نظیر (دو مورد)	۰,۵۰
۹	در شعر « همگنان خاموش / گرد بر گردش به کردار صدف بر گرد مروارید » ، « صدف » و « مروارید » به ترتیب کدام پایه تشبیه هستند ؟ ۹۳۱۰۱۰ = هر دو مشبه به هستند . (هر کدام ۰,۲۵)	۰,۵۰
۱۰	در شعر « بر درختی که به زیرش ایستاده بود / و بر آن تکیه داده بود / و درون چه نگاه می کرد » ۹۲۰۲۳۰ الف () چه « مخفف کدام واژه است ؟ ب () مرجع ضمیر « ش » در واژه مشخص شده ، کدام است ؟	۰,۲۵ ۰,۲۵
۱۱	عبارت « زبان روایی ، حماسی و ویژگی سبک خراسانی در اشعار این شاعر وجود دارد » در توصیف کیست ؟ ۹۲۰۶۰۶ = اخوان ثالث	۰,۲۵
۱۲	در شعر « هفت خوان را آزاد سرو مرو ، / یا به قولی « ماخ سالار » آن گرامی مرد / آن <u>هریوه</u> خوب و پاک آیین - روایت کرد . » ، کدام گزینه درباره واژه مشخص شده درست است ؟ ۹۲۱۰۰۹ (الف : صفت نسبی) الف () صفت نسبی (ب) اسم (پ) قید تشبیه (ت) صفت شمارشی	۰,۲۵
۱۳	یکی از مهم ترین شاخصه های شعری « مهدی اخوان ثالث » را نام ببرید . ۹۰۱۲۰۹ = (حذف) علاقه ویژه او به احیای سنت های حماسی و اساطیری کهن ، صلابت و سنگینی شعر خراسانی و شیوه روایت گری او (یک مورد)	۰,۵۰
۱۴	کتاب « از این اوستا » اثر کیست ؟ ۹۱۰۲۲۷ = مهدی اخوان ثالث (حذف)	۰,۲۵
۱۵	با توجه به شعر « خوان هشتم را / من روایت می کنم اکنون / من که نامم مات » : ۹۵۰۳۰۶ الف () « مات » سرواژه چیست ؟ ب () کدام یک از اجزای جمله حذف شده است ؟	۰,۵۰ ۰,۲۵
۱۶	در شعر « مرد نقال - آن صدایش گرم ، نایش گرم / آن سکوتش ساکت و گیرا / و دمَش ، چونان حدیث آشنایش ، گرم - / راه می رفت و سخن می گفت . » ، کدام واژه « مشبه به » است ؟ ۹۵۰۶۰۸ = حدیث	۰,۲۵
۱۷	مصراع « کان کمند شصت خم خویش بگشاید » کدام آرایه زیر را دارد ؟ ۹۶۰۳۰۸ الف () تشبیه (ب) تناقض (پ) کنایه (ت) استعاره = کنایه	۰,۲۵
۱۸	درست یا نادرست : خوان هشتم از مجموعه « زمستان » انتخاب شده است . ۹۵۱۰۰۸ = نادرست	۰,۲۵
۱۹	آرایه مشترک نمونه های زیر را بنویسید . ۹۵۱۰۰۸ = تشبیه الف () صدای شوم و نامردانه اش در چاهسار گوش می پیچید . ب () آن شب که من به نظاره آسمان رفته بود ، قندیل زیبای پروین سر زد .	۰,۲۵

سؤالات درس بیست و پنجم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) گم بود در عمیق زمین شانه بهار ۸۹۰۲۳۰ = نشانه های آزادی و امید پیروزی ۰,۲۵ در اعماق زمین پنهان بود . ۰,۲۵ بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت ۹۱۰۲۲۷ = (کل بیت) قبل از تو (ای امام خمینی ره) آثار آزادی در ایران کم رنگ بود (پنهان بود) ۰,۵۰ و بدون حضور و رهبری تو زمینه های بروز آزادی ایجاد نمی شدند . ۰,۵۰	۱
۲	من مسلمانم / قبله ام یک گل سرخ ۹۴۰۳۰۷ و ۹۳۱۰۱۰ جانمزم چشمه ، مُهرم نور / دشت ، سجاده من . ۹۲۰۲۳۰ = من مسلمانم ، قبله (ی نمازم) ام عشق (قلب ، زیبایی های جهان) است . جا نمازم پر از پاکی (جوشش و لطافت و روشنی) ۰,۲۵ مُهرم پرتو ایزدی ۰,۲۵ و همه گستره زمین سجاده نماز من است . ۰,۲۵ من مسلمانم و به طرف عشق ، قلب و زیبایی های جهان نماز می خوانم .	۱
۳	بسیار بود رود در آن برزخ کبود . ۹۴۰۳۰۷ = مردم (انقلابیون ، آزادی خواهان) زیادی ۰,۲۵ در جامعه پر ظلم و خفقان پهلوی وجود داشتند . ۰,۲۵	۰,۵۰
۴	سنگ از پشت نمازم پیداست . ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ = خلوص نیت دارم - سنگ از درون نمازم پیدا است .	۰,۵۰
۵	چون عقده ای به بغض فرو بود حرف عشق این عقده تا همیشه سر و آشدن نداشت . ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ و ۸۹۱۰۲۰ و ۹۰۱۰۲۱ = سخن عشق و آزادی مانند بغضی در گلو بود . - سخن عشق به وطن و آزادی همانند گره ای بود که در بغض و کینه فرو بسته شده بود ۰,۵۰ و انگار این گره و عقده تا ابد به فکر گشایش نبود . (انقلاب پیروز نمی شد .) ۰,۵۰	۱
۶	کار ما شاید این است / که میان گل نیلوفر و قرن / پی آواز حقیقت بدویم . ۹۴۰۶۰۵ و ۹۴۱۰۰۹ و ۹۱۰۳۲۸ = وظیفه ما شاید این باشد ۰,۲۵ که میان آموخته های عرفانی ۰,۲۵ و رهاوردهای عصر جدید ۰,۲۵ گوش به آواز حقیقت بسپاریم . ۰,۲۵	۱
۷	پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت شب مانده بود و جرأت فردا شدن نداشت ۹۳۰۳۰۱ و ۹۰۱۲۰۹ و ۹۱۰۶۰۱ = پیش از تو (خطاب به امام خمینی ره) ۰,۲۵ مردم معنی اتحاد را نمی دانستند ۰,۲۵ (پیش از این که تو (امام خمینی ره) قیام کنی ، مردم ایران متحد متحد نبودند / در فکر اتحاد نبودند . ۰,۵۰) ظلم و ستم همه جا را فرا گرفته بود ۰,۲۵ و صبح (فردا) هم شهادت آمدن نداشت (صبح و خورشید جرأت طلوع و درخشش نداشتند) ۰,۲۵	۱
۸	در نمازم جریان دارد ماه ، جریان دارد طیف / سنگ از پشت نمازم پیداست . ۸۹۰۶۲۳ و ۹۰۰۳۳۰ نمازم هم چون ماه و طیف سرشار از روشنی و زیبایی است ۰,۲۵ و مثل آب شفاف و زلال است ۰,۲۵ آن چنان که سنگ از درون آن پیداست ۰,۲۵ (یا خلوص نیت دارم .)	۰,۷۵
۹	همه ذرات نمازم متبلور شده است . ۹۳۰۳۰۱ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۱۰۶۲۱ = نمازم سرشار از لطافت است .	۰,۵۰
۱۰	در آن کویر سوخته ، آن خاک بی بهار حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت . ۹۰۰۲۲۸ در فضای خفقان قبل از انقلاب ۰,۲۵ هیچ کس جرأت اعتراض نداشت ۰,۵۰	۰,۷۵
۱۱	چشم ها را باید شست ، جور دیگر باید دید . ۹۰۰۶۲۲ و ۹۱۰۶۰۱ و ۹۵۰۶۰۸ = باید در دیدن های (بینش) خود تجدید نظر کنیم ۰,۲۵ و دیوار آموخته ها و شنیده ها و عادت ها را فرو بشکنیم (تغییر دهیم) . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۲	دشت سجاده من . ۹۱۰۲۲۷ = همه گستره روی زمین محل عبادت (سجاده) من است .	۰,۲۵
۱۳	من نمازم را پی تکبره الاحرام علف می خوانم / پی « قد قامت » موج . ۹۶۰۶۰۶ = من (شاعر) نمازم را وقتی می خوانم که همه عناصر طبیعت به نماز ایستاده باشند . ۰,۵۰	۰,۵۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	درک مطلب و خود آزمایی : مفهوم مصراع « همه ذرات نمازم متبلور شده است » را بنویسید . ۸۹۰۲۳۰ و ۹۰۰۶۲۲ = نمازم سرشار از لطافت است .	۰,۵۰
۲	در شعر زیر ، شاعر بین « شب بو » و « کاج » چه رابطه ای برقرار کرده است ؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ و خدایی که در این نزدیکی است / لای این شب بو ها ، پای آن کاج بلند . = رابطه تضاد ؛ شب بو : کوتاهی - کاج : بلندی	۰,۵۰
۳	شاعر در شعر « و خدایی که در این نزدیکی است / لای این شب بو ها ، پای آن کاج بلند . » چه خصیصه هایی را در « شب بو » و « کاج » جست و جو می کند ؟ ۸۳۰۲۲۴۱۴۳۰ و ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ و ۹۲۱۰۰۹ = در شب بو : کوتاهی ۰,۲۵ در کاج : بلندی ۰,۲۵ - هر دو جلوه ای از جلوه های خدا هستند و خدا در همه جا حضور دارد .	۰,۵۰
۴	منظور از « برزخ کبود » در بیت زیر چیست ؟ ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ و ۹۳۱۰۱۰ = جامعه پر از ظلم و خفقان دوران پهلوی بسیار بود رود در آن برزخ کبود اما دریغ زهره دریا شدن نداشت	۰,۵۰

۵	مقصود بیت « دل ها اگرچه صاف ، ولی از هراس سنگ / آئینه بود و میل تماشا شدن نداشت » را بیان کنید . ۸۳۰۲۲۴۱۴۳۰ یکرنگی مردم (وجود اعتقادات پاک) ۰,۲۵ و ترس از حکومت ستمگر پهلوی ۰,۲۵
۶	در بیت « در آن کویر سوخته ، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت » ، مقصود کلی مصراع دوم چیست ؟ حتی انسان های معمولی و عادی جامعه ، اجازه اظهار نظر و رشد و تعالی یافتن را نداشتند . ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰
۷	با توجه به شعر زیر ، به پرسش ها پاسخ دهید . ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ « قبله ام یک گل سرخ / جانمازم چشمه ، مُهرم نور / دشت سجاده من / <u>من وضو با تپش پنجره ها می گیرم .</u> » الف (« گل سرخ » نماد چیست ؟ عشق - قلب انسان - زیبایی های جهان ب (معنای مجازی واژه « دشت » را بنویسید . همه گستره زمین - کل زمین پ (مقصود شاعر از قسمت مشخص شده چیست ؟ شاعر با نور و روشنی وضو می گیرد .
۸	در شعر زیر ، منظور از « آواز شقایق زندانی در قفس » چیست ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ « گاه گاهی قفسی می سازم با رنگ ، می فروشم به شما / تا به آواز شقایق که در آن زندانی است / دل تنهایی تان تازه شود . » نغمه عاشقانه قلبی خونین (یا آرزوی تحقق نیافته)
۹	در شعر « بسیار بود رود در آن برزخ کبود دل ها اگرچه صاف ، ولی از هراس سنگ اما دروغ ، زهره دریا شدن نداشت آئینه بود و میل تماشا شدن نداشت . » ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ الف (منظور از « برزخ کبود » چیست ؟ ب (این شعر از کدام نوع توصیف است ؟ پ (بیت دوم ، به چه موضوعی اشاره دارد ؟ جامعه ظلم زده (جامعه پر از ظلم و خفقان دوران پهلوی) نمادین ترس مردم از اظهار وجود به خاطر حاکمیت استبداد
۱۰	با توجه به شعر « و خدایی که در این نزدیکی است / لای این شب بو ها ، پای آن کاج بلند / در نمازم جریان دارد ماه ، جریان دارد طیف / سنگ از پشت نمازم پیداست / همه ذرات نمازم متبلور شده است . » ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ الف (شاعر در « شب بو » و « کاج » چه خصیصه هایی را جست و جو می کند ؟ در شب بو : کوتاهی ۰,۲۵ در کاج : بلندی ۰,۲۵ ب (در مصراع « سنگ از پشت نمازم پیداست » به کدام ویژگی شاعر اشاره شده است ؟ خلوص نیت پ (مفهوم نهایی قسمت مشخص شده را بنویسید . = نمازم سرشار از لطافت است .
۱۱	درست / نادرست : در بیت « در آن کویر سوخته ، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت » ، « کویر سوخته » اشاره به « دنیای مادی » دارد . ۹۴۰۳۰۷ = نادرست
۱۲	در بیت « پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت / شب مانده بود و جرأت فردا شدن نداشت » ۸۹۰۴۰۳ الف (مخاطب سلمان هراتی کیست ؟ ب (در این شعر ، « شب » نماد چیست ؟ امام خمینی (ره) خفقان حاکم بر عصر پیش از انقلاب
۱۳	در شعر « جا نمازم چشمه / مُهرم نور » ، « نور » نمادی از است . ۸۹۰۶۲۳ = پرتو ایزدی
۱۴	مفهوم قسمت مشخص شده در مصراع « بسیار بود رود در آن برزخ کبود . » را بنویسید . ۸۹۰۶۲۳ = جامعه استبداد زده پیش از انقلاب
۱۵	« سنگ از پشت نمازم پیداست » به چه معناست ؟ (بیانگر چه مفهومی است) ۸۹۱۰۲۰ و ۹۵۰۳۰۶ = خلوص نیت دارم .
۱۶	با توجه به شعر « و خدایی که در این نزدیکی است / لای این شب بو ها ، پای آن کاج بلند / من مسلمانم ، قبله ام یک گل سرخ » ۸۹۱۲۱۵ : الف (شاعر بین کدام واژه ها رابطه تضاد برقرار کرده است ؟ ب (« گل سرخ » نماد چیست ؟ عشق - قلب انسان - زیبایی های جهان شب بو و کاج
۱۷	مفهوم جمله « بکوش عظمت در نگاه تو باشد نه در آن چیزی که بدان می نگری » در کدام گزینه آمده است ؟ ۹۳۰۳۰۱ ت الف (من وضو با تپش پنجره ها می گیرم ب (سنگ از پشت نمازم پیداست پ (کار ما نیست شناسایی راز گل سرخ ت (چشم ها را باید شست ، جور دیگر باید دید
۱۸	در بیت « گم بود در عمیق زمین شانه بهار / بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت » ۹۳۰۶۰۵ الف (کدام واژه نماد « آزادی » است ؟ ب (در مصراع دوم ، « تو » چه کسی است ؟ بهار حضرت امام خمینی (ره)
۱۹	با توجه به شعر « مادری دارم ، بهتر از برگ درخت / دوستانی ، بهتر از آب روان / و خدایی که در این نزدیکی است / لای این شب بوها ، پای آن کاج بلند ... » ۹۳۰۶۰۵ الف (شاعر ، میان کدام واژه ها ، تضاد برقرار کرده است ؟ ب (کدام بخش از شعر به مفهوم « خدا از رگ گردن به ما نزدیک تر است . » اشاره دارد ؟ و خدایی که در این نزدیکی است . شب بو و کاج
۲۰	در کدام یک از گزینه های زیر ، « تعبیرات عامیانه » وجود دارد ؟ ۹۲۰۲۳۰ الف () الف (تکه نانی دارم ، سر سوزن ذوقی . ب (من وضو با تپش پنجره ها می گیرم . پ (همه ذرات نمازم متبلور شده است . ت (در نمازم جریان دارد ماه ، جریان دارد طیف .

۰,۵۰	۳۷	در شعر « جا نماز چشمه ، مُهرم نور » ؛ « چشمه » و « نور » به ترتیب نماد چه چیزهایی هستند ؟ ۹۱۰۳۲۸ و ۹۵۱۰۰۸ چشمه : پاکی ، جوشش ، لطافت ، روشنی (یک مورد) ۰,۲۵ - نور : پرتو ایزدی ۰,۲۵
۰,۵۰	۳۸	مقصود از مصراع دوم بیت « دل ها اگرچه صاف ولی از هراس سنگ / آینه بود و میل تماشا شدن نداشت » چیست ؟ ۹۵۰۳۰۶ مردم با وجود دل پاک ، اجازه بیان اندیشه های درونی خود (اظهار عقیده) را نداشتند . یا در استبداد حاکم کسی اجازه اظهار نظر نداشت . یا در استبداد حاکم مردم سکوت کرده بودند . ۰,۵۰
۰,۲۵	۳۹	با توجه به شعر « چه خیالی ، چه خیالی ، می دانم / پرده ام بی جان است / خوب می دانم ، حوض نقاشی من بی ماهی است » : ۹۵۰۶۰۸ الف (مفهوم مجازی « پرده ام » چیست ؟ نقاشی ۰,۲۵ ب (منظور از « حوض نقاشی من بی ماهی است » را بنویسید . پرده نقاشی من بی روح (بی جان) است . ۰,۲۵
۰,۲۵	۴۰	با توجه به شعر « من وضو با تپش پنجره ها می گیرم » : ۹۶۰۳۰۸ الف (مقصود از « تپش پنجره ها چیست ؟ = هجوم روشنایی به درون بر اثر باز شدن پنجره ۰,۲۵ ب (در این شعر ، « پنجره » نشانگر چیست ؟ = نشانگر احساس و ارتباط است . ۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	« شرق اندوه » اثر کیست ؟ ۸۹۰۲۳۰ = سهراب سپهری	۰,۲۵
۲	در شعر « جانماز چشمه ، مُهرم نور / دشت سجاده من » ، چه بخشی و به چه قرینه ای حذف شده است ؟ ۹۴۰۳۰۷ = فعل « است » ۰,۲۵ به قرینه معنوی ۰,۲۵	۰,۵۰
۳	دو ویژگی شعر « سلمان هراتی » را بنویسید . ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ = روانی زبان ، بهره گیری و تأثیرپذیری از محیط و فضای معنوی انقلاب ، اندیشه پویا (هر مورد ۰,۲۵) دو مورد کافی است .	۰,۵۰
۴	درست یا نادرست : ۹۴۰۶۰۵ الف (نوع توصیف بیت « در آن کویر سوخته ، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت » ، « تخیلی » است . نادرست ب (در مصراع « بسیار بود رود در آن برزخ کبود » ، « برزخ کبود » در مفهوم جامعه پر از ظلم وستم و خفقان دوران پهلوی به کار رفته است . درست پ (بیت « گم بود در عمیق زمین شانه بهار / بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت » ؛ خطاب به حضرت امام خمینی (ره) است . درست	۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵
۵	بارزترین آرایه جمله « دشت ، سجاده من » را بنویسید . ۹۴۰۶۰۵ = مجاز (مجاز از همه جای جهان)	۰,۲۵
۶	در شعر « قبله ام یک گل سرخ / جانماز چشمه ، مُهرم نور / دشت سجاده من » : ۹۴۱۰۰۹ الف (کدام واژه در معنای مجازی « همه گستره زمین » به کار رفته است ؟ دشت ب (واژگان « مسلمان ، قبله ، جانماز ، مُهر ، سجاده » چه آرایه ای را پدید می آورند ؟ تناسب یا مراعات نظیر	۰,۲۵ ۰,۲۵
۷	« از آسمان سبز » اثر کیست ؟ ۹۴۰۳۰۷ و ۹۰۰۲۲۸ = سلمان هراتی	۰,۲۵
۸	چه عواملی باعث شکوه و تأثیر شعر « صدای پای آب » شده است ؟ (دو مورد) ۸۹۰۴۰۳ زبان روان - توصیف صادقانه دنیای عاطفی شاعر - تصویرهای بدیع و تازه - غافل گیری های شاعرانه (آشنایی زدایی) - ترکیب و موسیقی شعر و حتی بهره گیری از لغات عامیانه	۰,۵۰
۹	عبارت زیر کدام شاعر معاصر را معرفی می کند ؟ ۸۹۰۶۲۳ = سلمان هراتی « از شاعران توانای پس از انقلاب اسلامی و اشعار او در سه مجموعه به نام های : از آسمان سبز ، از این ستاره تا آن ستاره و دری به خانه خورشید به چاپ رسیده است . »	۰,۵۰
۱۰	« دری به خانه خورشید » اثر کیست ؟ ۸۹۱۲۱۵ = سلمان هراتی	۰,۲۵
۱۱	نوع توصیف شعر « قبله ام یک گل سرخ / جانماز چشمه ، مُهرم نور / دشت سجاده من » چگونه است ؟ ۹۳۰۳۰۱ = نمادین	۰,۲۵
۱۲	در بیت « در آن کویر سوخته ، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت » یک آرایه ادبی نشان دهید . ۹۳۰۳۰۱ مجاز - استعاره - تشخیص - مراعات نظیر (یک مورد کافی است .)	۰,۲۵
۱۳	کدام گزینه زیر ، از ویژگی های شعر « سهراب سپهری » نیست ؟ ۹۳۱۰۱۰ (ت) الف (آشنایی زدایی) ب (بهره گیری از لغات عامیانه پ (زبان ساده و بی آرایش) ت (ترسیم ایثارگری هشت سال دفاع مقدس	۰,۲۵
۱۴	در شعر « جانماز چشمه / مُهرم نور / دشت سجاده من » ، کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است ؟ ۹۳۱۰۱۰ = دشت	۰,۲۵

۰,۵۰	در بیت « در آن کویر سوخته ، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت » ، نام دو آرایه ادبی را بنویسید . ۹۲۰۲۳۰	۱۵
۰,۲۵	نوع توصیف بیت « پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت / شب مانده بود و جرأت فردا شدن نداشت » چگونه است ؟ ۹۲۰۶۰۶ و ۹۶۰۳۰۸ = نمادین	۱۶
۰,۲۵	عبارت « غافل گیری های شاعرانه (آشنایی زدایی) از ویژگی های سروده اوست » در توصیف کیست ؟ ۹۲۰۶۰۶ = سهراب سپهری	۱۷
۰,۲۵	در بیت « دل ها اگرچه صاف ، ولی از هراس سنگ / <u>آیین</u> بود و میل تماشا شدن نداشت » ، واژه مشخص شده ، کدام پایه تشبیه است ؟ ۹۱۱۰۰۶ = مشبه به	۱۸
۰,۲۵	مصراع « من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می خوانم » چه آرایه ای دارد ؟ ۹۱۱۰۰۶ = تشخیص	۱۹
۰,۲۵	درست / نادرست : مجموعه شعر « دری به خانه خورشید » را « سلمان هراتی » سروده است . ۹۱۰۶۲۱ = درست	۲۰
۰,۲۵	واژه « آب » در شعر « صدای پای آب » نماد و رمز اوضاع نابسامان جامعه است . ۹۱۰۶۲۱ = نادرست	۲۱
۰,۲۵	کدام گزینه در مورد « سهراب سپهری » نادرست است ؟ ۹۰۱۰۲۱ = (پ) الف) زبان شعری سهراب در برخی اشعار ساده و بی آرایش است . ب) یکی از آثار وی « هشت کتاب » است . پ) سهراب با ادبیات اروپایی آشنایی نداشت . د) از نخستین کسانی است که راه نیما را شناخت .	۲۲
۰,۵۰	مجموعه اشعار « سهراب سپهری » چه نام دارد ؟ در شعر « صدای پای آب » ، واژه « آب » رمز چیست ؟ ۹۰۱۲۰۹ هشت کتاب ۰,۲۵ - خود شاعر (که آرام و بی صدا از هر گوشه و کناری عبور می کند) ۰,۲۵	۲۳
۰,۲۵	درست / نادرست : مجموعه آثار « از آسمان سبز » و « از این ستاره تا آن ستاره » سروده « سلمان هراتی » شاعر توانای پس از انقلاب اسلامی است . ۹۱۰۲۲۷ = درست	۲۴
۰,۲۵	یک آرایه در شعر « من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می خوانم . » نشان دهید . ۹۱۰۶۰۱ = تشخیص - تناسب (مراعات نظیر)	۲۵
۰,۲۵	شرح زیر چه شخصیتی را معرفی می کند ؟ ۹۵۰۳۰۶ = سلمان هراتی ۰,۲۵ « روانی زبان ، بهره گیری و تأثیرپذیری از محیط و فضای معنوی انقلاب و اندیشه پویا از ویژگی های شعر اوست . » در « دری به خانه خورشید » یکی از مجموعه اشعارش است .	۲۶
۰,۲۵	در کدام یک از ابیات زیر آرایه « جناس » به کار رفته است ؟ ۹۵۰۶۰۸ = ب الف) در آن کویر سوخته ، آن خاک بی بهار ب) گم بود در عمیق زمین شانه بهار حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت	۲۷
۰,۵۰	هر یک از واژه های مشخص شده در بیت زیر ، کدام پایه های تشبیه هستند ؟ ۹۶۰۳۰۸ چون <u>عقده</u> ای به بغض فرو بود <u>حرف عشق</u> این عقده تا همیشه سرِ وا شدن نداشت = حرف عشق : مشبه ۰,۲۵ ، عقده : مشبه به ۰,۲۵	۲۸
۰,۲۵	درست یا نادرست : در قسمت دوم شعر « صدای پای آب » سهراب سپهری ، « جهان » در نماد کاشان تفسیر می شود . ۹۵۱۰۰۸ = درست	۲۹

*

سؤالات درس بیست و ششم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دوره پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی لغات مشخص شده : (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .)	
۱	چشم را به <u>سن</u> دوختم . ۸۹۰۴۰۳ و ۹۴۰۶۰۵ و ۹۴۱۰۰۹ = صحنه نمایش	۰,۲۵
۲	پدرم <u>دریادل</u> بود . ۸۹۰۲۳۰ = بخشنده - بزرگ منش	۰,۲۵
۳	کلاس ما در <u>آرسی</u> قشنگی جا داشت . ۹۴۰۳۰۷ = نوعی در قدیمی که عمودی باز و بسته می شود .	۰,۲۵
۴	انتخاب از داخل کمانک (من <u>قلا کردم</u> . (کلک زدم - آسوده شدم) ۹۳۰۳۰۱ = کلک زدم	۰,۲۵
۵	در مقابل این قد دراز ، چشم <u>سو</u> نداشت . ۹۲۰۲۳۰ = دید ، توان بینایی	۰,۲۵
۶	قریب به یک دقیقه <u>بروبر</u> چشم به عینک و قیافه من دوخت . ۹۲۰۶۰۶ = با دقت - خیره خیره	۰,۲۵
۷	در جمله « به به ! مثل <u>قوال</u> ها صورتک زدی ؟ » معنی واژه مشخص شده ، کدام گزینه است ؟ ۹۲۱۰۰۹ (ت) الف) گویندگان (ب) رجزخوانان میدان های جنگ پ) خوانندگان (ت) بازیگران نمایش های دوره گردی	۰,۲۵
۸	عینک مثل <u>تعلیمی</u> و کراوات یک چیز فرنگی مآبی است . ۹۱۱۰۰۶ و ۹۰۰۳۳۰ = عصای سبکی که به دست گیرند .	۰,۲۵

۰,۲۵	درست / نادرست : پایم به توپ نمی خورد ، بور می شدم . (بور شدن : عصبانی شدن) ۹۰۱۲۰۹ = نادرست	۹
۰,۲۵	درست / نادرست : قریب به یک دقیقه <u>برویر</u> چشم به عینک و قیافه من دوخت . (بر و بر : با دقت) ۹۱۰۲۲۷ = درست	۱۰
۰,۲۵	پایم به توپ نمی خورد ، <u>بور</u> می شدم . ۹۱۰۳۲۸ = شرمنده - خجالت زده	۱۱
۰,۲۵	من <u>قلا کردم</u> و روزی که پیرزن نبود ، رفتم سر بچه اش . ۹۵۰۶۰۸ = کلک زدن ، کمین کردن برای شیطنت	۱۲
۰,۲۵	عینک به قدری کهنه بود که فرامش شکسته بود . ۹۵۱۰۰۸ = قاب عینک	۱۳

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	معنی شعر و نثر : (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .)	
۱	من قلا کردم و عینک موصوف را از جعبه اش بیرون آوردم . ۸۳۰۲۲۲۱۴۳۰ من کلک زدم (شیطنت کردم) ۰,۲۵ و آن عینک توصیف شده را از جعبه اش بیرون آوردم . ۰,۲۵	۰,۵۰
۲	من قلا کردم . ۹۴۰۶۰۵ و ۹۶۰۳۰۸ = من کلک زدم .	۰,۲۵
۳	پدرم دریا دل بود . در لاتی کار شاهان را می کرد . ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ و ۹۳۱۰۱۰ و ۹۲۰۲۳۰ و ۹۱۰۶۲۱ = پدرم خیلی بخشنده (سخاوتمند) بود ۰,۲۵ در عین فقیری ۰,۲۵ مانند پادشاهان ، سخاوتمندانه رفتار می کرد . ۰,۲۵	۰,۷۵
۴	پدرم از بام افتاده بود ولی دست از کمرش بر نمی داشت . ۸۹۰۶۲۳ = پدرم ورشکست شده بود ۰,۲۵ ولی خصلت و خوی جوانمردی اش را حفظ کرده بود . ۰,۲۵	۰,۵۰
۵	چشم را به سین دوختم ، خوب باریک بین شدم . ۹۳۰۶۰۵ و ۹۲۰۶۰۶ = به صحنه نمایش ۰,۲۵ خیره شدم ۰,۲۵ و با دقت نگاه کردم . ۰,۲۵	۰,۷۵
۶	قریب به یک دقیقه <u>برویر</u> چشم به عینک و قیافه من دوخت . ۹۲۱۰۰۹ = نزدیک به یک دقیقه با دقت (خیره خیره) ۰,۲۵ به عینک و قیافه من نگاه کرد . ۰,۲۵	۰,۵۰
۷	در مقابل این قد دراز ، چشمم سو نداشت . ۹۰۰۲۲۸ = در مقابل این قد بلند ، چشمم خوب نمی دید .	۰,۲۵
۸	اما باز نفهمیدم چه مرگی در جانم است . ۹۰۰۶۲۲ = اما باز متوجه مشکلم (ضعف بینایی ام) نشدم .	۰,۲۵
۹	به به ! مثل قوال ها صورتک زدی ؟ ۹۰۱۰۲۱ = به به ! مثل بازیگران دوره گرد ۰,۲۵ نقاب (ماسک) زدی . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۰	سر از پا نمی شناختم . ۹۱۰۳۲۸ = بسیار شاد بودم .	۰,۲۵
۱۱	من بور می شدم ؛ بچه ها می خندیدند ؛ من به رگ غیرتم بر می خورد . ۹۰۰۶۲۲ و ۹۵۰۳۰۶ = خجالت زده (شرمنده) می شدم ، بچه ها می خندیدند . ۰,۲۵ من ناراحت می شدم (باعث ناراحتی من می شد - مرا غیرتی و عصبانی می کرد) . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۲	خیال می کردم عینک مثل تعلیمی یک چیز فرنگی مآبی است . ۹۵۰۶۰۸ خیال می کردم (تصور می کردم) که عینک مثل عصا (عصای سبکی که به دست می گیرند) ۰,۲۵ چیزی به شیوه فرنگی ها (غربی ها) است (تظاهر به فرنگی بودن است) . ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۳	در خانه هم بی دشت نبودم . ۹۵۱۰۰۸ = در خانه هم بی مزد نبودم .	۰,۲۵
۱۴	یارو وارد سین شد ، شامورتی را درآورد . ۹۶۰۶۰۶ = آن فرد وارد صحنه نمایش شد ۰,۲۵ حقه بازی (شعبده بازی) را شروع کرد . ۰,۲۵	۰,۵۰

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	درک مطلب و خود آزمایی :	
۱	در عبارت « <u>پدرم از بام افتاده بود</u> ولی دست از کمرش بر نمی داشت . » ، مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید . ۹۴۰۳۰۷ = فقیر شده بود . (ورشکست شده بود) . ۰,۵۰	۰,۵۰
۲	منظور از « در لاتی کار شاهان می کرد . » در عبارت « پدرم دریا دل بود . در لاتی کار شاهان را می کرد . » را بنویسید . ۹۴۱۰۰۹ پدرم با وجود فقر (تهیدستی) دست و دل باز و بخشنده بود .	۰,۵۰
۳	مفهوم قسمت مشخص شده در عبارت « این بار سخت <u>از جا در رفت</u> و درست آمد کنار نیمکت من » را بنویسید . ۸۹۰۴۰۳ عصبانی شد .	۰,۲۵
۴	مفهوم قسمت مشخص شده در عبارت « من <u>قلا کردم</u> و روزی که پیرزن نبود ، رفتم سر بچه اش » را بنویسید . ۸۹۰۶۲۳ شیطنت کردم - کلک زدم .	۰,۵۰
۵	معنی قسمت مشخص شده در عبارت « پایم به توپ نمی خورد ؛ <u>بور می شدم</u> ، بچه ها می خندیدند . » را بنویسید . ۸۹۱۰۲۰ شرمنده می شدم - خجالت زده می شدم .	۰,۵۰

۰,۵۰	با توجه به متن « شاگردان مدرسه ما ، مثل حاصل سن زده ، سال به سال در می رفتند و تهیه نان سنگک را بر خواندن تاریخ و ادبیات ریحان می دادند . » ، منظور از قسمت مشخص شده را بنویسید . ۸۹۱۲۱۵	۶
۰,۲۵	درست یا نادرست : در عبارت « با آن که چندین سال بود که شهرنشین شده بودیم ، خانه ما شکل دهاتی اشی را حفظ کرده بود . » ، مرجع ضمیر مشخص شده ، « خانه » است . ۹۳۰۶۰۵ = درست	۷
۰,۲۵	درست / نادرست : جمله « من قلا کردم » یعنی « شیطنت کردم » . ۹۲۰۶۰۶ = درست	۸
۰,۵۰	مفهوم « به عنوان مهمانی لنگر می انداختند » را بنویسید . ۹۱۱۰۰۶ = مدت زیادی در یک جا ساکن شدن و ماندن - ماندگار شدن مهمان برای مدت زیاد	۹
۰,۲۵	در عبارت « پیش خودش خیال کرد چه شده که این شاگرد شیطان بر خلاف همیشه ته کلاس نشسته است . نکند کاسه ای زیر نیم کاسه باشد . » (الف : ۹۱۰۶۲۱) کنایه به کار رفته در متن را بنویسید .	۱۰
۰,۲۵	ب (معنای آن کنایه را بنویسید . کلک زدن (حقه زدن ، حيله ای پنهانی در کار بودن)	
۰,۵۰	مفهوم عبارت « پدرم از بام افتاده بود ولی دست از کمرش بر نمی داشت . » را بنویسید . ۹۰۰۲۲۸ پدرم ورزشکست شده اما متکی به خود بود (جوانمردی و مهمان نوازی خود را حفظ کرده بود) .	۱۱
۰,۵۰	مفهوم کنایی به کار رفته در عبارت « دسته های عینک سیم و نخ ، قوز بالا قوز بود . » را بنویسید . ۹۰۰۳۳۰ = بد شدن وضعیت	۱۲
۰,۵۰	منظور از « چشم مسلح » در جمله « من برای امتحان چشم مسلح ، ردیف دهم را انتخاب کرده بودم . » چیست ؟ ۹۰۱۲۰۹ چشمی که به عینک مجهز باشد .	۱۳
۰,۲۵	ضرب المثل « دو برادری مثل علم یزید می مانید » در چه مواقعی استفاده می شود ؟ ۹۱۰۲۲۷ (ت : قدبلند هستیید) الف (خشن هستیید ب) شرور هستیید پ (بی بند و بار هستیید ت) قدبلند هستیید	۱۴
۰,۵۰	با توجه به عبارت زیر دو ویژگی برجسته نثر داستانی آن را بنویسید . ۹۵۰۳۰۶ « بعد از ظهر بود ، کلاس ما در اُرسی قشنگی جا داشت . اتاق های آن بیشتر آینه کاری داشت . کلاس ما پنجره نداشت . آفتاب عصر بدین کلاس می تابید . چهره معصوم هم کلاسی ها مثل نگین های خوشگل و شفاف یک انگشتر پر بها به ترتیب به چشم می خورد . » = توصیفات دقیق (جزئی) ، سادگی و روانی ، کوتاهی جملات و زبان و بیان صمیمی (هر مورد ۰,۲۵)	۱۵
	در عبارت « مادرم شمامتم می کرد » ضمیر متصل « م » چه نقشی دارد ؟ ۹۵۱۰۰۸ = مفعول	۱۶

*

نمره	متن سوالات	ردیف
۰,۲۵	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی : یک اثر در حوزه ادبیات داستانی بنویسید که موضوع آن تعلیم و تربیت باشد . ۸۹۰۲۳۰ = قابوس نامه - چهار مقاله	الف ۱
۰,۲۵	کتاب « عقل سرخ » از جمله قصه هایی است که مفاهیم عرفانی ، فلسفی و دینی را به شکل بیان می کند . ۸۹۰۲۳۰ تمثیلی یا نمادین یا سمبلیک	۲
۰,۵۰	به « قصه هایی که از زبان حیوانات روایت می شود و در آن ها نویسنده ، اعمال و احساسات انسان را به حیوانات نسبت می دهد . » چه می گویند ؟ ۹۴۰۳۰۷ = افسانه های تمثیلی	۳
۰,۵۰	چرا دهه آغازین سال ۱۳۰۰ شمسی ، دورانی تعیین کننده برای داستان نویسی است ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ در این زمان ، نخستین نمونه های رمان اجتماعی در پاسخ به مقتضیات اجتماعی و فرهنگی پدید آمد .	۴
۰,۵۰	در تقسیم بندی کلی انواع قصه ، کتاب « عقل سرخ » جزء کدام نوع قصه به شمار می رود ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ قصه هایی در توضیح و شرح مفاهیم عرفانی ، فلسفی و دینی ۰,۲۵ به وجه تمثیلی یا نمادین (سمبلیک) ۰,۲۵	۵
۰,۵۰	با توجه به تقسیم بندی کلی قصه های گذشته ، کتاب « کلیله و دمنه » از نظر محتوا در کدام دسته قرار می گیرد ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۴۳۰ قصه هایی که از زبان حیوانات روایت می شود . نویسنده ، اعمال و احساسات انسان را به حیوانات نسبت می دهد . (فابل / افسانه های تمثیلی)	۶
۰,۵۰	محتوای کتاب « قابوس نامه » را از نظر قصه بنویسید . ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ تعلیم و تربیت	۷
۰,۲۵	بارزترین آرایه جمله « دوره متوسطه اش شاگرد زیادی نداشت مثل حاصل سن زده . » را بنویسید . ۹۴۰۶۰۵ = تشبیه	۸
۰,۲۵	نام یک اثر داستانی را که بر اساس امثال و حکم فارسی و عربی تنظیم شده است ، بنویسید . ۸۹۰۴۰۳ = جامع التمثیل	۹
۰,۲۵	کتاب « چهار مقاله » اثر کدام یک از نویسندگان زیر است ؟ ۹۴۱۰۰۹ پ الف (عبدالحسین زرین کوب ب) رسول پرویزی پ (احمد عروضی سمرقندی ت) جلال آل احمد	۱۰
۰,۲۵	یک اثر از « ابوالمعالی نصرالله منشی » نام ببرید . ۸۹۰۶۲۳ = کلیله و دمنه	۱۱

۰,۲۵	۱۲ « قابوس نامه » از جمله قصه هایی است که در زمینه نوشته شده است . ۸۹۱۰۲۰ = تعلیم و تربیت
۰,۵۰	۱۳ هر یک از آثار زیر ، جزء کدام یک از انواع قصه ها است ؟ ۸۹۱۲۱۵ الف) اسرار التوحید (ب) منطق الطیر (الف = قصه هایی در شرح کرامات عارفان ۰,۲۵) (ب = قصه هایی در توضیح و شرح مفاهیم عرفانی بر وجه تمثیل ۰,۲۵)
۰,۲۵	۱۴ کتاب « شلوارهای وصله دار » اثر کیست ؟ ۹۳۰۳۰۱ = رسول پرویزی
۰,۲۵	۱۵ کدام یک از آثار زیر « افسانه تمثیلی » (فابل) است ؟ ۹۳۰۳۰۱ (الف = کلیله و دمنه) الف) کلیله و دمنه (ب) جامع التمثیل (پ) هزار و یک شب (ت) منطق الطیر
۰,۲۵	۱۶ درست / نادرست : به « قصه هایی که از زبان حیوانات روایت می شود و در آن ها نویسنده ، اعمال و احساسات انسان را به حیوانات نسبت می دهد . » ؛ قصه های عامیانه می گویند . ۹۳۰۶۰۵ = نادرست
۰,۵۰	۱۷ « تذکره الاولیا » و « چهارمقاله » اثر چه کسانی است ؟ ۹۲۰۲۳۰ عطار ۰,۲۵ - نظامی عروضی سمرقندی ۰,۲۵
۰,۲۵	۱۸ « عقل سرخ » اثر کیست ؟ ۹۲۰۶۰۶ = شیخ شهاب الدین سهروردی
۰,۲۵	۱۹ کدام یک از آثار زیر ، در حوزه « قصه های عامیانه » قرار می گیرد ؟ ۹۲۱۰۰۹ (ب : سمک عیار) الف) منطق الطیر (ب) سمک عیار (پ) کلیله و دمنه (ت) چهارمقاله
۰,۵۰	۲۰ با توجه به تقسیم بندی کلی قصه های گذشته ، کتاب « قابوس نامه » از نظر محتوا ، در گروه قصه هایی است که در زمینه هستند . ۹۱۱۰۰۶ = تعلیم و تربیت
۰,۲۵	۲۱ کدام گزینه مربوط به « افسانه های تمثیلی » است ؟ ۹۱۰۶۲۱ (الف) الف) قصه هایی که از زبان حیوانات روایت می شود . (ب) قصه هایی که بر اساس امثال و حکم فارسی و عربی تنظیم شده اند .
۰,۵۰	۲۲ دو کتاب قصه نام ببرید که یکی فقط جنبه تاریخی داشته باشد و دیگری از زبان حیوانات باشد . ۹۰۰۳۳۰ تاریخ بیهقی ۰,۲۵ - کلیله و دمنه ۰,۲۵
۰,۲۵	۲۳ درست / نادرست : « دسته های عینک سیم و نخ ، قوز بالا قوز بود . » اغراق دارد . ۹۰۰۶۲۳ = نادرست
۰,۲۵	۲۴ در تقسیم بندی کلی انواع قصه ، کتاب « سمک عیار » جزء کدام نوع قصه به شمار می رود ؟ ۹۰۱۰۲۱ = قصه های عامیانه
۰,۲۵	۲۵ قصه هایی که از زبان حیوانات روایت می شوند و در آن نویسنده اعمال و احساسات انسان را به حیوانات نسبت می دهد ، در ادبیات خارجی چه نامیده می شود ؟ ۹۰۱۰۲۱ = فابل (fable)
۰,۲۵	۲۶ کتاب از قصه هایی است که بر اساس امثال و حکم فارسی و عربی تنظیم شده است . ۹۰۱۲۰۹ = (الف) الف) جامع التمثیل (ب) جوامع الحکایات و لوازم الروایات
۰,۵۰	۲۷ نام دو تن از مشهورترین و برجسته ترین نویسندگان معاصر را بنویسید . ۹۰۱۲۰۹ جمالزاده - بزرگ علوی - صادق هدایت - جلال آل احمد و ...
۰,۵۰	۲۸ منظور از افسانه های تمثیلی (فابل) چیست ؟ ۹۱۰۲۲۷ = قصه هایی که از زبان حیوانات روایت می شود ۰,۲۵ و در آن ها نویسنده اعمال و احساسات انسان را به حیوانات نسبت می دهد . ۰,۲۵
۰,۲۵	۲۹ در عبارت « با دقت عینک موصوف را از جعبه اش بیرون آوردم ؛ آن را به چشم گذاشتم » از چه نوع توصیفی استفاده شده است ؟ ۹۱۰۳۲۸ = توصیف واقعی
۰,۲۵	۳۰ درست / نادرست : منظور از ادبیات داستانی ، آثاری است که ماهیت داستانی و تخیلی دارند . ۹۱۰۳۲۸ = درست
۰,۲۵	۳۱ « ادبیات داستانی جدید » در ایران چه هنگام شکل گرفت ؟ ۹۱۰۳۲۸ = اوایل مشروطیت
۰,۲۵	۳۲ یک نمونه برای هر کدام از موارد زیر ، ذکر کنید . ۹۱۰۶۰۱ = الف) قصه هایی در زمینه تعلیم و تربیت = چهارمقاله ، قابوس نامه ب) افسانه های تمثیلی = کلیله و دمنه
۰,۲۵	۳۳ یک آرایه در عبارت « تا وقتی معلم سخن نگفته بود ، کلاس آرام بود . » نشان دهید . ۹۱۰۶۰۱ = مجاز (کلاس ، مجاز از دانش آموزان)
۰,۲۵	۳۴ کدام یک از آثار زیر به وجه تمثیلی یا نمادین (سمبلیک) تألیف شده است ؟ ۹۵۰۳۰۶ = ج یا عقل سرخ ۰,۲۵ الف) گلستان سعدی (ب) اسرار التوحید (ج) عقل سرخ (د) چهار مقاله
۰,۲۵	۳۵ درست / نادرست : از مشهورترین و برجسته ترین داستان نویسان معاصر ایران ، سیدمحمدعلی جمالزاده ، صادق هدایت و جلال آل احمد را می توان نام برد . ۹۵۰۶۰۸ = درست
۰,۲۵	۳۶ کدام یک از آثار زیر ، در حوزه « قصه های عامیانه » قرار می گیرد ؟ ۹۵۱۰۰۸ (ب : سمک عیار) الف) تاریخ بیهقی (ب) سمک عیار (پ) مقامات حمیدی (ت) قابوس نامه
۰,۲۵	۳۷ نوع زبان به کار رفته در عبارت « بچه ، می خواستی زودتر بگی ، جونت بالا بیاد » را بنویسید . ۹۶۰۶۰۶ = زبان محاوره

سؤالات درس بیست و هفتم زبان و ادبیات فارسی (عمومی) دورهٔ پیش دانشگاهی درس مشترک کلیه رشته‌ها

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی لغات مشخص شده: (معنی لغات مشخص شده را بنویسید .) یکی از مردان معمّر دهکده، که کتاب را بر روی زانو گشاده بود. ۹۴۱۰۰۹ و ۹۲۱۰۰۹ و ۹۱۱۰۰۶ و ۹۰۳۰۸ و ۹۶۰۳۰۸ = سال خورده - پیر	۰,۲۵
۲	این کلمات را با خطی جلی نوشت. ۹۴۰۳۰۷ و ۹۲۰۲۳۰ و ۹۵۰۳۰۶ = آشکار - روشن	۰,۲۵
۳	وقتی قومی به اسارت دشمن درآمد و مقهور بیگانه گردد. ۸۹۰۴۰۳ و ۹۳۰۳۰۱ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۵۱۰۰۸ = مغلوب - شکست خورده	۰,۲۵
۴	درست / نادرست: قومی [که] به اسارت دشمن درآمد و مغلوب و مقهور بیگانه گردد. (مقهور: قهرمان) ۹۱۰۶۲۱ = نادرست	۰,۲۵
۵	درست / نادرست: یکی از مردان معمّر دهکده، که کتاب را بر روی زانو گشاده بود. (معمر: سال خورده) ۹۰۱۲۰۹ = درست	۰,۲۵
۶	درست / نادرست: این کلمات را با خطی جلی نوشت. (جلی: زیبا و درشت) ۹۱۰۲۲۷ = نادرست	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	معنی شعر و نثر: (معنی بیت ها و مصراع ها و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید .) چنان می نمود که گویی در چهار گوشهٔ اتاق، درفش ملی ما را به اهتزاز در آورده باشند. ۸۸۰۴۱۰۱۰۳۰ این طور به نظر می رسید که در چهار گوشهٔ اتاق، پرچم ملی ما را به حرکت و جنب و جوش در آورده باشند.	۰,۵۰
۲	الهی حجاب ها از راه بردار و ما را به ما مگذار. ۹۴۰۳۰۷ و ۹۲۱۰۰۹ = خدایا، موانع (مشکلات) را از سر راه ما بردار و ما را به حال خودمان رها نکن.	۰,۲۵
۳	خود به قدر کفایت متنبه شده ای. ۹۴۰۳۰۷ = خودت به انداز کافی (لازم و ضروری) ۰,۲۵ آگاه شده ای. ۰,۲۵	۰,۵۰
۴	معلم را دیدم که بر کرسی خود نشست. ۹۳۰۶۰۵ = معلم را دیدم که بر صندلی (جایگاه - موضع) خود نشست. ۰,۲۵	۰,۲۵
۵	وی در هنگام ورود خویش در باغ غرس کرده بود. ۹۴۰۶۰۵ = او در هنگام ورود خویش در باغ کاشته بود.	۰,۲۵
۶	به لطف، ما را دست گیر و به گرم، پای دار. ۹۴۰۶۰۵ = خدایا با لطف، به ما کمک کن ۰,۲۵ و با بخشش خود ما را محافظت نما. ۰,۲۵	۰,۵۰
۷	درفش ملی را به اهتزاز در آورده اند. ۹۳۱۰۱۰ = پرچم ملی را برافراشته اند (به جنبش و حرکت در آورده اند).	۰,۵۰
۸	همهٔ ما سزاوار ملامتیم ۹۲۰۶۰۶ = همهٔ ما سزاوار سرزنشیم.	۰,۲۵
۹	نهالی چند که وی در هنگام ورود خویش در باغ غرس کرده بود، اکنون درختانی تناور شده بودند. ۹۲۱۰۰۹ چند درختی که وی در هنگام ورود خویش در باغ کاشته بود ۰,۲۵، اکنون درختان بزرگ (تنومندی) شده بودند. ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۰	این کلمات را با خط جلی نوشت. ۹۰۰۲۲۸ = این کلمات را با خط روشن و آشکار نوشت.	۰,۲۵
۱۱	برخلاف آن چه من چشم می داشتم. ۹۱۰۳۲۸ = برخلاف آن چه انتظار (توقع) داشتم.	۰,۲۵
۱۲	اندوه، صدا را در گلویش شکست. ۹۵۰۳۰۶ = اندوه (ناراحتی) صدای او را خاموش (ساکت) کرد.	۰,۲۵

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف ۱	درک مطلب و خود آزمایی: با توجه به داستان « آخرین درس »، معلم چه چیزی را تضمین کنندهٔ آزادی ملت ها می داند؟ ۸۹۰۴۰۳ = حفظ زبان ملی	۰,۵۰
۲	از تعبیر کنایی « برای کسی خواب دیدن » چه موقع استفاده می شود؟ ۸۳۰۲۲۴۱۴۳۰ - ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ و ۹۳۱۰۱۰ و ۹۲۰۲۳۰ و ۹۲۰۶۰۶ و ۹۱۰۳۲۸ و ۹۵۰۶۰۸ = برای کسی نقشه کشیدن یا توطئه کردن - نقشهٔ بد کشیدن - برای کسی نقشهٔ شوم کشیدن	۰,۵۰
۳	در چه مواقعی زبان ملی برای یک ملت ارزش و اهمیت بیشتری می یابد؟ ۸۹۰۶۲۳ و ۸۹۱۰۲۰ و ۹۰۱۲۰۹ = هنگامی که زبان ملی در معرض هجوم بیگانگان واقع شود. - وقتی که بخواهند زبان ملی را از ملتی بگیرند.	۰,۵۰
۴	در عبارت « اما دل به دریا زدم و به اتاق درس وارد شدم. »، « دل به دریا زدن » کنایه از چیست؟ ۸۹۱۲۱۵ = جرات و جسارت نشان دادن	۰,۵۰
۵	عبارت « الهی، عمر خود به باد کردم. » چه مفهومی دارد؟ ۹۲۰۲۳۰ = عمرم را به بیهودگی گذراندم.	۰,۲۵
۶	در عبارت « الهی بر کشت های ما جز باران رحمت خود مبارک، »، « کشت ها » استعاره از کدام گزینه است؟ ۹۱۱۰۰۶ (ب) الف (محصولات کشاورزی ب) اعمال و کردار پ (سخنان نغز ت) شهرها و آبادی ها	۰,۲۵

۰,۵۰	۷	« به قدر کفایت متنّبه شده ای » یعنی چه ؟ ۹۰۰۳۳۰ = به اندازه کافی آگاه شده ای .
۰,۵۰	۸	مفهوم کنایی عبارت « با خود اندیشیدم که باز برای ما چه خوابی دیده اند ؟ » را بنویسید . ۹۰۰۳۳۰ = طرح توطئه
۰,۵۰	۹	منظور از قسمت مشخص شده در عبارت « ضربات چوبی را که از او خورده بودم ، از صفحه ضمیرم یک باره محو کرد . » را بنویسید . ۹۱۰۳۲۸ = از خاطر برد .
۰,۵۰	۱۰	درست / نادرست : در عبارت « اما دل به دریا زدم و به اتاق درس وارد شدم . ، « دل به دریا زدن » کنایه از « بخشنده بودن » است . ۹۱۰۶۰۱ = نادرست
۰,۵۰	۱۱	با توجه به عبارت « وقتی قومی به اسارت دشمن درآید و مغلوب بیگانه گردد ، تا وقتی که زبان خویش را هم چنان حفظ کند هم چون کسی است که کلید زندان خویش را در دست داشته باشد . ، انسان چگونه می تواند کلید زندان خویش را در دست داشته باشد ؟ ۹۶۰۳۰۸ = در صورتی که زبان ملی خود را حفظ کند .

*

ردیف	متن سؤالات	نمره
الف	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی :	
۱	کتاب « نامه های آسیاب من » اثر کیست ؟ ۸۹۰۲۳۰ و ۹۰۱۲۰۹ = آلفونس دوده	۰,۲۵
۲	عبارت زیر چند جمله دارد ؟ ۹۴۰۶۰۵ = سه جمله گفتی تاسف داشتند که پیش از این نتوانسته بودند لحظه ای چند به مدرسه بیایند .	۰,۲۵
۳	یک اثر از « آلفونس دوده » نام ببرید . ۹۴۱۰۰۹ و ۸۹۰۶۲۳ و ۹۰۰۶۲۲ = نامه های آسیاب من - قصه های دوشنبه	۰,۲۵
۴	یک آرایه مشترک در دو عبارت زیر بیابید . ۹۴۱۰۰۹ = کنایه الف (الهی ، به لطف ، ما را دست گیر . ب (گل های الماس شکفتند .	۰,۲۵
۵	« قصه های دوشنبه » اثر کیست ؟ ۸۸۰۲۲۸۱۰۳۰ و ۹۰۰۲۲۸ و ۹۱۰۳۲۸ = آلفونس دوده	۰,۲۵
۶	درست یا نادرست : « تئوری رنگ ها » اثر آلفونس دوده است . ۸۹۱۲۱۵ = نادرست	۰,۲۵
۷	در عبارت « به لطف ، ما را دست گیر و به کرم ، پای دار ، الهی حجاب ها از راه بردار » ، کدام آرایه ادبی وجود ندارد ؟ ۹۳۰۳۰۱ الف (جناس تام ب (استعاره پ (مراعات نظیر ت (کنایه الف (۰,۲۵
۸	یک آرایه ادبی در عبارت « در این میان ، سخن او را شنیدم که با نرمی می گفت : تو را سرزنش نمی کنم . » بیابید . ۹۳۰۳۰۱ = حس آمیزی	۰,۲۵
۹	درست یا نادرست : نوع « را » در عبارت « جماعتی آن جا ایستاده اند اعلانی را که بر دیوار بود ، می خوانند . » ؛ حرف اضافه است . ۹۳۰۶۰۵ = نادرست	۰,۲۵
۱۰	انتخاب درست : « الهی بر کشت های ما جز باران رحمت خود مبار » ، (باران رحمت : اضافه استعاری / اضافه تشبیهی) ۹۲۰۶۰۶ = اضافه تشبیهی	۰,۲۵
۱۱	عبارت « زبان ما در شمار شیرین ترین و رساترین زبان های عالم است » چه آرایه ای دارد ؟ ۹۱۱۰۰۶ و ۹۰۰۶۲۲ = حس آمیزی	۰,۲۵
۱۲	« قصه های دوشنبه » را نوشته است و آن را به فارسی ترجمه کرده است . ۹۱۰۶۲۱ = آلفونس دوده ۰,۲۵ - دکتر عبدالحسین زرین کوب ۰,۲۵	۰,۵۰
۱۳	کتاب « قصه های دوشنبه » از را « دکتر عبدالحسین زرین کوب » ترجمه کرده است . ۹۰۱۰۲۱ = آلفونس دوده	۰,۲۵
۱۴	عبارت « پس از تحریر مشق ، درس تاریخ خواندیم . هوس می کردیم در عین خنده گریه سر کنیم . » کدام آرایه زیر را دارد ؟ ۹۱۰۳۲۸ الف (تشبیه ب (متناقض نما ب (متناقض نما	۰,۲۵
۱۵	انتخاب واژه درست از داخل کمانک : ۹۵۰۳۰۶ = آلفونس دوده الف (کتاب « قصه های دوشنبه » نوشته (گوته - آلفونس دوده) است .	۰,۲۵
۱۶	در عبارت « معلم با همان صدای گرم اما سخت گفت : فرزندان من ، این بار آخر است که من به شما درس می دهم . » ، کدام آرایه زیر به کار رفته است ؟ ۹۵۱۰۰۸ = ب (حس آمیزی الف (استعاره ب (حس آمیزی پ (کنایه ت (تضاد	۰,۲۵
۱۷	کتاب دیگری از نویسنده « نامه های آسیاب من » بنویسید . ۹۶۰۳۰۸ = قصه های دوشنبه	۰,۲۵
۱۸	در کدام عبارت زیر ، آرایه حس آمیزی به کار رفته است ؟ ۹۶۰۳۰۸ = الف الف (سخن او را شنیدم که با مهر و نرمی گفت . ب (آفتاب رنگ رفته و زردی طالع بود .	۰,۲۵

*

